

Opetusministeriön toimintakertomus 2005

Opetusministeriön julkaisuja 2006:11

Opetusministeriön toimintakertomus 2005

Opetusministeriön julkaisuja 2006:11

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Opetusministeriö / Undervisningsministeriet

Hallintoyksikkö / Förvaltningsenheten

PL / PB 29

00023 Valtioneuvosto / Statsrådet

<http://www.minedu.fi/julkaisut/index.html>

Opetusministeriön toimintakertomus on maksuton julkaisu,
tilaukset, puh. (09) 160 77496

ISBN 952-485-115-6 (nid./htf)

ISBN 952-485-116-4 (PDF)

ISSN 1458-8102

Opetusministeriön julkaisuja 2006:11

Undervisningsministeriets publikationer 2006:11

Sisältö

1	<u>Johdon katsaus toimintaan</u>	4
2	<u>Opetusministeriön yhteiskunnallinen vaikuttavuus</u>	6
3	<u>Opetusministeriön toiminnallinen tuloksellisuus</u>	17
	3.1 Koulutus- ja tiedepolitiikka	18
	3.2 Kulttuuri-, liikunta- ja nuoristopolitiikka	26
	3.3 Kirkollisasiat	33
	3.4 Yleishallinto	34
	3.5 Toiminnallinen tehokkuus ja sen kehitys	38
	3.6 Tuotokset ja laadunhallinta	45
	3.7 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	54
4	<u>Tulosanalyysi ja johtopäätökset</u>	57
5	<u>Tilinpäätöslaskelmien analyysi</u>	60
	5.1 Opetusministeriö tilivirastona	60
	5.2 Talousarvion toteutumisen analyysi	60
	5.3 Tuotto- ja kululaskelman analyysi	62
	5.4 Taseen analyysi	64
	5.5 Kustannusvastaavuuslaskelmat	65
6	<u>Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma</u>	69
7	<u>Määräajoin tehtävien kokonaisarviointien tulokset</u>	70
8	<u>Yhteenvedot väärinkäytöksistä</u>	72
9	<u>Allekirjoitukset</u>	73

Liitteet

Liite 1:	Tiliviraston talousarvion toteumalaskelma	74
Liite 2:	Tiliviraston tuotto- ja kululaskelma	85
Liite 3:	Tiliviraston tase	86

1 Johdon katsaus toimintaan

Suomi on kansainvälisissä vertailuissa todettu varsin kilpailukykyiseksi. Tutkimukseen ja tuotekehitykseen panostetaan voimakkaasti kansainvälisen kilpailukyyn ja talouden kasvupotentiaalin turvaamiseksi. Väestön, erityisesti nuorten, koulutustaso on korkea. Lissabonin strategian kansallisessa toimenpideohjelmassa korostetaan, että Suomen talouspolitiikan keskeinen haaste lähivuosina on turvata hyvinvoinnin kasvu ja julkisen talouden kestävyys toimintaympäristön nopean muutoksen oloissa. Tulevien vuosien suurimpia haasteita tulevat olemaan talouskasvun nopeuttaminen ja työllisyyden kohentaminen. Globalisaatio ja väestön ikääntyminen asettavat uudistusvaatimuksia koko innovaatiojärjestelmälle.

Opetusministeriön hallinnonala on näihin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaajana keskeisessä asemassa. Suomen kansainvälinen menestyminen tulee perustumaan entistä vahvemmin korkeatasoiseen koulutukseen ja tutkimukseen, luovuuteen ja omaleimaiseen kansalliseen kulttuuriin. Opetusministeriö edisti vuonna 2005 toiminnassaan ja tavoitteenasettelussaan koulutuksellista ja kulttuurista tasa-arvoa, yhteiskunnan sivistyksellisestä ja taloudellista kilpailukykyä sekä väestön henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja yhteiskunnallista osallisuutta ja osallistumista.

Koulutuksen tasa-arvon edistämiseksi kehitettiin perusopetuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen järjestöjen ja oppilaitosten yhteistyömuotoja sekä eri koulutustasojen nivelvaiheen ohjausta. Koulutustakuun ja syrjäytymisen ehkäisemistä edistäviin toimiin panostettiin kaikilla koulutustasoilla. Maahanmuuttajien koulutusmahdollisuuksia parannettiin. Kulttuurisen tasa-arvon edistämiseksi taide- ja kulttuurilaitosten toimintaedellytyksiä vahvistettiin lailla opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain uudistamisesta. Kulttuuripalvelujen saatavuutta lisättiin. Kirjastojen monipuolisten palvelujen saatavuutta tuettiin mm. yhteisten kirjastoportaalien avulla.

Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen oli opetusministeriön toiminnassa keskeisenä painopisteenä. Yhteiskunnan sivistyksellisen ja taloudellisen kilpailukyyn edistämiseksi ja osaamisen ja innovaatiotoiminnan edellytysten vahvistamiseksi valtioneuvosto teki periaatepäätöksen julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä. Suomen kilpailukykyinen asema osana kansainvälistä tutkimus- ja innovaatiojärjestelmää on vahva. Tutkimushenkilöstön osuus työllisestä työvoimasta oli OECD-maiden korkein, osuus oli noin 2 %. Myös tutkimus- ja kehitystoiminnan osuus BKT:sta oli OECD-maiden

korkeimpia, osuuden ollessa 3,51%. Tutkimusrahoituksella tuettiin myös tutkijakoulujen kansainvälistämistä ja tutkijauran kehittämistä. Myös luovuusstrategiatyö käynnistettiin. Strategiatyön avulla etsitään uusia ratkaisuja ja toimintamalleja luovan työn ja osaamisen edellytysten parantamiseksi.

Kaikilla koulutussektoreilla edistettiin opintojen kulkua ja koulutuksen läpäisyä työllisysohjelman mukaisesti tavoitteena osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen ja työurien pidentäminen. Koulutuksen läpäisy ja opintojen kulun tehostaminen edellyttää kuitenkin edelleen kehittämistoimenpiteitä erityisesti korkeakouluissa. Syksyllä 2005 voimaan tullut yliopistojen tutkintouudistus tuki osaltaan tavoitteiden saavuttamista. Ammattiosaajan teemavuosi 2005 toi ammatilliselle koulutukselle näkyvyyttä vahvistaen osaltaan ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuutta ja arvostusta.

Yrittäjyyden ja yritystoiminnan osaamista tuettiin useilla kehittämis- ja selvityshankkeilla. Kulttuuriyrittäjyyden edellytyksien vahvistamiseksi valmisteltiin kulttuuriviennin kehittämishjelma vuosille 2007 - 2011. Syyskauden aikana käynnistettiin kulttuuriviennin kehittämishjelmatyö sekä kulttuuritoimijoiden liiketoimintaosaamista edistäviä hankkeita. Myös mittava tekijänoikeuslainsäädännön uudistamistyö valmistui. Samalla käynnistettiin lainsäädännön ja järjestelmän kehittämistä koskeva valmistelu.

Aikuisten koulutusmahdollisuuksia parannettiin mm. omaehtoista koulutustarjontaa laajentamalla ja lisäämällä Noste-ohjelman rahoitusta tavoitteena koulutustason kohottaminen ja aliedustettujen ryhmien osallistuminen koulutukseen. Lasten henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin turvaamiseksi käynnistettiin valmistelu lapsiin kohdistuvan väkivaltaviihteen rajoittamista koskevaksi toimintaohjelmaksi. Väestön terveyttä edistävää liikuntatoimintaa edistettiin jatkamalla valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti yhteistyössä STM:n kanssa terveyttä edistävän liikunnan ohjelmakokonaisuutta sekä Kunnossa kaiken ikää -ohjelmaa. Nuorten aktiivisen osallistumisen ja kasvu- ja elinolojen parantamisen edellytyksiä tuettiin joulukuussa voimaantulleella nuorisolailla. Kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelmaan liittyen toteutettiin edelleen nuorten työpajatoimintaa, tuettiin koululaisten iltapäivätoimintaa sekä käynnistettiin osallistuva oppilas - yhteisöllinen koulu -hanke lasten ja nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistamiseksi.

Opetusministeriön tuottavuusohjelmassa vuosille 2007 - 2011 linjattiin keskeiset toimenpiteet tuottavuuden tehostamiseksi opetusministeriön hallinnonalalla. Tuottavuuden lisääminen hallinnonalalla rakentuu virastojen hallinnon tehostamiselle sekä keskittymiselle ydintehtävien hoitamiseen. Ministeriö käynnisti osana tuottavuusohjelman toimeenpanoa hallinnonalan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskushankkeen.

Lokakuussa 2005 opetusministeriö asetti työryhmän pohtimaan ministeriön toimintaa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, strategisen toiminnan, ministeriön ydintehtävien sekä organisaation kehittämisen näkökulmasta. Myös ministeriön suunnittelu- ja raportointijärjestelmiä kehitettiin talousarvio- ja tilivelvollisuus uudistusten mukaisesti. Kertomusvuonna laadittiin henkilöstön kehittämissuunnitelma. Opetusministeriön organisaatiota uudistettiin siten, että kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osastolle perustettiin kulttuurivientiyksikkö. Ministeriön toimitilojen osalta vuosi 2005 oli edelleen muutosten vuosi. Meritullinkatu 10:n saneeraus käynnistyi vuoden alussa ja opetusministeriö muutti väliaikaisesti toimitiloihin Sörnäistenkatu 1:een.

2 Opetusministeriön yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Opetusministeriö toteuttaa hallituksen koulutus-, tiede-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikkaa yhdessä hallinnonalan virastojen ja laitosten sekä toimialan yhteisöjen kanssa. Hallitus on talousarviossa asettanut hallitusohjelman, hallituksen strategia-asiakirjan, koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman ja muiden valtioneuvoston periaatepäätösten mukaisesti opetusministeriön toimialalle vaikuttavuustavoitteet. Opetusministeriö on esittänyt nämä tavoitteet tulossuunnitelmassaan vuodelle 2005. Opetusministeriön ja sen toimialan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta raportoidaan ministeriön toimintakertomusta kattavammin valtion tilinpäätöskertomuksessa.

Toimialan tavoite 1.

Vähintään 96 % peruskoulun päättävistä aloittaa samana vuonna lukiossa, ammatillisessa koulutuksessa tai perusopetuksen lisäopetuksessa vuonna 2008.

Perusopetuksen vuonna 2004 päättäneistä arviolta 95 % jatkoi välittömästi tutkintoon johtavassa koulutuksessa tai perusopetuksen lisäopetuksessa. Ammatilliseen koulutukseen sijoittui arviolta 37 % ja lukiokoulutukseen noin 55 %. Vuonna 2005 perusopetuksen päättävän ikäluokan koko oli edellisvuoden tasolla ja koulutuksessa jatkavien osuuden arvioidaan edelleen nousseen.

Nuorten siirtymistä perusopetuksesta toisen asteen ammatilliseen koulutukseen edistettiin mm. perusopetuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten yhteistyömuotoja ja nivelvaiheen ohjausta kehittämällä. Hankkeita toteutettiin Euroopan sosiaalirahaston ja Nuorten osallisuushankkeen rahoituksella.

Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmä esitti koulutustakuun tavoitteenasettelun nostamista 97 %:iin vuonna 2008 ja 97,5 %:iin vuonna 2009 laajentamalla syksyllä 2006 käynnistettävän ammatilliseen koulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen tarjontaa. Työryhmä ehdotti lisäksi toimenpidekokonaisuutta syrjäytymisen ehkäisemiseksi koulutusasteiden välisessä nivelvaiheessa ja keskeyttämisen vähentämiseksi toisen asteen koulutuksessa.

Yleissivistävän koulutuksen lähtökohtana on ollut taata laadukas perusopetus ja lukio-

koulutus koko maan kattavasti. Toimenpiteillä ehkäistään koulutuksesta syrjäytymistä ja parannetaan koulutuksen läpäisyä. Oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuuden lisääminen heitä koskeviin toimintaprosesseihin ja oppilaitosten toimintoihin parantaa myös kouluhyvinvointia ja lisää yhteiskunnallista vastuunottoa ja aktiivisuutta.

Opinto-ohjaukseen kohdennettiin vuosina 2004 - 2005 miljoona euroa osana hallituksen työllisyysohjelmaa. Toiminnan kehittämiseksi kiinnitettiin huomiota erityisesti perusopetuksen viimeisten luokkien ohjaukseen ja nivelvaiheen toiminnan edistämiseen.

Perusopetuksen päättävien välitön sijoittuminen koulutukseen

	2000	2001	2002	2003	2004
Ammatilliseen koulutukseen sijoittuneet (%)	36,3 %	36,1 %	36,7 %	37,0 %	38,5 %
Lukiokoulutukseen sijoittuneet (%)	53,7 %	54,2 %	54,8 %	55,1 %	54,1 %
Peruskoulun lisäopetukseen sijoittuneet (%)	3,0 %	2,9 %	2,6 %	2,4 %	2,5 %
Tutkintoon johtavaan koulutukseen tai peruskoulun lisäopetukseen siirtyneet yht. (%)	93,0 %	93,2 %	94,2 %	94,5 %	95 %
	61 650	59 650	57 900	57 550	60 400

Toimialan tavoite 2.

Taide- ja kulttuurilaitosten toimintaedellytyksiä kehitetään. Lisätään teattereiden, orkestereiden ja museoiden valtionosuuden piirissä olevia henkilötyövuosimääriä.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain uudistuksesta. Teattereiden, orkestereiden ja museoiden valtionosuuden perusteena käytettävien yksikköhintojen kustannuspohja tarkistetaan jatkossa toteutuneiden käyttökustannusten perusteella lakisääteisesti joka neljäs vuosi. Uudistus käynnistetään asteittain vuosien 2008 - 2010 aikana. Samalla palautettiin vuonna 1997 poistettu teattereiden yksikköhintaan vuosittain tehtävä indeksikorotus. Teattereille ja orkestereille on mahdollista myöntää laskennallisen valtionosuuden ohella harkinnanvaraista valtiovaltionavustusta erillisiin kehittämishankkeisiin. Lakimuutos parantaa huomattavasti taide- ja kulttuurilaitosten toimintaedellytyksiä. Kulttuurilaitosten rahoitus lisääntyy vuoteen 2010 mennessä noin 30 milj. euroa. Uudistus on suurin parannus vuoden 1993 jälkeen, jolloin lakisääteisellä valtionosuudella turvattiin teattereiden, orkestereiden ja museoiden olemassaolo.

Teattereiden henkilötyövuosimäärä kasvoi 46:lla ja määrärahat lisääntyivät noin 530 000 euroa. Harkinnanvaraisten valtionavustusten rahoitusosuus kasvoi 600 000 euroa. Orkestereiden henkilötyövuosimäärä kasvoi 16:lla ja rahoitusosuus noin 450 000 euroa. Uutena orkesterina valtionosuuden piiriin hyväksyttiin Hyvinkään orkesteri. Harkinnanvaraisten avustusten rahoitusosuus säilyi vuoden 2004 tasolla. Museoiden henkilötyövuosimäärä lisääntyi 56:lla, euromääräinen kasvu oli yli 1,1 milj. euroa. Valtionosuuden piiriin pääsi viisi uutta museota: Espoon museo, Kierikkikeskus, Liedon vanhalinna, Lähetysmuseum ja Särestöniemi-museo. Suomen Kansallisopperan pääinäyttämön teatteritekniikan peruskorjaushankkeen suunnittelu eteni urakkatarjousvaiheeseen.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet

	2004	2005	Muutos	
	Milj. euroa		%	
Kunnat	1 226,2	1 232,8	6,6	0,5
Kuntayhtymät	988,2	1 063,5	75,3	7,6
Yksityiset	696,1	730,8	34,7	5,0
Yhteensä	2 910,5	3 027,1	116,6	4,0

Toimialan tavoite 3.

Vahvistetaan kirjastojen monipuolisten ja laadukkaiden palvelujen tuottamista ja saatavuutta.

Kirjastojen tiedonhakuportaalien ohjelmien hankintaa ja kehittämistä tuettiin. Pohjoissuomalainen, kaikkien alueen kirjastotyyppien yhteinen portaali Pohjan portti -portaali otettiin käyttöön. Muut alueelliset portaalit olivat kehitteillä. Opetusministeriö hankki keskitetysti yleisten kirjastojen käyttöön Kansalliskirjaston ylläpitämät kansalliset tietokannat. Kirjastojen edellytyksiä tarjota verkossa asioimiseen laitteita ja opastusta parannettiin. Lisäksi tuettiin kirjastojen tietoverkkoyhteyksien parantamista ja kirjastojen omaa sisällöntuotantoa. Kansalliskirjaston tehtävää koko kirjastoverkon palveluyksikkönä vahvistettiin. Kansalliskirjasto palvelee nyt myös yleisiä kirjastoja verkkoaineistojen tuottajana ja asiantuntijana.

Palvelujen saatavuutta ja laatua edistettiin tukemalla yhteisten kirjastolaitosten perustamista palvelupaikkoja vähentämättä. Kirjastoautojen hankintaa rahoittamalla parannettiin palvelujen saatavuutta. Näkövammaisten kirjaston digitoimista jatkettiin ja verkkopalveluja kehitettiin. Tämä parantaa palvelujen saatavuutta, jakelujärjestelmän sujuvuutta ja toiminnan taloudellisuutta.

Toimialan tavoite 4

Laaditaan luovuusstrategia, minkä pohjalta parannetaan luovan työn ja osaamisen edellytyksiä. Tutkimus- ja innovaatiotoimintaa vahvistetaan lisäämällä kilpailtavaa tiederahoitusta.

Luovuusstrategiatyö käynnistyi valmisteluvaiheen jälkeen vuoden 2005 alussa. Kolme osatyöryhmää saivat työnsä valmiiksi marraskuussa 2005. Raportit sisältävät linjaukset ja ehdotukset luovuuden edistämiseksi yhteiskunnallisen toiminnan eri alueilla.

Tutkimus- ja kehittämistoimintaan panostettiin systemaattisesti. Tutkimushenkilöstön osuus työllisestä työvoimasta oli OECD-maiden korkein, noin 2%. Tutkijakunnan määrän ja tason riittävyys varmistettiin panostamalla pitkäjänteisesti tutkijankoulutukseen. Tohtorin tutkintojen määrä on lähes kaksinkertaistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tohtorin tutkintoja suoritettiin 1 420 vuonna 2005. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot olivat Suomessa suhteessa bruttokansantuotteeseen OECD-maiden korkeimpia (3,51% vuonna 2004). Myös Suomen julkisen t&k-rahoituksen osuus bruttokansantuotteesta oli kansainvälisesti huippuluokkaa.

T&K-menojen osuus bkt:sta (%)

	1995	2000	2001	2002	2003	2004
Tanska	1,84	-	2,41	2,53	2,61	-
Suomi	2,28	3,38	3,38	3,43	3,48	3,51
Japani	2,90	2,99	3,07	3,12	3,15	-
Norja	1,70	-	1,60	1,67	1,73	1,62
Ruotsi	3,35	-	4,29	-	3,98	-
Yhdysvallat	2,51	2,74	2,76	2,65	2,68	2,68
EU-15	1,78	1,78	1,81	1,82	1,82	-

Lähteet: OECD, Main Science and Technology Indicators, 1/2005. Tilastokeskus 2005

T&K-toiminnan julkinen rahoitusosuus bkt:sta (%)

	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Tanska	0,74	0,77	0,75	0,74	0,73	0,72	0,71
Suomi	1,01	1,00	1,00	0,99	1,01	1,03	1,04
Japani	-	0,64	0,69	0,71	0,72	0,71	0,72
Norja	0,94	0,66	0,69	0,76	0,79	0,78	0,74
Ruotsi	1,19	0,72	0,84	0,87	0,95	0,94	0,95
Yhdysvallat	0,94	0,86	0,91	0,99	1,07	1,08	1,08
EU-15	0,82	0,77	0,79	0,70	1,07	0,71	-

Tilastokeskus: Tutkimus- ja kehittämisrahoitus valtion talousarviossa 2006

Opetusministeriö on merkittävin julkisen tutkimustoiminnan rahoittaja. Opetusministeriön hallinnonalan osuus julkisesta tutkimus- ja kehitysrahoituksesta oli 42 % vuonna 2005. Opetusministeriö kohdensi julkisen tutkimus- ja kehitystoiminnan lisärahoitusta Suomen Akatemian kautta jaettavaan kilpailtuun tutkimusrahoitukseen ja yliopistojen perusrahoitukseen. Vuoden 2005 talousarviossa Suomen Akatemialle osoitettiin tutkimushankkeiden myöntämisvaltuutta 175,6 milj. euroa, mikä oli 3 milj. euroa enemmän kuin edellisellä vuonna. Suomen Akatemian tutkimusrahoituksella tuettiin sekä Suomelle tärkeitä aloja että ajankohtaisia tutkimusteemoja ja uusia kasvualoja. Tutkimusrahoituksella edistettiin tutkijakoulujen kansainvälistämistä sekä tohtorin tutkinnon jälkeisen tutkijanuran ja virkarakenteen kehittämistä.

Opetusministeriön osuus valtion t&k -rahoituksesta

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Opm, %	39,1	41,0	42,0	41,5	42,1	42,1
Opm, milj. euroa	517,4	554,8	583,3	602,8	648,1	671,6
Valtion t&k -rahoitus yht.	1 295,9	1 352,4	1 388,7	1 452,8	1 538,3	1 594

Lähde: Tilastokeskus

Suomen Akatemian tutkimusvirat

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Akatemiaprofessorit, lkm	35	37	38	38	39	39
Akatemiatutkijat, lkm	211	219	230	238	244	247

Lähde: Suomen Akatemia

Toimialan tavoite 5.

Tutkimusjärjestelmää kehitetään vuoden 2004 aikana toteutetun rakenteiden arvioinnin pohjalta.

Julkisen tutkimusjärjestelmän kehittämisestä annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen pohjalta laadittiin rakenneselvitys. Selvityksen perusteella yliopistoissa käynnistettiin profiloitumisen ja rakenteellisen uudistamisen hankkeita. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyön, työnjaon ja vaikuttavuuden parantamiseksi käynnistettiin kolme pilottihanketta.

Tutkimusjärjestelmän rakenteellista kehittämistä tukemaan valmistui alakohtaisia arviointoja. Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteiset aluestrategiat painottivat tutkimus- ja kehittämistoimintaa ja yhteyksiä osaamiskeskusohjelma-alueiden profiileihin. Ministeriö rahoitti vuosille 2004 - 2006 ajoittuvaa yliopistojen alueellisen kehittämisen ohjelmaa. Myös rakennerahastohankkeilla vahvistettiin alueellisia innovaatiojärjestelmiä.

Yliopistojen taloudellisesta ja oikeudellisesta asemasta sekä johtamisjärjestelmästä käynnistettiin selvitys. Elokuussa 2005 voimaan tullut laki talousarviolain muuttamisesta tukee korkeakoulujen tuottaman tiedon leviämistä ja hyödynnettävyyttä antamalla yliopistoille mahdollisuuden perustaa yhtiöitä tai omistaa osakkeita yhtiöistä, joiden tavoitteena on osaamisen siirron edistäminen tai innovaatioiden kaupallinen hyödyntäminen.

Ammattikorkeakoulut laativat tutkimus- ja kehittämistyötä edistävät strategiansa. Strategioissa korostui t&k -työn painopisteiden nimeäminen sekä rahoitusedellytysten arviointi. Myös eri koulutusalojen verkostoituminen t&k -toiminnassa sekä yhteistyö yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa vahvistui. Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen vakinaistaminen on syventänyt ammattikorkeakoulujen t&k -toimintaa. Ammattikorkeakouluihin on vakiintunut tutkijakunta ja tutkijakoulutuksen omaavat yliopettajat. Kansainvälinen vertailtavuus ja yhteistyö on parantunut tutkintorakenteen selkiytyttyä.

Toimialan tavoitteet 6 ja 7.

Koulutuksen läpäisy paranee lukiossa, toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa ja korkeakoulutuksessa.

Korkeakoulutuksen aloittamisikä alenee yhdellä vuodella vuoteen 2008 mennessä ja tutkinnon suorittamisikä vähintään vuodella vuoteen 2012 mennessä

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa opintojen keskeyttäminen oli suhteellisen vähäistä. Opinto-ohjauksen kehittämällä ja erityisopetuksen lisäämisellä parannettiin opintojen läpäisyä. Tilastokeskus julkaisi ensimmäisen lukiokoulutuksen läpäisytilaston, jonka mukaan vuoden 2000 lukiokoulutuksen uusista opiskelijoista 76,5 % oli suorittanut ylioppilastutkinnon vuoden 2003 loppuun mennessä ja 0,5 % jonkin muun kuin ylioppilastutkinnon. Lukiokoulutuksessa opiskeli yhä 14,5 % ja 4,5 % oli siirtynyt opiskelemaan muussa koulutuksessa. Muussa toiminnassa oli vuoden 2003 lopussa yhteensä 4 % vuoden 2000 uusista lukio-opiskelijoista. Näistä 1,5 % oli työssä ja 0,5 % työttömänä.

Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet olivat tuloksellisia. Koulutuksen keskeyttäminen on viime vuosina vähentynyt tasaisesti ja kehityksen arvioidaan jatkuvan samansuuntaisena. Keskeyttämisen vähenemisellä ja läpäisyn tehostumisella on merkittävä vaikutus tulosrahoituksessa. Tulosrahoituksen liittäminen vuoden 2006 alusta osaksi laskennallista rahoitusjärjestelmää edisti osaltaan läpäisyä. Myös nuorten osallisuutta edistävän poikkihallinnollisen yhteistyöhankkeen toimenpiteet nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi edistivät myönteistä kehitystä. Hanke ajoittuu vuosille 2003 - 2007.

Ammatillisessa koulutuksessa vuoden 2000 oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen uusista opiskelijoista 56,5 % oli suorittanut opiskelemaisensa koulutusalan tutkinnon ja 2,5 % jonkin muun koulutusalan tutkinnon vuoden 2003 loppuun mennessä. Ammatillisessa koulutuksessa opiskeli edelleen lähes 14,5 % ja yli 4 % oli siirtynyt opiskelemaan muuhun koulutukseen. Muussa kuin koulutustoiminnassa oli vuoden 2003 lopussa noin 22,5 % vuoden 2000 uusista opiskelijoista. Näistä yli 9 % oli työssä ja 4 % työttömänä. Lukuvuonna 2003 – 2004 opetushallinnon alaisen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoista keskeytti arviolta 11 % kokonaan ammatilliset opintonsa. Opiskelijoista arviolta 10 % keskeytti eikä jatkanut opintojaan koulutusjärjestelmän muilla sektoreilla.

Ammattikorkeakouluissa läpäisyä parannettiin mm. vuonna 2005 valmistuneella ja vuoden 2006 alusta voimaan tulleella rahoitusuudistuksella. Uudistuksen myötä suoritetut tutkinnot ovat merkittävä rahoituksen määrään vaikuttava tekijä. Ministeriö tuki läpäisyn paranemista ja tutkinnon suorittamisien alenemista edistävien ammattikorkeakoulujen yhteisten verkostojen toimintaa. Hankkeilla pyritään verkostoitumiseen ja tietämyksen jakamiseen ammattikorkeakoulujen välillä, osaamis- ja kehittämisresurssien yhdistämiseen, opiskeluprosessien sujuvuuden kehittämiseen sekä riittävän monipuolisten opintojen ja opiskelutapojen järjestämiseen. Läpäisyn kehittymistä seurattiin ministeriön ja Tilastokeskuksen kehittämällä henkilökohtaiseen aineistoon perustuvalla tilastoinnilla.

Yliopistojen tutkintorakenteen ja yliopisto-opintojen kehittämistä jatkettiin läpäisyn ja opintojen kulun edistämiseksi. Tutkintouudistusta ja opinto-oikeutta koskeva yliopistolain muutos sekä valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista tulivat voimaan 1.8.2005. Yliopistot siirtyivät lukuvuonna 2005 - 2006 kaksiportaiseen tutkintorakenteeseen kaikilla muilla paitsi lääketieteellisellä ja hammaslääketieteellisellä alalla. Laissa määriteltiin tavoitteelliset suorittamisajat yliopistojen alemmille ja ylemmille korkeakoulututkinnoille. Tutkintouudistus velvoitti yliopistot uudistamaan tutkintojen sisältöä paremmin tutkimuksen ja työelämän kehitystä vastaaviksi. Tutkintouudistuksen yhteydessä yliopistoissa otettiin käyttöön opiskelijoiden henkilökohtaiset opintosuunnitelmat (HOPS) helpottamaan opiskelijoiden ohjausta ja opinnoissa etenemistä. Tutkintorakenteen uudistuksella edistettiin aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Yliopistojen opiskelijavalintoja kevennettiin ja opetusta kehitettiin tavoitteena opintoaikojen lyhentymisen ja pidemmät työurat. Yliopistojen yhteishakujärjestelmän rakentaminen käynnistyi työryhmän esitysten pohjalta.

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen laski hieman vuonna 2003.

Tutkinnon suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen¹⁾

	2000	2002	2003	2004 (arvio)
Ylioppilastutkinto	68,0 %	70,1 %	83,3 %	70,2 %
Ammatillinen perustutkinto	72,0 %	73,2 %	72,3 %	73,5 %
Ammatillisen lisäkoulutuksen tutkinto	84,5 %	85,3 %	84,9 %	85,5 %
Ammattikorkeakoulututkinto	88,5 %	87,2 %	87,1 %	87,1 %
Yliopistotutkinto ²⁾	92,6 %	92,4 %	91,1 %	92,1 %
Tohtorintutkinto	91,9 %	91,9 %	91,0 %	91,2 %

1) Kuvaa työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen tilannetta vuoden lopussa. Tarkastelussa ovat kyseisen vuoden heinäkuun alkuun mennessä ja kolmen edeltävän vuoden aikana suoritettut tutkinnot.

2) ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista

Opintotuen avulla tuettiin opintojen kulkua ja koulutuksen läpäisyä. Opintotukea sai yhteensä 330 134 opiskelijaa, mikä on 1,5 % vähemmän kuin edellisellä vuonna. Opintotolainan valtiontakauksen saaneita opiskelijoita oli 135 543, joka on 41 % kaikista tuen saajista. Opintotuen käyttöasteesta on oppilaitoskohtaisia eroja.

Opintotuen saajat ja opintotuen saajien %-osuus oppilaitoskohtaisista opiskelijamäärästä (lukiot, ammatilliset oppilaitokset) tai läsnäolevista opiskelijoista (ammattikorkeakoulut, yliopistot)

	2002	2003	2004	2005
Lukiot	34 095 (27 %)	31 830 (26 %)	29 355 (24 %)	27 382 (23 %)
Ammatilliset oppilaitokset	101 330 (80 %)	100 720 (78 %)	98 764 (75 %)	96 775 (73 %)
Ammattikorkeakoulut	98 640 (86 %)	98 589 (85 %)	97 894 (83 %)	97 043 (82 %)
Yliopistot	93 819 (63 %)	96 534 (63 %)	96 604 (61 %)	96 737 (60 %)

(Taulukkoon ei sisälly Kansaneläkelaitoksen tilastoimat muissa kuin mainituissa oppilaitoksissa opiskelevat ja ulkomaisissa oppilaitoksissa opiskelevat opintotuen saajat. Vuonna 2005 on tehty Kelan tilastointikäytännön muutos 2003 sähköisen lainatakauksen käyttöönoton vuoksi.)

Vuonna 2005 opintotuen saajista opiskeli lisäksi muissa kuin mainituissa oppilaitoksissa 7 007 opiskelijaa ja ulkomaisissa oppilaitoksissa 5 190 opiskelijaa. Koulumatkatukea sai 64 068 opiskelijaa, mikä on noin 25 % lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevista.

Toimialan tavoite 8.

Yrittäjyyden ja yritystoiminnan osaamista vahvistetaan koko koulutusjärjestelmässä

Opetusministeriö jatkoi yrittäjyyskasvatuksen linjausten ja toimenpiteiden toimeenpanoa. Käynnistettiin tutkimus siitä, miten yrittäjyyskasvatuksen näkökulmasta kunnissa laaditaan uusien opetussuunnitelman perusteiden mukaiset opetussuunnitelmat. Toteutettiin selvitys yrittäjyyden edistämisestä yliopistojen koulutus- ja tutkimusympäristöissä. Osana yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen ohjelmaa laadittiin suunnitelma, jonka pohjalta yliopistot käynnistivät useita yrittäjyyttä edistäviä toimenpiteitä. Viisi yliopistoa käynnisti akateemisen yrittäjyyden edistämiseen liittyvän yrittäjyysstrategian laatimisen. Käynnistettiin ammattikorkeakoulujen yhteisen yrittäjyysstrategian valmistelu. Opetusministeriö ja yliopistot jatkoivat liiketoimintaosaamisen valtakunnallista ohjelmaa.

Oppisopimuskoulutusta yrittäjien koulutusmuotona sekä sukupolvenvaihdosten tukimuotona vahvistettiin asettamalla yrittäjien oppisopimuskoulutus oppisopimusmuotoisen ammatillisen lisäkoulutuksen vuotuisten oppisopimuspaikkojen kohdentamisen yhdeksi painopisteeksi. Vuonna 2005 yrittäjien oppisopimuskoulutuksessa oli 2 320 henkilöä, joista 395 ammatillisessa peruskoulutuksessa ja 1 925 ammatillisessa lisäkoulutuksessa.

Toimialan tavoite 9.

Luodaan edellytyksiä kulttuuriyrittäjyydelle.

Kulttuuriyrittäjyyden edellytyksiä parannettiin tekijänoikeuslainsäädäntöä uudistamalla sekä edistämällä tekijänoikeustietämystä ja osaamista.

Opetusministeriöön perustettiin 1.9.2005 kulttuurivientiyksikkö. Syksyn aikana yksikössä käynnistettiin kulttuuriviennin kehittämisohjelmatyö, kulttuuriviennin tukiverkos-

ton kehittäminen, kulttuuritoimijoiden liiketalousosaamista edistävien hankkeiden toteutus sekä kansantaloudellisten vaikutusten tilastollista arviointia koskeva selvitystyö ja kulttuuri-politiikan eettisten vaikutusten arviointi.

Toimialan tavoite 10.

Vuoteen 2007 mennessä kaikilla opintonsa päättävillä on mahdollisuus omaksua tietoyhteiskunnassa tarvittavat perustiedot ja -taidot, opettajista 75 % saavuttaa tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön taidot ja verkko-opetus vakiinnutetaan.

Koulutuksen ja tutkimuksen tietoyhteiskuntaohjelman 2004 - 2006 mukaisesti tieto- ja viestintätekniiikan perustietoja ja -taitoja vahvistettiin kaikilla koulutuksen osa-alueilla. Opetushallitus sai valmiiksi perusopetuksen tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön sekä oppilaiden tieto- ja viestintätekniiikan perustaitojen kehittämissuunnitelman. Tieto- ja viestintätekniiikan taidot sisältyvät vuonna 2004 annettuihin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Vuonna 2005 tehty kehittämissuunnitelma kuvaa oppilaille asetetut tavoitteet sekä keinot niiden saavuttamiseksi. Toteutettiin kehittämissuunnitelma verkko-opetuksen kehittämiseksi ja vakiinnuttamiseksi lukiokoulutuksessa, ammatillisessa peruskoulutuksessa, aikuiskoulutuksessa sekä vapaassa sivistystyössä. Ammattikorkeakoulut ja yliopistot vastasivat tieto- ja viestintätekniiikan opetuksesta perus- ja jatko-opiskelijoille tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa.

Tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön täydennyskoulutusta toteutettiin valtakunnallisesti. Suurin osa koulutuksista toteutettiin monimuotokoulutuksena tieto- ja viestintätekniiikkaa hyödyntäen. Alueellisilla hankkeilla varmistettiin opetushenkilöstön osaaminen. Opetushallitus käynnisti opetusministeriön rahoituksella hankkeen, jossa laaditaan tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön oppimateriaalipaketti yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen tarpeisiin. Kohderyhmänä ovat ensisijaisesti opettajat. Oppimateriaali on kaikkien käytettävissä.

Ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa opettajille tarjottiin tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön koulutusta valtakunnallisilla hankkeilla ja korkeakoulukohtaisesti. Lähes kaikilla korkeakouluilla on opetusteknologia- tai oppimiskeskus, joka antaa koulutusta ja tukea korkeakoulun opettajille tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytössä sekä verkko-opetuksessa. Korkeakoulujen verkko-opetus virtuaaliyliopiston ja virtuaaliammattikorkeakoulun tasolla vakiinnutetaan vuoden 2007 alussa.

Toimialan tavoite 11.

Vahvistetaan kotimaisen sisältötuotannon monipuolisuutta, runsautta ja saatavuutta sekä edistetään kansallisten kulttuuriperinnön digitointia

Kulttuuri tietoyhteiskunnassa -strategian tavoitteena on, että vuoteen 2010 mennessä keskeinen kulttuuriperintö on digitoitu priorisointisuunnitelmien mukaisesti. Tavoitteena on, että aineistot ovat tietoverkkojen kautta kaikkien käytettävissä. Hanke on edennyt ennakoitua hitaammin, mutta mm. yhteisten hakujärjestelmien kehittäminen (Suomen museot online, Muus@net) ja laitosten yhteistyö (eKam -yhteistyö) on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Hallitusohjelman tavoitteen mukaisesti suomalaisen elokuvan tuotantoedellytyksiä on vahvistettu vuodesta 2003 vuoteen 2006 osoittamalla elokuvan tuotantotukeen yhteensä 3,7 milj. euroa lisärahoitusta. Tuotantokustannusten nousu on kuitenkin vähentänyt vuosittain tuotettujen elokuvien määrää. Kotimaisen elokuvan jatkuvuus, monipuolisuus ja saatavuus

edellyttää julkisen tuen tasokorotusta ja jälkeenjääneen tuotantorakenteen kehittämistä.

Audiovisuaalinen sisällöntuotantohanke on lisännyt kulttuuristen sisältöjen monipuolisuutta ja saatavuutta nykyisissä ja kehitteillä olevissa jakeluverkoissa. Yhteistyö- ja tuotekehitysprojektit, koko toimialaa hyödyntävät tuotanto- ja levityspilotit, alan kansainvälistymishankkeet sekä verkko-oppimateriaalien alueelliset verkottumishankkeet hyödyntävät digitaalista monikanavaisuutta ja luovat uusia kerronnan muotoja kulttuurin ja viihteen alueilla. Jatkuessaan hanke lisää alan työllisyyttä ja yrittäjyyttä, luo pohjaa verkossa tapatuvalle kaupalle ja viennille sekä edistää kulttuuristen sisältöjen sähköistä kaupankäyntiä.

Lapset ja media toimintaohjelma parantaa lapsille turvallista mediaympäristöä. Tärkeimpänä ovat mediakasvatuksen edistäminen varhaiskasvatuksessa ja Internetin suodatin- ja esitojärjestelmien arvioiminen. Viestinnän sisältöjen määrä on moninkertaistunut, käyttötavat monipuolistuneet ja sisältöihin pääsy helpottunut teknisen kehityksen vuoksi. Perinteistä sääntelyä, kuten kuvaohjelmien tarkastamista ja rekisteröintiä, ei voi enää ulottaa kaikkiin levityskanaviin, mm. Internetiin, jonka sisältöjä on vaikea säännellä. Uusiin levityskanaviin voidaan soveltaa erilaisia luokitus- ja suodatinjärjestelmiä, jotka voivat tarjota kodeille, kouluille ja kirjastoille välineen suojella alaikäisiä nettiympäristössä. Mediakasvatus on tärkeä tekijä lapsille turvallisen mediaympäristön luomisessa.

Toimialan tavoite 12.

Vuositain koulutukseen osallistuvien osuus työikäisestä aikuisväestöstä kasvaa vähintään 60 %:iin vuoteen 2008 mennessä.

Opetusministeriön pääluokasta rahoitettavaa omaehtoista aikuiskoulutusta kehitettiin siten, että se yhdessä työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen ja henkilöstökoulutuksen kanssa muodostaa toimivan kokonaisuuden. Aikuiskoulutuksen osallistumistavoite on asetettu suhteessa aikuiskoulutuksen kokonaisuuteen. Vuonna 2000 aikuiskoulutukseen osallistui noin 54 prosenttia väestöstä eli noin 1,75 miljoonaa aikuista. Osallistumismäärä rakentuu omaehtoisen, työvoimapolitiittisen ja henkilöstökoulutuksen kokonaisuudesta. Aikuiskoulutukseen osallistumista koskeva kattava kyselytutkimus toteutetaan määrävuosittain, seuraavan kerran vuonna 2006.

Omaehtoiseen aikuiskoulutukseen osallistuminen opetusministeriön hallinnonalalla on lisääntynyt tasaisesti 2000-luvun alussa. Ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusta lisättiin 10,5 milj. eurolla ja vapaan sivistystyön oppilaitosten rahoitusta 2,7 milj. eurolla edellisvuoteen verrattuna. Ammatilliseen lisäkoulutukseen osallistuneiden määrä kasvoi noin 3 000 opiskelijalla edellisvuoteen verrattuna. Kaikkiaan lisäkoulutukseen osallistui yli 50 000 opiskelijaa ja tutkintoja tai niiden osia suoritettiin 40 000. Näyttöperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskeli noin 15 500 ja oppisopimuskoulutuksena järjestetyssä peruskoulutuksessa noin 9 000 aikuista. Myös kansalaisopistojen, kansanopistojen, opintokeskusten ja kesäyliopistojen opintoihin osallistuneiden määrä kasvoi selvästi, yhteensä noin 75 000 opiskelijalla.

Elinikäisen oppimisen työryhmä laati suosituksia aikuisten opiskelun edistämiseksi yliopistoissa. Tuettiin Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan Maakuntakorkeakoulukokeiluja, jotka avoimia korkeakouluopintoja hyödyntäen parantavat työikäisen väestön koulutustasoa.

Toimialan tavoite 13.

Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien ja syrjäytymisuhan alaisten aikuisten osallistuminen koulutukseen kasvaa maan kaikilla alueilla.

Opetusministeriön hallinnonalan aikuiskoulutuksella parannettiin elinikäisen oppimisen edellytyksiä, tuettiin kilpailukykyä ja työllisyysasteen nostamista sekä edistettiin koulutuksellista tasa-arvoa ja kansalaisyhteiskunnan elinvoimaisuutta. Tavoitetta edistettiin lisäämällä omaehtoisen aikuiskoulutuksen tarjontaa ja sen kautta parantamalla aikuisten mahdollisuuksia osallistua osaamistasoa nostavaan ja ylläpitävään opiskeluun aktiiviseen yhteiskuntaelämään. Koulutusta kohdennettiin ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa oleville Noste-ohjelmassa, jonka rahoitusta lisättiin 8,5 miljoonalla eurolla edellisvuoteen verrattuna ja jossa aloitti vuoden 2005 loppuun mennessä yhteensä 11 500 opiskelijaa. Lisäksi vapaan sivistystyön koulutusta suunnattiin informaatio-ohjauksella muun muassa maahanmuuttajien koulutuksen lisäämiseen.

Aikuisten mahdollisuuksia osallistua koulutukseen edistettiin asettamalla aikuisopiskelun maksuja, toimeentulojärjestelyjä ja koulutuksen verotuskohtelua koordinoiva seurantaryhmä sekä opintosetelin käyttöönottoa suunnitteleva työryhmä. Opetusministeriö ja työministeriö asettivat yhteisen valmisteluryhmän laatimaan aikuisopiskelun tieto- ja neuvontapalveluiden sekä ohjauksen kehittämissuunnitelmaa.

Toimialan tavoite 14.

Väestön terveyttä edistävää liikuntatoimintaa vahvistetaan. Väestön liikunta-aktiivisuus lisääntyy.

Väestön liikunta-aktiivisuutta ja terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämistä vahvistettiin toteuttamalla yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön ja eri liikunta- ja kansanterveysjärjestöjen kanssa valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaista terveyttä edistävän liikunnan (TELI) ohjelmakokonaisuutta. Tavoitteena oli väestön hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn vahvistaminen. Sen osana valmisteltiin terveyttä edistävän liikunnan tutkimusohjelmaa. TELI-ohjelmakokonaisuus aloitti toisen kolmivuotiskautensa ja Kunnossa kaiken ikää (KKI) -ohjelman kolmannen viisivuotiskautensa. KKI-ohjelmakaudella painotetaan ikään-tyneiden ja erityisryhmien palvelujen tehostamista sekä laajempien hankekokonaisuuksien toteuttamista. Erityisliikunnan kehittämiskohteina olivat mielenterveyskuntoutujien kuntahanke ja keskisuurten kuntien integraatiohanke. Väestön liikunta-aktiivisuuden kasvua seurataan neljän vuoden välein toteutettavan liikuntagallupin avulla. Uusin gallup valmistuu vuoden 2006 alussa.

Toimialan tavoite 15.

Nuorten aktiivinen osallistuminen yhteiskuntaan kasvaa ja nuorten elämänhallinnan edellytykset paranevat.

Eduskunta hyväksyi uuden nuorisolain. Laissa säädetään nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistämisestä, nuorten sosiaalisesta vahvistamisesta sekä nuorten kasvu- ja elinolojen parantamisesta. Hallitusohjelmaan liittyvä nuorisotyölain kokonaisuudistuksen tavoite saavutettiin ja nuorten aktiivisuuden lisäämiselle ja elämäntilanteen parantamiselle luotiin lainsäädännöllinen perusta. Uuden lain myötä hallitus laatii nuorisopoliittisen kehittämissuunnitelman joka neljäs vuosi. Kuntia velvoitetaan järjestämään nuorille mahdollisuus osallis-

tua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn sekä kuulemaan nuoria heitä koskevissa asioissa. Nuorten tieto- ja neuvontapalveluverkoston laajennettiin koskemaan noin 70 kuntaa. Työpajatoiminnan vakinaisuusaste nousi 10 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisten pajojen osuus oli noin 40 % pajoista. Nuorisotyöttömien määrä väheni vuositasolla 4 400 ja vuoden 2005 keskimääräinen nuorisotyöttömyys oli 30 530. Nuorisotyöttömyys aleni noin 13 % edellisestä vuodesta. Nuorisotyön peruspalvelujen arviointityö eteni läänien nuorisotointen, nuorisoasiain neuvottelukunnan ja nuorisontutkimusverkoston yhteistyönä. Tavoitteena on ottaa uusi indikaattori- ja tietojärjestelmä käyttöön vuoden 2006 aikana.

Kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelmaan liittyen käynnistettiin Osallistuva oppilas – yhteisöllinen koulu -hanke. Opetushallituksen järjesti Euroopan neuvoston kansalaiskasvatuksen teemavuoden.

3 Opetusministeriön toiminnallinen tuloksellisuus

Opetusministeriön vuoden 2005 tulossuunnitelma perustui hallitusohjelmaan sekä talousarviossa asetettuihin yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin ja ministeriön toiminnalle asetettuihin tulostavoitteisiin. Tulossuunnitelmassa asetettiin tarkemmat tavoitteet yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteuttamiselle ja opetusministeriön omalle toiminnalle. Tavoitteiden asettamisessa otettiin huomioon hallituksen strategia-asiakirja ja siihen sisältyvät politiikkaohjelmat.

Opetusministeriö osallistui kaikkien hallituksen poikkihallinnollisten politiikkaohjelmien toteuttamiseen. Tulostavoitteiden asettamista suuntasivat myös opetusministeriön strategia 2015, aluestrategia 2013, koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 2003-2008, valtioneuvoston taide- ja taiteilijapoliittinen periaatepäätös sekä muut hallinnonalan strategiat ja suunnitelmat.

Tuloksellisuuden kuvauksen pääperiaatteena on antaa oikea ja riittävä kuva ministeriön tuloksellisuudesta esittäen tärkeimmät tiedot ministeriön toiminnasta ja ministeriön tulostavoitteiden saavuttamisesta sekä asetettujen strategioiden toteuttamisesta. Tuloksellisuuden kuvauksessa raportoidaan erityisesti asioista, joihin ministeriön omalla toiminnalla on voitu vaikuttaa.

Opetusministeriön organisaatio muodostuu Koulutus- ja tiedepolitiikan osastosta sekä Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osastosta ja yleishallintoyksiköistä. Toiminnallisen tuloksellisuuden kuvaus sisältää tiliviraston päämaksupistettä eli ministeriötä koskevat tiedot. Yhdeksän muun viraston ja laitoksen, jotka toimivat opetusministeriön maksupisteinä, tuloksellisuudesta raportoidaan niiden omissa toimintakertomuksissa.

3.1 Koulutus- ja tiedepolitiikka

Opetusministeriö on asettanut Koulutus- ja tiedepolitiikan osastolle tulostavoitteet, joilla toteutetaan valtion talousarviossa ja opetusministeriön tulossuunnitelmassa asettuja toimialan tavoitteita.

Yleissivistävän koulutuksen yksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Oppilaan ja opiskelijan opinto-ohjaus-hankkeen ohjaaminen. Toteuttaa toimialan tavoitetta 1.	Opetusministeriö rahoitti miljoonalla eurolla Opetushallituksen toteuttamaa Oppilaan ja opiskelijan opinto-ohjauksen kansallista hanketta, jossa oli mukana 48 alueellista osaprojektia. Painopiste oli perusopetuksen viimeisten vuosien ja sen jälkeisen nivelvaiheen ohjauksen kehittämisessä. Vuonna 2005 perusasteen jälkeisiin opintoihin siirtyneiden prosenttiosuus (97,6%) hankkeen kunnissa oli korkeampi kuin keskimäärin koko maassa (95% vuonna 2004) ja korkeampi kuin valtioneuvoston koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmatavoite vuodelle 2008 (96 %).
Maahanmuuttajaopetuksen kehittäminen. Toteuttaa toimialan tavoitetta 6.	Opetusministeriö rahoitti ja ohjasi Opetushallituksen toteuttamia maahanmuuttajaopetuksen kehittämistoimenpiteitä. Rahoituslainsäädäntöä muutettiin siten, että maahanmuuttajaoppilaat ovat yhtenä valtionosuuden jaon korotusperusteena perusopetuksessa.
Opintojen läpäisyn parantaminen perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Toteuttaa toimialan tavoitetta 6.	Perusopetuksen keskenjättäneitä oli 0,44 % perusopetuksen päättäneistä lukuvuonna 2004 - 2005, kun edellisenä lukuvuonna heitä oli 0,36 %. Lukio-opinnot kokonaan keskeyttäneiden, jotka eivät ole jatkaneet muussa koulutuksessa, oli 2 %. Lukio-opintoihin yli kolme vuotta käyttäneiden opiskelijoiden määrä pysyi aikaisempien vuosien tasolla. Lukion oppimäärän vuonna 2004 suorittaneista 18,5 % käytti opintoihinsa aikaa yli kolme vuotta.
Uusien opetussuunnitelmien perusteiden käyttöönotto. Toteuttaa toimialan tavoitetta 8.	Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden käyttöönotto toteutuu vaiheittain vuosina 2003 - 2006. Noin 65 % koulutuksen järjestäjistä otti uudet perusteet käyttöön perusasteen 1-6 -luokilla jo syksyllä 2005. Lukion opetussuunnitelman perusteet otettiin asteittain käyttöön 1.8.2005 lukien.
Lasten ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen. Toteuttaa toimialan tavoitetta 15.	Opetusministeriön käynnistämässä Osallistuva oppilas - yhteisöllinen koulu -hankkeessa oli mukana 60 kuntaa sekä kaikki opettajankoulutusyksiköiden harjoittelukoulut. Hankkeen tavoitteena on tukea oppilaiden osallisuutta tukevaa toimintakulttuuria perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Yliopistojen opettajankoulutuksessa toteutettiin Kansalaisvaikuttaminen opettajankoulutuksessa -hanketta, johon osallistuivat kaikki opettajankoulutusta antavat yliopistot. Hankkeeseen sisältyy koulutus- ja tutkimustoimintaa sekä aineiston tuotantoa.

Ammatillisen koulutuksen yksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen kokeilu.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 1.</p>	<p>Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen kehittämistyöryhmä esitti muistiossaan, että koulutustakuun tavoitteenasettelua nostettaisiin 97 %:iin vuonna 2008 ja 97,5 %:iin vuonna 2009 laajentamalla syksyllä 2006 kokeiluna käynnistettävän ammatillisen koulutuksen yhteydessä järjestettävän ohjaavan ja valmistavan koulutuksen tarjontaa. Työryhmä ehdotti laajaa toimenpidekokonaisuutta syrjäytymisen ehkäisemiseksi koulutusasteiden välisessä nivelvaiheessa ja keskeyttämisen vähentämiseksi toisen asteen koulutuksessa.</p>
<p>Toisen asteen yhteishakujärjestelmän uudistaminen ja sähköisen haun käyttöönotto.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 1.</p>	<p>Opetusministeriön työryhmä ehdotti, että toisen asteen koulutukseen hakeutumista ja valintaa varten tulee kehittää sähköinen hakujärjestelmä, jonka avulla erilaisen pohjakoulutuksen omaavat voivat hakea kaikkeen toisen asteen koulutukseen ja perusopetuksen lisäopetukseen. Esityksen pohjalta käynnistettiin sähköisen hakujärjestelmän jatkovalmistelu.</p>
<p>Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisen vähentäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 6.</p>	<p>Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisen vähentämisen toimenpideohjelman toimeenpanoa jatkettiin. Toimenpideohjelmaa on toteutettu pääosin Euroopan sosiaalirahastohankkeina. Keskeyttämisten syitä koskeva selvitystyö käynnistettiin. Keskeyttämisen tilastoseurantaa kehitettiin osana ammatillisen koulutuksen tuloksellisuusrahoitusta. Opetusministeriö on ollut mukana nuorten osallisuutta edistävässä poikkihallinnollisessa yhteistyöhankkeessa kehittämässä toimenpiteitä nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Hallinnonalojen välistä yhteistyötä on kehitetty opinto-ohjauksen ja työvoimapaalvelujen yhteistyöryhmässä.</p>
<p>Ammattiosaajan teemavuosi.</p> <p>WorldSkills -ammattitaitokilpailut.</p>	<p>Vuosi 2005 oli ammattiosaajan teemavuosi. Tavoitteena oli ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden ja arvostuksen lisääminen. Vuoden aikana toteutettiin laajaa tiedotustoimintaa ja järjestettiin tapahtumia. Teemavuoden huipentumana järjestettiin WorldSkills –ammattitaidon MM-kilpailut, joissa oli 120 000 kävijää.</p>
<p>Ammattiosaamisen näyttöjärjestelmän käyttöönotto.</p>	<p>Työelämän edellyttämän ammattiosaamisen varmistamiseksi ammatilliseen peruskoulutukseen liitetään ammattiosaamisen näytöt 1.8.2006 alkavasta koulutuksesta lukien. Eduskunta hyväksyi ammattiosaamisen näyttöjen käyttöönoton edellyttämät säädösmuutokset. Tehtiin opetussuunnitelman perusteiden tarkistukset.</p>
<p>Ammatillisen koulutuksen järjestäjaverkon kehittäminen.</p>	<p>Ammatillisen koulutuksen järjestäjaverkon kokoamista jatkettiin alueellisen kehittämistyön ja voimavarojen tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan käytön edellytysten parantamiseksi. Järjestäjaverkon kehittämisen tavoitteena on muodostaa seudullisia, maakunnallisia tai muutoin vahvoja ammattiopistoja, jotka käsittävät koulutuksen järjestäjän kaikki koulutustoiminnot ja opetusyksiköt.</p> <p>Opetusministeriö teki neljä järjestäjaverkon kehittämiseen liittyvää järjestämisluvan peruuttamis- tai yhdistämis päätöstä. Ammatillisen koulutuksen järjestäjaverkon kehittymistä on edistetty myös järjestämisluviin liittyvien neuvottelujen yhteydessä tukemalla koulutuksen järjestäjien yhdistymisprosessien suunnittelua ja toteutusta.</p>

	<p>Opetusministeriö määräsi koulutuksen järjestämisluvuissa oppilaitosmuotoisen ammatillisen peruskoulutuksen kokonaisopiskelijamääräksi enintään 135 800 opiskelijaa. Toteutunut keskimääräinen vuosiopiskelijamäärä oli 133 350, jolloin järjestämislupien täyttöasteeksi muodostui 98,2 %. Kokonaisopiskelijamäärään sisältyväksi näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen enimmäisopiskelijamääräksi opetusministeriö vahvisti 15 500 opiskelijaa. Keskimääräinen vuosiopiskelijamäärä oli kuitenkin vain 13 050. Opiskelijamäärän kasvupaine on kohdistunut erityisesti opetussuunnitelmaperusteiseen koulutukseen, jonka vuoksi näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen määrää ei ole ollut mahdollista lisätä.</p> <p>Oppisopimuskoulutuksena järjestettävää lisäkoulutusta laajennettiin siten, että rahoituksen perusteena olevien opiskelijoiden enimmäismäärä oli 22 085 vastaavan kiintiön ollessa edellisenä vuonna 22 000. Koulutusta järjestettiin kuitenkin yli 22 600 opiskelijalle.</p>
<p>Ammatillisen koulutuksen yhteistyön edistäminen Euroopassa.</p>	<p>Kööpenhaminan prosessi eteni tuloksellisesti. Opintosuoritusten siirtojärjestelmän kehittäminen eteni kokeiluasteelle. Europassia koskeva lainsäädäntö hyväksyttiin. Europassi-uudistuksen toimeenpano käynnistettiin. Opetushallitus toimii Suomen Europass -keskuksena.</p> <p>Kansainvälistymistä edistettiin tukemalla ulkomailla suoritettuja opintojaksoja ja tehostamalla ulkomailla suoritettujen opintojen ja työkokemuksen hyväksilukemiskäytäntöjä. Ammatillisessa peruskoulutuksessa olevien sekä ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden liikkuvuuden edellytyksiä parannettiin tukitoimilla sekä Leonardo-hankkeilla.</p>
<p>Työpaikoilla tapahtuvan oppimisen vakiinnuttaminen osaksi ammatillista peruskoulutusta.</p>	<p>Työssäoppimisen sisältöä ja toimintamalleja kehitettiin kokeilu- ja kehittämishankkeilla. Opetusministeriö seurasi, ohjasi ja arvioi työssäoppimisen tukiohjelman toteutusta. Tukiohjelmasta toteutettiin pääosin Euroopan sosiaalirahaston rahoituksella.</p> <p>Valtion, kuntien ja työelämän keskusjärjestöjen edustajat allekirjoittivat suosituksen, jolla vahvistetaan ammattikoulutuksen ja työelämän yhteistyötä. Suosituksella edistetään työpaikalla tapahtuvaa oppimista työssäoppimisen jaksoilla, oppisopimuskoulutuksessa ja ammattiosaamisen näytöissä.</p>
<p>Ammatillisen erityisopetuksen toimenpideohjelma.</p>	<p>Toimenpideohjelmaa toteutettiin opetusministeriön järjestämislupamenettelyllä ja muulla informaatio-ohjauksella sekä Opetushallituksen hanketoiminnalla, materiaalituotannolla ja koulutustoiminnalla. Ammatillisen erityisopetuksen neuvottelukunta ja sen yhteydessä toimiva erityisoppilaitosten yhteistyöelin asetettiin erityisopetuksen kehittämistä ja koordinoimista varten.</p>

Ammattikorkeakouluyksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehitystyön vahvistaminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 5.</p>	<p>Ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehitystyön strategioita sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan vahvistamista käsiteltiin opetusministeriön, ammattikorkeakoulujen ja niiden ylläpitäjien tavoitesopimusneuvotteluissa. Aluestrategioissa kiinnitettiin huomiota ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehitystyöhön, siinä tehtävään yhteistyöhön ja työnjakoon.</p>
<p>Ammattikorkeakoulujen rahoitusjärjestelmän uudistaminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitteita 6 ja 7.</p>	<p>Uudistus toteutettiin osana valtionosuusuudistusta. Keskeiset muutokset olivat investointien rahoituksen uudistaminen ja ammattikorkeakoulussa suoritettujen tutkintojen ottaminen merkittäväksi rahoituksen määrään vaikuttavaksi tekijäksi.</p>
<p>Ammattikorkeakouluopintojen kehittäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitteita 6 ja 7.</p>	<p>Opiskeluprosessien sujuvuuteen ja tehostamiseen sekä monipuolisten opintojen ja opiskelutapojen järjestämiseen tähtäävää opintojen kehittämistä jatkettiin tavoitesopimusten mukaisissa, opetusministeriön tukemissa ammattikorkeakoulujen yhteisissä verkostoissa.</p>
<p>Ammattikorkeakoulujen tutkintojärjestelmän kehitettäminen.</p>	<p>Tutkintojärjestelmää koskevien lakien ja asetusten 1.8.2005 voimaan tulleilla muutoksilla ammattikorkeakoulujen tutkintojärjestelmää kehitettiin siten, että ammattikorkeakouluissa suoritettavia tutkintoja ovat ammattikorkeakoulu- ja ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.</p> <p>Ylemmän ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus käynnistettiin syksyllä 2005 opetusministeriön tekemillä koulutusohjelmapäätöksillä ammattikorkeakoulujen jatkotutkintokokeilussa mukana olleissa 27 ammattikorkeakoulussa.</p>
<p>Tehokkaan ammattikorkeakouluverkon kehittäminen.</p>	<p>Ammattikorkeakoulujen yksikkörakenteen kokoamiseen tähtääviä toimia jatkettiin pyrkimyksenä koota tutkintoon johtava koulutus korkeatasoisiin yksiköihin, jotka järjestävät aluetta palvelevaa tutkimus- ja kehitystyötä. Opetusministeriössä valmisteltiin tavoitesopimuskaudelle 2007-2009 rakenteellisen kehittämisen tavoitteita.</p>

Yliopistoyksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Yliopistojen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 5.</p>	<p>Yliopistojen yhteiskunnallinen tehtävä huomioitiin perusrahoituksessa kohdentamalla yliopistoille yhteiskunnallisen palvelutehtävän perusteella 73 milj. euroa.</p> <p>Valtioneuvosto teki periaatepäätöksen julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä tavoitteena kilpailukyyn vahvistaminen kansallista innovaatiojärjestelmää kehittämällä. Opetusministeriön tuottavuusohjelmaan liittyen valmisteltiin toimenpiteitä, joilla kehitetään yliopistolaitoksen rakenteita ja toiminnan järjestämistä. Opetusministeriö osallistui osaamis- ja aluekeskusohjelmien jatkokehittelyyn.</p>

	<p>Yliopistoyhtiöiden perustaminen tuli mahdolliseksi yliopistolain muutoksen yhteydessä. Ministeriössä oli arvioitavana viisi esitystä yrityksen perustamiseksi tai toimivien yritysten osakkeiden merkitsemiseksi. Esitykset eivät täyttäneet sääntelykehysten asettamia ehtoja.</p> <p>Yliopistot ja ammattikorkeakoulut päivittivät yhteiset aluestrategiansa, joiden mukaisia hankkeita tuetaan vuosina 2007 - 2009. Opetusministeriö jatkoi kuuden yliopistokeskuksen kehittämistä ja tuki maakuntakorkeakoulukokeiluja Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla.</p>
<p>Yliopistojen tutkintorakenteen ja yliopisto-opintojen kehittäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 6.</p>	<p>Tutkintouudistusta koskeva yliopistolain muutos ja valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista tulivat voimaan 1.8.2005. Maisteriohjelma-arvioinnille laadittiin kriteerit ja annettiin vuonna 2005 ja 2006 alkavia maisteriohjelmiä koskevat asetukset. Asetuksilla on hyväksytty yhteensä 86 maisteriohjelmaa. Opetusministeriö tuki laadun ja vaikuttavuuden kehittämistyötä yliopistoissa osoittamalla siihen toimintamenoissa 5 milj. euroa tuloksellisuuteen perustuvaa rahoitusta.</p>
<p>Opiskelijavalintajärjestelmän kehittäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 7.</p>	<p>Tulossopimusten tavoite, jonka mukaan 50 % uusista opiskelijoista on saman vuoden ylioppilaita, saavutettiin teknillistieteellisellä ja luonnontieteellisellä alalla. Keskimäärin kolmannes yliopistojen uusista opiskelijoista on saman vuoden ylioppilaita. Opetusministeriön asettama työryhmä esitti mallin yhteishakujärjestelmän rakenteeksi ja sisällöksi. Opetusministeriö osoitti hankerahoitusta opiskelijavalintojen kehittämishankkeisiin. Kauppatieteissä siirryttiin yhteisvalintaan ja kasvatustieteissä käynnistettiin yhteisvalinnan suunnittelu.</p>
<p>Opettajankoulutuksen arviointi.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 10.</p>	<p>Opettajankoulutuksen kehittämisohjelman opettajien peruskoulutusta ja täydennyskoulutusta koskevien kehittämissuosituksen toteutumisen arviointi käynnistettiin. Opettajankoulutuksen laajennusohjelman toteutus onnistui hyvin luokanopettaja- ja erityisopettajakoulutuksessa, opinto-ohjaajakoulutuksessa sekä opettajan pedagogisten opintojen järjestämisessä. Myös aineenopettajakoulutusohjelma on toteutunut pääosin tavoitteiden mukaisesti. Opetusministeriö käynnisti yleissivistävän, ammatillisen ja aikuiskoulutuksen opettajatiedon keruun.</p>
<p>Koulutuksen ja tutkimuksen tietoyhteiskuntaohjelman edistäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 10.</p>	<p>Yliopistoissa vastattiin tietoyhteiskunnan haasteisiin kohottamalla osaamista ja tukemalla tieto- ja viestintäteknikan soveltamista laajasti opetuksessa ja tutkimuksessa. Suomen virtuaaliyliopiston toiminnassa keskityttiin toiminnan vakiinnuttamiseen edellyttämään organisointi- ja rahoitusmallin laatimiseen. Verkko-opetuksen laadun kehittämiseksi toteutettiin hanketta, jonka keskeisenä tavoitteena on tuottaa laadunhallinnan malleja ja kriteeristöjä, vahvistaa verkko-opetuksen laatuverkostoa ja asiantuntijayhteistyötä yliopistoissa sekä suunnitella ja toteuttaa korkealaatuinen verkko-opetuksen laatu palvelu Suomen virtuaaliyliopiston portaaliin.</p>

<p>Kansallisen terveysohjelman toimeenpano koulutustehtävien osalta (lääkärikoulutus).</p>	<p>Lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksen laajennukset etenivät. Muiden sosiaali- ja terveysalan ammattiryhmien osalta laadittiin kaikki koulutustasot kattava suunnitelma aloituspaikkojen lisäyksistä sosiaali- ja terveysministeriön ennakoititoimikunnan ehdotusten pohjalta. Erytysluomio kiinnitettiin farmaseuttien ja puheterapeuttien koulutusmäärien lisäämiseen. Lainsäädännön kehittäminen eteni suunnitellusti. Valtioneuvoston periaatepäätökseen sisältyvät tutkintoasetuksia koskevat velvoitteet toteutettiin neljällä asetusmuutoksella.</p>
<p>Yliopistojen kansainvälistymisen ja eurooppalaisen yhteistyön edistäminen.</p>	<p>Myös muiden kuin suomen tai ruotsin kielten käyttäminen yliopistojen tutkintokielenä mahdollistettiin. Englanninkieliset tutkintonimikkeet vahvistettiin. Osoitettiin lisärahoitusta vaihto-opiskelijoille tarjottavaa suomen kielen opetusta varten. Suomalaisten ja venäläisten yliopistojen Cross-Border University -hankkeen toteuttamista jatkettiin. Laadittiin työryhmäesitys EU/Eta-maiden ulkopuolelta tulevien korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoiden koulutuskustannusten kattamiseksi maksuilla.</p> <p>Opetusministeriön asetukseen hyväksymistä 86:sta maisteriohjelmasta 56 on englanninkielisiä. Kansainvälisten, tutkintoa suorittamaan tulleiden opiskelijoiden sekä vaihtoon lähteneiden ja Suomeen tulleiden vaihto-opiskelijoiden määrä kasvoi ja opettajien ja tutkijoiden kansainväliset vierailut lisääntyivät.</p>

Aikuskoulutusyksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Työikäisen aikuisväestön koulutusmahdollisuuksien monipuolistaminen ja koulutusresurssien käytön tehostaminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 12.</p>	<p>Koulutuksen rahoitusta lisättiin 10,5 milj. eurolla. Lisäkoulutukseen osallistuneiden määrä kasvoi noin 3 000 opiskelijalla edellisvuoteen verrattuna ja siihen osallistui yhteensä yli 50 000 henkilöä. Tutkintoja tai niiden osia suoritettiin 40 000. Aikuskoulutukseen soveltuvassa näyttöperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskeli noin 15 500 henkilöä sekä opetussuunnitelmaperusteisessa ja oppisopimuksena järjestetyssä peruskoulutuksessa noin 9 000 henkilöä.</p> <p>Opetusministeriön työryhmä laati esityksen yliopistojen järjestämän aikuiskoulutuksen kehittämisestä. Siirtyminen kaksiportaiseen tutkintorakenteeseen 1.8.2005 alkaen ja maisteriohjelmien tarjonnan laajentaminen edistävät osaltaan yliopistojen aikuiskoulutustehtävän toteuttamista.</p> <p>Avoimen ammattikorkeakoulun kehittämistyöryhmä antoi maaliskuussa ehdotuksensa koulutustarjonnan laajentamisesta ja kehittämisestä. Vuonna 2005 avoimen ammattikorkeakoulun opetukseen osallistui 9 900 opiskelijaa, jotka suorittivat 34 500 opintopistettä.</p>

<p>Aikuisopiskelun edellytysten, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden vahvistaminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 12.</p>	<p>Opetusministeriö asetti aikuisopiskelun maksuja, toimeentulojärjestelyjä ja koulutuksen verotuskohtelua koordinoivan seurantaryhmän sekä opintosetelin käyttöönottoa suunnittelevan työryhmän. Opetusministeriö ja työministeriö asettivat yhteisen valmisteluryhmän laatimaan aikuisopiskelun tieto- ja neuvontapalveluiden sekä ohjauksen kehittämisohjelmaa.</p> <p>Opintoluotsi-palvelukokonaisuutta kehitettiin edelleen. Uusina alueina on aloitettu yrittäjyystiedon tuottaminen ja osioiden tuottaminen koulutuksen ulkopuolelle jääneille ja maahanmuuttajille.</p> <p>Lääninhallitusten maakunnittain laatimat aikuiskoulutuksen alueellisen vaikuttavuuden toimenpideohjelmat valmistuivat, joissa esitettyjen toimenpiteiden toimeenpano ja edelleen kehittäminen tapahtuu lähinnä aluetasolla.</p>
<p>Koulutustason kohottaminen ja aliedustettujen ryhmien osallistumisen laajentaminen. Noste-ohjelma.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 13.</p>	<p>Noste-ohjelmaa laajennettiin lisäämällä valtionavustusten määrärahaa 19,5 miljoonasta 28 miljoonaan euroon. Ohjelman rahoituksella koulutuksen aloitti vuoden 2005 loppuun mennessä noin 11 500 henkilöä. Tutkinnon tai osatutkinnon oli vuoden 2005 loppuun mennessä suorittanut noin 5 300 henkilöä. Ohjelman kohderyhmälle suunnattuun tavanomaisesti valtionosuudella rahoitettuun ammatilliseen perus- ja lisäkoulutukseen osallistuneiden määrän arvioidaan vuonna 2005 nousseen 15 000:een.</p>
<p>Maahanmuuttajien määrän lisääminen aikuiskoulutuksessa.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 13.</p>	<p>Maahanmuuttajien määrä aikuiskoulutuksessa lisääntyi. Opetusministeriö asetti vähän koulutusta saaneiden ja luku- ja kirjoitustaidottomien aikuisten opetuksen rahoitusta selvittävän työryhmän. Myös vapaan sivistystyön tarjontaa suunnattiin informaatio-ohjauksella maahanmuuttajien koulutukseen.</p>
<p>Ammatillisen aikuiskoulutuksen toimintaedellytysten vakauden lisääminen ja toiminnan ohjauksen parantaminen.</p>	<p>Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain muuttamisesta hyväksyttiin. Muutoksilla uudistetaan ammatillisen lisäkoulutuksen järjestämisluvut ja ulotetaan niihin toiminnan määrällinen sääätely. Järjestämislupiin voidaan sisällyttää valtionavustuksilla tuettava erityinen työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä. Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhintojen porrastusperusteita muutettiin. Uusi koulutuslaluokitus otettiin käyttöön.</p>

Tiedepolitiikan yksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Tutkimusympäristöjä, kirjasto- ja informaatiopalveluita, laitteistoja, tietoliikenneyhteyksiä ja laskentapalveluita kehitetään.</p> <p>Tutkimuksen tukipalveluiden ja tietohuollon kehittäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitteita 3 ja 11.</p>	<p>Tieteellisen laskennan keskitetyt palvelut ja Funet-tietoverkon palvelut hoidettiin CSC-Tieteellinen laskenta Oy:n kautta. Valmisteltiin uuden supertietokoneen hankintaan tarvittava valtuus vuoden 2006 talousarvioesitykseen. Opetusministeriön asettama Grid-strategiaryhmä esitti väliraportissaan mm. Suomen osallistumista pohjoismaiseen grid-hankeeseen. Tieteellisten julkaisujen avoimen saatavuuden edistämiseksi annettiin opetusministeriön työryhmän valmistelemat suositukset.</p>

	<p>Seurantaryhmä valmisteli Kansalliskirjaston toimialan laajennuksen edellyttämät säädösten ja ohjauskäytännön uudistamisen. Opetusministeriö tuki tieteellisten kirjastojen ja arkistojen digitointihankkeita ja sähköisen pitkäaikaissäilytyksen kehittämistä. Toteutettiin Arkistolaitoksen kansainvälinen arviointi, jonka loppuraportti julkistetaan helmikuussa 2006. Virallisten kääntäjien tutkintojärjestelmän kehittämistä valmistelleen työryhmän raportissa ehdotetaan mm. tutkintolautakunnan sijoittamista Opetushallituksen alaisuuteen.</p>
<p>Tutkimusrahoituksen lisäsohjelman toteuttaminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 4.</p>	<p>Julkisen tutkimusrahoituksen lisäsohjelman toteuttaminen talousarvion sekä opetusministeriön ja Suomen Akatemian välisten tulossopimusten kautta. Valtioneuvosto teki periaatepäätöksen julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä. Periaatepäätöksen toimeenpano-ohjelma käynnistettiin ja mm. tiede- ja teknologianeuvostosta annettiin uusi asetus. Opetusministeriö valmisteli sektoritutkimuksen kehittämissuunnitelman ja osallistui oman toimialueen osalta sen toimeenpanoon.</p>
<p>Tieteen edistäminen ja tutkimusjärjestelmän kehittäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 5.</p>	<p>Opetusministeriön päätöksen mukaisesti vuoden 2006 alusta opetusministeriön rahoittamia tutkijakouluja on 124 ja niissä on yhteensä 1 458 opetusministeriön rahoittamaa tutkijakoulupaikkaa. Opetusministeriön työryhmä antoi ehdotuksensa tutkijakoulujärjestelmän kehittämiseksi ja tutkijankoulutuksen laadun parantamiseksi.</p> <p>Biotekniikka 2005 -työryhmä luovutti muistionsa, jossa ehdotetaan mm. Molekyylilääketieteen, -genetiikan ja -epidemiologian tutkimuskeskuksen perustamista. Tutkimusympäristöjen kansainvälistäminen on yksi tärkeimmistä tavoitteista tutkijankoulutuksen, tutkijanuran ja biotekniikan tutkimuksen kehittämisessä. Opetusministeriön työryhmä valmisteli ehdotuksen tutkijakoulujärjestelmän kehittämiseksi ja tutkijankoulutuksen laadun parantamiseksi.</p> <p>Tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen kehittämistyöryhmän toimenpideohjelman on toteutettu mm. vahvistamalla tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan asemaa, vakiinnuttamalla ja lisäämällä tiedekeskus Heurekan rahoitusta ja selvittämällä Tieteellisten seurain valtuuskunnan oikeudellinen asema. Tieteen edistämiseksi, tutkimustulosten näkyvyyden lisäämiseksi sekä tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen edistämiseksi opetusministeriö jakoi 9,8 milj. euroa harkinnanvaraisia valtionavustuksia.</p>
<p>Kansainvälisen tiedepoliittisen yhteistyön kehittäminen.</p>	<p>Jatkettiin Suomen kansainvälistä tiedepoliittista yhteistyötä Suomen kansainvälisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan strategian mukaisesti. Osallistuttiin EU:n 7. puiteohjelman valmisteluun sekä kansainvälisen ydin- ja hiukkasfysiikan tutkimuslaitoksen FAIR valmisteluun.</p>

Opintotuen tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Opintotuen kannustavuuden ja riittävyden parantamiseksi laaditun ohjelman toimeenpano ja toteuttamisen seuranta. Toteuttaa toimialan tavoitetta 6.	Hallituksen esitys laiksi opintotukilain muuttamisesta ja opintolainavähennyksen edellyttämiksi muutoksiksi verolainsäädäntöön annettiin helmikuussa. Lait tulivat voimaan 1 päivänä elokuuta 2005. Opetusministeriö asetti työryhmän suunnittelemaan ja koordinoimaan opintolainavähennyksen käyttöönottovaiheen tiedottamista.

3.2 Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka

Opetusministeriö on asettanut Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osastolle tulostavoitteet, joilla toteutetaan valtion talousarviossa ja opetusministeriön tulossuunnitelmassa asettuja toimialan tavoitteita.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston yhteiset tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Kulttuuri- liikunta- ja nuorisopolitiikan sektoritutkimuksen kehittäminen. Toteuttaa toimialan tavoitetta 5.	Toimialan määrällisen ja erityisesti laadullisen arvioinnin parantamiseksi kehitettiin hallinnonalan sektoritutkimusta. Ministeriö ohjasi rahoitusta alan "sektoritutkimuslaitoksille", joita ovat LIKES, huippu- ja kilpaurheilun tutkimuslaitos KIHU, Nuorisotutkimuksen verkosto ja kulttuuripolitiikan tutkimuksen edistämissätiö (CUPORE). Liikunta- ja nuorisopolitiikan tutkimusorganisaatio ja rahoitus ovat vakiintuneet. Kulttuuripolitiikan alueella sektoritutkimuksen vahvistaminen on vielä kesken.
Opetusministeriön kulttuurivientihankkeen koordinointi yhteistyössä OPM:n kansainvälisestä toiminnasta vastaavien yksiköiden kanssa. Toteuttaa toimialan tavoitetta 9.	Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapolitiikan osastolle perustettiin 1.9.2005 kulttuurivientiyksikkö, jonka tehtävänä on kulttuuriviennin edistäminen yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa laadittavan kehittämisohjelman pohjalta, kulttuuriviennin palveluverkoston kehittäminen, asiantuntijuuden kohottaminen, kulttuurimatkailun edistäminen ja kulttuurin kansantaloudellisen merkityksen arviointiin osallistuminen ja eettinen arviointi. Kulttuurivientihankkeen toimeenpanemiseksi on valmisteltu yhteistyössä Fintran kanssa kulttuuriviennin toimijoiden liiketoimintaosaamisen parantamiseen tähtäävä koulutusohjelma.

Kehittämisyksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Luovuusstrategiatyö. Toteuttaa toimialan tavoitetta 4.	Valmisteluvaiheen jälkeen varsinainen strategiatyö käynnistyi vuoden 2005 alussa. Kolme osatyöryhmää luovuttivat raporttinsa strategiatyön yhteistyöryhmälle. Strategiatyön viimeisessä vaiheessa yhteistyöryhmä tulee arvioimaan luovuuden edistämistarpeita suhteessa muihin suomalaisen yhteiskunnan kehittämishaasteisiin ja laatimaan tältä pohjalta raportin luovuuden edistämisestä Suomessa.

	<p>Luovutusstrategiatyö on koettu vaativaksi, koska teemaa ei ole aiemmin käsitelty hallinnossa koko yhteiskunnalliseen toimintaan liittyvänä asiana. Osatyöryhmien raporteissa on onnistuttu kartoittamaan monipuolisesti luovuuden eri ulottuvuuksia ja liittymäkohtia eri toimintoihin. Raportit sisältävät runsaasti linjauksia ja käytännön ehdotuksia.</p>
--	--

Taide- ja kulttuuriperintöyksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Taide- ja taiteilijapolitiikan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisääminen ja taiteilijoiden toiminnallisten edellytysten kehittäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 2.</p>	<p>Ministeriö jatkoi valtioneuvoston taide- ja taiteilijapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen toimenpideohjelman toimeenpanoa.</p> <p>Taidetoimikuntajärjestelmän kansainvälisen arvion perusteella tehtiin taiteen keskustoimikuntaa ja sen alaisia valtion taidetoimikuntia koskevat kehittämissuunnitelmat sekä ehdotus alueellisten taidetoimikuntien hallinnollisen aseman selkiyttämiseksi. Taiteen keskustoimikunnan osalta uudistusten tavoitteena on toimintatapojen ja käytäntöjen selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen. Ehdotukset koskivat mm. yhteistyömuotojen kehittämistä, valtion taidetoimikuntien työn tehostamista eri tavoin sekä apurahanimikkeiden karsimista. Alueelliset taidetoimikunnat ehdotettiin liitettäväksi kiinteämmin osaksi valtion taidetoimikuntalaitosta.</p>
<p>Alueellisen kulttuuritoiminnan vahvistaminen sekä alueellisten palvelujen parantaminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 2.</p>	<p>Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen laiksi museolain 1 ja 2 §:n muuttamisesta. Lakiuudistuksessa saatettiin museoiden tehtävät ajan tasalle. Suunnitelma Museoviraston alueellisen toimipisteverkoston toteuttamiseksi valmistui. Verkosto on tarkoitus toteuttaa vuosien 2006-2009 aikana siten, että perustetaan yhteensä seitsemän toimipistettä. Toteutuessaan Museoviraston alueelliset toimipisteet lisäävät kulttuuriympäristön suojelun resursseja.</p> <p>Musiikin alueellinen tarjonta -työryhmä luovutti muistionsa, jonka keskeisimpiä toimenpideohdotuksia olivat määrärahalisäykset olemassa oleviin tukimuotoihin, määräaikaisten henkilötyövuosien myöntäminen orkestereille sekä uusien määrärahojen varaaminen elävän musiikin tilaisuuksien organisoimiseen ja kyläpelimannitoiminnan tukemiseen.</p>
<p>Taiteen, kulttuurin ja kulttuuriperinnön saavutettavuuden edistäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 2.</p>	<p>Ministeriössä valmisteltiin taiteen ja kulttuurin saavutettavuusohjelma vuosille 2006-2010. Toimenpideohjelmaa toteuttamalla parannetaan merkittävästi taide- ja kulttuuritarjonnan saavutettavuutta vammaisille, kieli- ja kulttuurivähemmistöille sekä muille erityisryhmille.</p> <p>Vammaiset ja kulttuuri -toimikunta päätti kolmivuotiskautensa. Toimikunta loi toimivan keskusteluyhteyden kulttuurialan toimijoiden, vammaisjärjestöjen ja eri hallinnonalojen välille. Toimikunnan työ edisti sektorirajat ylittävien yhteistyöhankkeiden syntymistä ja keskustelua vammaisten oikeudesta kulttuuriin.</p> <p>Opetusministeriön viittomakielisten teatteripalveluiden kehittämiseksi asettama työryhmän luovutti ehdotuksensa ministeriölle. Tavoitteena on tuottaa vuosittain vähintään kaksi viittomakielistä teatterituotantoa ja noin 40 esityskertaa. Kehittämällä viittomakielistä teatteritoimintaa tarjotaan viittomakielisille mahdollisuus omankielisiin teatteripalveluihin ja edistetään viittomakielisten työllistymistä alalle.</p>

<p>Kulttuuriperinnön digitoinnin edistäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 11.</p>	<p>Opetusministeriö jatkoi kulttuuriperinnön digitoinnin tukemista hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Audiovisuaalisen sisältötuotannon edistämiseen varatusta määrärahasta myönnettiin avustusta 16 hankkeelle, jotka olivat innovatiivisia ja edistivät aineistojen yhteishaun toteuttamista. Ns. Myytti-avustuksia sai 50 museota. Lisäksi tuettiin koko museolaitosta koskevien yhteisten tiedonhallinta- ja hakujärjestelmien kehittämistä ja museotalouden tietotekniikka- ja sisällöntuotantokoulutusta.</p>
	<p>Kulttuuri tietoyhteiskunnassa -strategian tavoitteena on, että vuoteen 2010 mennessä keskeinen kulttuuriperintö on digitoitu priorisointisuunnitelmien mukaisesti. Tavoitteena on, että aineistot ovat tietoverkkojen kautta kaikkien ulottuvilla ja tutkimuksen, opetuksen ja sisältötuotannon käytettävissä. Hanke on edennyt ennakoitua hitaammin, mutta mm. yhteisten hakujärjestelmien kehittäminen ja laitosten yhteistyö on edennyt suunnitelmien mukaisesti.</p>
<p>Lastenkulttuurin toiminnallisten ja taloudellisten edellytysten parantaminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 15.</p>	<p>Ministeriö laati lastenkulttuuripoliittisen ohjelman toteuttamissuunnitelman. Lastenkulttuuria tuettiin avustamalla lastenkulttuurikeskusten verkosto Taikalampun toimintaa. Vuosi 2006 on kolmivuotiskauden viimeinen ja ministeriö tilasi toiminnasta ulkopuolisen arvioinnin.</p>
<p>Tanssitaiteen esitystoiminnan ja alan työskentelymahdollisuuksien lisääminen.</p>	<p>Tanssin aluekeskus -toiminnassa esityskertoja oli 360 ja muita tapahtumia 450. Katsojia ja osallistujia oli 29 000. Aluekeskustoiminnalla edistettiin taide- ja kulttuuripalveluiden tasa-arvoista saavutettavuutta ja saatavuutta sosiaalisesti sekä alueellisesti tanssitaiteen osalta, lisättiin tanssitaiteen työskentelymahdollisuuksia ja alan toimijoiden yhteistyötä sekä vahvistettiin osaamista. Toiminnan vaikutukset näkyivät lisääntyneenä tanssitaiteen tarjontana, alan rakenteiden kehittymisenä, osaamisen vahvistumisena ja korkeatasoisina esityksinä.</p>

Viestintäkulttuuriyksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Kirjastojen laajakaistayhteydet, ajantasaiset asiakaspääteet ja käytön opastus.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 3.</p>	<p>Ministeriölle osoitettiin kirjastojen asiakaspäätteisiin 460 000 euroa.</p> <p>Hallituksen tietoyhteiskuntaohjelma mahdollisti laajan yleisten kirjastojen henkilöstön täydennyskoulutusohjelman "Suomi verkossa". Koulutus toteutettiin 22 maakunnassa ja osallistujia oli 1 500. Palautteen perusteella kirjastohenkilöstön täydennyskoulutusta on lisättävä.</p>
<p>Tekijänoikeuslain säädännön kehittäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 9.</p>	<p>Tekijänoikeuslain muuttamisesta annettu laki, rikoslain 49 luvun muuttamisesta annettu laki sekä WIPO-sopimusten hyväksymistä koskevat lait vahvistettiin. Valtioneuvoston asetus tekijänoikeusasetuksen muuttamisesta annettiin. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2006. Kuvataiteen jälleenmyyntikorvausdirektiivin edellyttämiä tekijänoikeuslain muutoksia koskeva hallituksen esitys annettiin eduskunnalle. Lainmuutosten eduskuntakäsittely on kesken. Tekijänoikeuslain ja rikoslain muutoksiin sisältyivät tietoyhteiskuntadirektiivin täytäntönpäannon edellyttämät säännökset. Lainsäädännön uudistus painottuu tietoverkkojen ja digitaalisen ympäristön erityiskysymyksiin. WIPO-sopimusten hyväksymislait mahdollistavat Suomen liittymisen näihin sopimuksiin. Lainsäädännön jatkokehittämistä valmisteltiin.</p>

<p>Tekijänoikeuspolitiikan kehittäminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 9.</p>	<p>Tekijänoikeuslainsäädännön ja järjestelmän kehittämisen suuntaviivoja hahmottavan tekijänoikeuspolitiikan valmistelu aloitettiin. Tavoitteena on hahmottaa kehitystä ennakoivan tekijänoikeuspolitiikan suuntaviivoja. Tekijänoikeuden toimivuuden säilyttämiseksi etsitään ratkaisuja yhteiskunnan erilaisiin ristipaineisiin. Tulevaisuuden tekijänoikeuspolitiikan suuntaviivat voivat kiteytyä perusteellisen keskustelun ja ongelmakysymysten analysoinnin kautta. Kestävän tekijänoikeuspolitiikan muodostaminen edellyttää myös arvovalintojen tekemistä.</p>
<p>Toteutetaan opetusministeriön audiovisuaalisen alan strategia ja toimintaohjelma vuodelle 2010.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 11.</p>	<p>Audiovisuaalisen politiikan linjat strategia 2010 ja toimintaohjelman toteutussuunnitelman valmistelu aloitettiin. Ensimmäisenä toimenpiteenä valmistui Alueellisen audiovisuaalisen toiminnan kehittämistä selvittävän työryhmän raportti.</p> <p>Hallituksen strategia-asiakirjan mukaisesti muodostettiin kokonaisnäkemys audiovisuaalisen politiikan linjauksista. Päälinjaukset liittyvät televisiotoiminnan tulevaisuuteen, sääntely ja tekijänoikeuksien kehittämiseen, alan koulutukseen kokonaisuudessaan ja kulttuuriperinnön vaalimiseen ja elokuvan edistämistöimiin. Strategia toimii alan oman tavoiteohjelman vastakappaleena.</p>
<p>Lapsiin kohdistuvan väkivaltaviihteen rajoittamista koskevan toimintaohjelman toteutus.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 11.</p>	<p>Lapsiin kohdistuvan väkivaltaviihteen rajoittamiseksi medioissa laadittiin ministeriössä luonnos hallituksen toimintaohjelmaksi. Toimintaohjelmasta saatujen kommenttien pohjalta käynnistettiin konkreettisia hankkeita esim. mediakasvatuksen edistämiseksi varhaiskasvatuksessa sekä Internetin suodatin- ja estojärjestelmien arvioimiseksi.</p> <p>Tekninen kehitys on johtanut viestintävälineiden sisältöjen määrän moninkertaistumiseen, käyttötapojen monipuolistumiseen ja sisältöihin pääsyn helpottumiseen. Uudessa tilanteessa perinteisen sääntelyn muodot, esim. kuvaohjelmien tarkastaminen ja rekisteröinti, eivät voi ulottua kaikkiin levitysmuotoihin, mm. Internetiin. Mediakasvatuksesta tulee yhä tärkeämpi tekijä lapsille turvallisemman mediaympäristön luomisessa. Internetin sisältöjä on vaikea säännellä, mutta niihin voidaan soveltaa erilaisia luokitus- ja suodatinjärjestelmiä, jotka tarjoavat tarvittaessa kodeille, kouluille ja kirjastoille mahdollisuuden alaikäisten suojelemiseksi nettiympäristössä.</p>
<p>Edistetään radio- ja televisioaineistojen arkistointimahdollisuuksien toteuttamista.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 11.</p>	<p>Suomen elokuva-arkiston tehtäväalueen laajentamissuunnitelma kattamaan radio- ja televisioaineiston arkistoinnin valmistui. Suunnitelman mukaista määrärahasäystä esitettiin sekä valtion vuoden 2006 talousarvioon että valtion toiminta- ja taloussuunnitelmaan 2007-2011. Toiminta edellyttää myös arkistointilainsäädännön (ml. vapaakappalelaki) uudistamista, jonka valmistelu aloitettiin. Tehtäväalueen laajennus on opetusministeriön audiovisuaalisen politiikan linjat 2010 -strategian mukainen.</p>
<p>Kehitetään kotimaisen elokuvan tukijärjestelmiä asteittain siten, että elokuvan rahoitus saavuttaa pohjoismaisesti vertailukelpoisen tason.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 11.</p>	<p>Elokuvataiteen edistämiseen saatiin vuoden 2006 talousarvioon 2,33 milj. euron lisäys, josta elokuvan tuotannon ja levityksen tukemiseen kohdennetaan 2 milj. euroa. Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite suomalaisen elokuvan tuotantoedellytysten tukemiseksi. Vuodesta 2003 vuoteen 2006, elokuvan tuotantotukeen on osoitettu yhteensä 3,7 milj. euroa lisärahoitusta. Tuotantokustannusten nousu on samanaikaisesti aiheuttanut vuosittain ensi-iltaan tulevien elokuvien määrän laskua. Ilman julkisen tuen tasokorotusta, ei kotimaisen elokuvan jatkuvuutta ja monipuolisuutta voida turvata, eikä jälkeenjäänyttä tuotantorakennetta kehittää. Tavoitteena oleva kotimaisen elokuvan tukirahojen tason nosto pohjoismaisesti vertailukelpoiselle tasolle edellyttää tuen asteittaista kasvua. Myös kansainvälisten rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen heikentyy.</p>

<p>Kulttuuri tietoyhteiskunnassa strategia 2010:een sisältyvien toimenpide-ehdotusten toteuttaminen. Toteuttaa toimialan tavoitetta 11.</p>	<p>Audiovisuaalisen sisällöntuotannon kehittämiseksi tuettiin 13 erillistä projektia yhteensä 430 000 eurolla. Sisältötuotannon tuotekehittämiseksi tuettiin 8 erillistä hanketta yhteensä 100 000 eurolla. Audiovisuaalisen sisällöntuotannon kehittämishankkeen avulla lisättiin kulttuuristen sisältöjen runsautta, monipuolisuutta ja saatavuutta nykyisissä ja kehitteillä olevissa jakeluverkoissa. Tuetut hankkeet ovat kulttuurisia sisältöjä tai palveluja koskevia yhteistyö- ja tuotekehitysprojekteja, koko toimialaa hyödyntäviä tuotanto- ja levityspilotteja ja alan kansainvälistymishankkeita sekä verkko-oppimateriaalien alueellisia verkottumishankkeita. Sisältötuotannon tuotekehittämiseen liittyvät hankkeet hyödyntävät digitaalista monikanavaisuutta ja etsivät uusia kerronnan muotoja kulttuurin ja viihteen alueilla.</p> <p>Hankkeet lisäävät työllisyyttä ja alan yrittäjyyttä uusien työpaikkojen ja yritystoiminnan vahvistumisen myötä sekä luovat pohjaa verkossa tapatuvalle kaupalle ja viennille.</p> <p>Tavoitteena on aloittaa vuoden 2006 alusta opetusministeriön ja AVEK:n Digitaaliset demot -projekti. Määrärahasta tuettaisiin hankkeita, jotka kehittävät mielekkäitä sisältöjä ja palveluja digitaalisiin päätelaitteisiin, vastaavat digitaalisen toimintaympäristön kasvaviin tarpeisiin ja tietoyhteiskunnan kulttuuria koskeviin tavoitteisiin hyödyntämällä monikanavaisuutta kulttuurin ja viihteen alueilla.</p>
<p>Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelman ja Suomen ja Venäjän välisen taiteen ja kulttuurin yhteistyöohjelman ja sen verkkoversion laadinta ja toimeenpano.</p>	<p>Ministeriö hyväksyi Taiteen ja kulttuurin ensimmäinen Venäjä-ohjelman. Suomen ja Venäjän kulttuuriministerit allekirjoittivat ministeriöiden välisen yhteistyösopimuksen Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin yhteydessä. Venäjä-ohjelman verkkoversio laadiittiin.</p> <p>Taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelma linjaa painopistealueet ja tavoitteet taiteen ja kulttuurin alan Venäjä-yhteistyölle ja Venäjä-yhteistyöhön liittyvien instituutioiden arvioinnille ja kehittämiselle. Ohjelman tavoitteena on edistää monikeskisen pohjoisen kulttuurisen kumppanuuden kehittymistä. Maiden välinen sopimus pohjaa tiivistää kahdenvälisiä taiteen ja kulttuurin alan yhteistyötä ja luo edellytykset yhteistyöhankkeiden tasavertaiselle rahoitukselle.</p>

Liikuntayksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Terveyttä edistävän liikunnan (TELI) ohjelman toteuttaminen.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 14.</p>	<p>Hankkeen toteuttamiseksi eri terveyslääkintähankkeille on myönnetty 350 000 euroa. Terveyttä edistävän liikunnan neuvottelukunta (STM) on nimetty ja jatkaa toimintaansa. Ohjelman toteutus on edennyt suunnitelmien mukaisesti valtioneuvoston periaatepäätöksen pohjalta.</p>
<p>Kunnossa kaiken ikää (KKI) -ohjelman toteutus.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 14.</p>	<p>Kunnossa kaiken ikää -ohjelmalle on varattu 1,25 milj. euroa. Ohjelmaa toteuttaa Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö, LIKES. Ohjelma aloitti kolmannen viisivuotiskautensa. Vuoden 2005 pääteema oli painonhallinta. Ohjelman toteutus eteni suunnitelmien mukaisesti.</p>
<p>Kuntien erityisryhmille järjestämän liikunnan kehityksen seuranta.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 14.</p>	<p>Valtion liikuntaneuvoston erityisliikunnan jaosto on seurannut kuntien erityisryhmille järjestämän liikunnan kehitystä. Neljän vuoden välein tehtävän kyselyn raportti valmistui. Raportin tuloksia käytettiin toiminnan suunnittelussa ja ohjauksessa vuosina 2006-2009 tarkoitusta varten myönnettyjen määrärahojen puitteissa. Raporttia käytetään lähivuosien työn suunnittelun pohjana.</p>

Paikallistason Hyvä Seura kokonaisuus.	SLU:n Hyvä Seura -koulutushankkeen tavoitteena on liikunta- ja urheiluseurojen osaamisen lisääminen ja seurakouluttajaverkoston rakentaminen koko maahan. Hankkeelle myönnettiin yhteensä 140 000 euroa. Hanke on edennyt suunnitelman mukaan. Mukana on yli 300 seurakehittäjää ja seurakohtaamisissa on yli 1 000 osallistujaa vuodessa. Lajiliittoja hankkeessa on 26.
Ohjaaja- ja valmentajakoulutuksen kehittäminen.	SLU yhdessä Suomen Olympiakomitea ry:n ja Nuori Suomi ry:n kanssa huippu-urheilutyöryhmän ehdotuksen pohjalta käynnisti valtakunnallisen ohjaaja- ja valmentajakoulutuksen kehittämishankkeen 2005 - 2010 urheiluseurojen vapaaehtoisten ohjaajien ja valmentajien koulutuksen kehittämiseksi. Kehittämishankkeen tarkoituksena on suunnata osaamisen voimavaroja myös paikallisen toiminnan tukemiseen. Ministeriö myönsi SLU:lle valtionavustusta hankkeen suunnitteluun.
Huippu-urheilutyöryhmän toimenpiteiden seuranta.	Huippu-urheilutyöryhmän (HUPU) esitysten toimeenpano liikuntajärjestöjen ja liikunnan koulutuskeskusten kehittämishankkeina käynnistettiin. Työryhmän työ on edennyt suunnitelman mukaisesti. Huippu-urheilutyöryhmän esitysten laaja-alaisempi toimeenpano käynnistettiin niin, että vuoden 2006 valtion talousarviossa lisättiin huippu-urheilun rahoitusta. Yleisurheilun MM-kisojen ja vammaisyleisurheilun EM-kisojen järjestelyjen onnistumista tuettiin. Selvitystyö yleisurheilun MM-kisojen yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista käynnistettiin. Yleisurheilun MM-kisojen ja vammaisyleisurheilun EM-kisojen järjestelyt onnistuivat hyvin.
Antidopingtyön seuranta.	Suomen Antidopingtoimikunta (ADT) teki noin 1 750 kansallista testiä ja yleisurheilun MM-kisojen testit huomioiden yhteensä yli 3 000 testiä. Unesco hyväksyi kansainvälisen dopinginvastaisen yleissopimuksen, jonka valmistelussa Suomi oli aktiivisesti mukana. Sopimuksen ratifiointivalmistelu aloitettiin suunnitelmien mukaisesti. ADT:n koulutusstrategia vuosille 2006-2008 valmistui.

Nuorisoyksikön tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Nuorisotyölain uudistaminen. Toteuttaa toimialan tavoitetta 15.	Eduskunta hyväksyi uuden nuorisolain. Lisäksi valmisteltiin valtioneuvoston asetus nuorisosta. Laki ja asetus tulevat voimaan 1.3.2006. Nuorisolain valmistelussa kokeiltiin uutta avointa ja laajaa valmistelutapaa, jossa nuoria, nuorisojärjestöjä, nuorisotutkijoita ja kunnallisia päättäjiä kuultiin kaksi vuotta jatkuneena prosessina eri tilaisuuksissa, työryhmissä ja erilaisin verkkokyselyin. Prosessi tuotti uusia näkökulmia ja sitoutti toimialaa lakiuudistukseen, mikä helpottanee lain toimeenpanoa.
Nuorten työpajatoiminta. Toteuttaa toimialan tavoitetta 15.	Pajatoimintaan osallistui vuoden aikana noin 8 000 nuorta, joista lähes puolet sijoittui jatkokoulutukseen tai työelämään pajajakson jälkeen. Nuorten työpajatoimintaa vakiinnutettiin hallitusohjelman mukaisesti. Työryhmämuistio perusopetuksen ja toiseen asteen koulutuksen nivelvaiheen palvelujen kehittämisestä, mukaan lukien koulutuksen järjestäjien ja työpajojen yhteistyö, valmistui. Läänien nuorisotoimet arvioivat työpajatoimintaa osana kuntien peruspalveluja. Oppilaitosten ja työpajojen yhteistoiminta kehittyi myönteisesti. Pajatoiminnan vakiinnuttaminen on tärkeää nykyisen ESR-kauden päättyessä vuonna 2006.

<p>Koululaisten iltapäivätoiminta.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 15.</p>	<p>Toimintaa tuettiin 1,1 milj. eurolla. Määrärahaa myönnettiin noin 1 500 kerholle.</p>
<p>Nuorisotyön peruspalvelujen arviointityö.</p> <p>Toteuttaa toimialan tavoitetta 15.</p>	<p>Nuorisotyön peruspalvelujen arvioinnin indikaattoreita kehitettiin yhteistyössä läänien, nuorisoasiain neuvottelukunnan ja nuorisotutkimusverkoston kanssa. Hankkeen tavoitteena on luoda toimiva nuorten elinoloja, nuorten käsityksiä sekä nuorisotyön kunnallisia peruspalveluja koskeva yhtenäinen tiedosto. Työn edetessä tehtäväkenttä on laajentunut siten, että ko. tiedostot on mahdollista saada toimintavalmiiksi vuoden 2006 aikana.</p>
<p>Nuorisotoimintaohjelman (Youth in Action) valmistelu.</p>	<p>Nuorisotoimintaohjelmapäätöksen loppuunsaattaminen ajoittunee Suomen EU-puheenjohtajuuskaudelle 2006. Kansalliset raportit nuorten osallistumisen ja nuorisotiedotuksen osalta valmistuivat. Nuorisotoimintaohjelma, EU:n valkoisen kirjan "Nuorisopolitiikan uudet tuulet" toimeenpano sekä Eurooppalaisen nuorisosopimuksen kehittäminen muodostavat EU:n nuorisopolitiittisen toiminnan kokonaisuuden, jossa Suomen rooli on ollut merkittävä.</p>

3.3 Kirkollisasiat

Toimialalla hoidetaan kansankirkkoja ja uskonnollisia yhdyskuntia koskevat asiat, uskonnonvapausasiat, haustaustoimen yleinen järjestäminen ja sotavainaja-asioiden viranomais-tehtävät. Toimialan virastona on Suomen ortodoksinen kirkollishallitus.

Opetusministeriön tavoitteena on turvata suotuisat toimintaedellytykset evankelis-luterilaiselle kirkolle, ortodoksiselle kirkkokunnalle ja muille uskonnollisille yhdyskunnille, edistää mahdollisuuksia uskonnon tunnustamiseen ja harjoittamiseen sekä muilla tavoin edistää uskonnonvapauden toteutumista. Pääasiallisena keinona on kirkollisasioiden toimialan lainsäädännön valmistelu. Tavoitteena on kansankirkkojen itsehallinnon vahvistaminen niiden sisäistä toimintaa koskevissa asioissa. Lisäksi toimialaan kuuluu haustaustoimen yleinen järjestäminen. Lähtökohtana on uskonnonvapauden ja yhdenvertaisuuden sekä arvokkuuden ja kunnioitavuuden toteutuminen haustaustoimessa.

Opetusministeriö on asettanut kirkollisasiota koskevat tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Ehdotus rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien valtionavustusjärjestelmäksi valmistuu vuonna 2005.	Rekisteröityjen uskonnollisten yhdyskuntien valtionvustustyöryhmän ehdotus valmistui määräajassa. Rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat voisivat saada toimintaansa valtionavustusta laskennallisin perustein jäsenmäärän mukaan. Ministeriön kehusehdotukseen on sisällytetty 250 000 euron määräraha tarkoitusta varten vuodesta 2007 alkaen.
Hautaustoimen lainsäädäntöuudistuksen seurantaraportti valmistuu vuoden 2005 lopussa.	Hautaustoimen seurantatyöryhmän tehtävänä on seurata haustaustoilain toimeenpanoa, laatia selvitys lain tavoitteiden toteutumisesta sekä tarvittaessa tehdä ehdotukset lainsäädännön kehittämiseksi. Hautaustoimen maksujen sääntely on ratkennut työryhmän ehdottamalla tavalla. Muutoin haustaustoilain seuranta edellyttää vielä jatkoselvityksiä mm. sen vuoksi, että eräät keskeiset veloitteet tulevat voimaan vasta siirtymäkauden jälkeen. Tämän vuoksi seurantatyöryhmän toimikautta jatketaan kesäkuun loppuun 2007 saakka.
Kirkollinen lainsäädäntö valmistellaan tehokkaasti ja viivytyksettä sekä huolehditaan kirkollishallintoon liittyvistä yleishallintotehtävistä.	Valmisteltiin evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitosta koskeva hallituksen esitys, hallituksen esitys seurakunnille jaettavan yhteisöveron jakoperusteen muuttamisesta sekä kirkollisia vaaleja koskeva hallituksen esitys. Huolehdittiin mm. vihkimisoikeuksiin ja haustaustoihin liittyvien hallintoasioiden valmistelusta. Kirkolliskokouksen esitykset kirkolliseksi lainsäädännöksi valmisteltiin hallituksen esityksiksi kirkkohallituksen kanssa sovitun aikataulun mukaisesti.
Hallituksen esitys laiksi ortodoksisesta kirkosta valmistuu syysistuntokaudella 2005. Uudistuksella vahvistetaan kirkon itsehallintoa sekä kehitetään sen päätöksentekoa ja hallintoa.	Hallituksen esityksen laiksi ortodoksisesta kirkosta valmistelua jatkettiin ortodoksisen lainsäädännön uudistamistoimikunnan ehdotuksen ja siitä saatujen lausuntojen pohjalta. Esitysluonnos on valmis, ja se annetaan eduskunnalle heti käynnöksen ja laintarkastuksen valmistuttua. Esityksen antaminen siirtyi syysistuntokauden lopulta keväistuntokaudelle jatkovalmisteluvaiheessa esille tulleiden lisäselvitystarpeiden ja esityksen laajuuden vuoksi.

3.4 Yleishallinto

Ministeriön yleishallinnosta ja yhteisistä tehtävistä vastaavat kansliapäällikkö esikuntineen, hallintoyksikkö, talousyksikkö, tietopalveluyksikkö, kansainvälisten asiain sihteeristö sekä viestintäyksikkö. Lisäksi ministeriössä on linjahallinnosta erilliset sisäiset tarkastajat.

Opetusministeriön yleishallintoyksiköille asettamat tulostavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Huolehditaan yleishallintotehtävistä ja hallintopalveluista tehokkaasti.	Yleishallintotehtävien ja hallintopalvelujen tehokkuuden arviointimenetelmiä kehitettiin. Välitöntä asiakaspalautetta on saatu varsinkin kirjaamon työstä. Palaute on ollut myönteistä.
Kehitetään asiakirjallisen tiedon hallintaa. Integroidaan AMS ministeriön diaariin ja elektroniseen arkistoon. Edistetään IDA:n käyttöä valmisteluaineiston säilytyspaikkana. Sähköisten asiakirjapalveluiden kehittämishanke.	Tiedonhallinnan parhaiden menetelmien ja toimintatapojen ylläpitokoulutus ministeriön toimintayksiköille aloitettiin. Koulutuksessa käydään läpi tiedonhallintasuunnitelman periaatteiden mukaisesti tiedon saatavuutta edistävät käytännön toimet asiakirjallisen tiedon (sähköisten ja paperisten asiakirjojen) käsittelyssä. Noin puolet ministeriön henkilökunnasta on saanut koulutuksen. Sähköisten asiakirjapalveluiden kehittämishanke sekä AMS:n integrointi tietojärjestelmiin viivästyi muiden ohjelmistohankkeiden kilpailutuksen osoittauduttua ennakoitua työläämmäksi.
Osallistutaan ministeriön tulossuunnittelun ja ohjausprosessien kehittämiseen tavoitteena ohjauksen tehostuminen.	Suunnittelu- ja raportointimenetelmiä kehitettiin uuden lainsäädännön vaatimusten mukaiseksi. Kokemusten saamiseksi jo vuoden 2004 toimintakertomus laadittiin uusimuotoisena. Vuoden 2006 tulossuunnitelman rakenne ja sisältö uudistettiin uuden lainsäädännön linjauksia vastaavaksi. Uudistuksilla pyrittiin tiiviisiin, selkeisiin ja yhdenmukaisiin suunnittelu- ja raportointiasiakirjoihin sekä poistamaan valmisteluprosessien päällekkäisyyksiä. Tulossuunnitelman uudistukset otettiin vastaan myönteisesti.
Johtamisen ja henkilöstön osaamisen kehittämishankkeiden toimeenpano.	Laadittiin vuodelle 2005 henkilöstön kehittämissuunnitelma, jonka mukaisesti toteutettiin kaksi pitkäkestoista johdon valmennushanketta, järjestettiin perehdyttämistilaisuuksia sekä valmennusta EU-puheenjohtajuuskautta varten. Osallistuttiin ministeriöiden yhteisiin henkilöstön kehittämishankkeisiin ja tuettiin osallistumista säädösvalmisteluun ja hallintoon, taloushallintoon sekä kansainvälisiin asioihin liittyvään koulutukseen.
Työyhteisö- ja työhyvinvointihankkeiden toimeenpano (ml. työilmapiiribarometrin jatkotoimenpiteet).	Laadittiin työsuojelun toimintaohjelma vuosille 2005-2008, johon sisällytettiin menettelyohjeet epäasiallisen kohtelun käsittelemiseksi. Käynnistettiin riskienarviointiprosessikokeilu yhteistyössä Valtiokonttorin kanssa. Opetusministeriön sihteerien työn kehittämistyöryhmä antoi ehdotuksensa sihteerien työn kehittämiseksi. Työterveydenhuolto teki työpaikkaselvitykset Meritullinkatu 1:n ja Sömäistenkatu 1:n tiloissa. Käynnistettiin työterveyshuollon kilpailutus.
Opetusministeriön jaksotetun toimitilahankkeen toteutusta jatketaan siten, että kaikissa vaiheissa tuloksena on terveellinen ja turvallinen sekä tuottavuutta ja yhteisöllisyyttä tukeva toimintaympäristö.	Meritullinkatu 10:n peruskorjaus eteni aikataulun mukaisesti ja sen on määrä valmistua 31.12.2006 mennessä. Tuottavuusohjelman mukaisesti aloitettiin ministeriön omien tilojen toimitilastrategian valmistelu. Sisäilmahankkeen avulla kehitettiin tilojen terveellisyttä. Käynnissä olevan peruskorjauksen aiheuttamat muuttojärjestelyt toteutettiin nopeutetussa aikataulussa ja toiminnolle aiheutuva haitta minimoitiin. Työilmapiiribarometrissä työtiloja ja työvälaineitä koskeva indeksi on noussut arvosta 3,7 arvoon 4,0.

<p>Ylläpidetään tehokkaita ja laadukkaita sisäisiä palveluita.</p>	<p>Sisäisiä palveluja koskevaa välitöntä myönteistä asiakaspalautetta saatiin erityisesti virastopalveluista toteutettujen muuttojen laadukkaasta hoitamisesta. Sörnäistenkadun valvomopalvelujen ulkoistamisen jälkeen virastomestaripalveluiden muuta laatua on lisätty.</p>
<p>Rakennustoimen asioiden käsittely ja valtuuksien käyttö määräajassa.</p>	<p>Oppilaitosten perustamishankkeiden valtionosuuksien ja -avustusten myöntämistä koskeva suunnitelma hyväksyttiin. Määrärahat ja valtuudet käytettiin täysimääräisesti. Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen sekä ammattikorkeakoulujen valtionosuuksilla rakennetaan tai korjataan tilat 12 093 oppilaalle (talousarviossa 9 300 oppilaalle) ja aikuiskoulutuksen valtionavustuksilla vastaavasti tilat 354 oppilaalle (talousarviossa 350). Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma vahvistettiin.</p> <p>Yliopistojen vanhat vuokrasopimukset Senaatti-kiinteistöjen kanssa uusittiin 100 % indeksisidonnaisuuden ja pääsääntöisesti 6 % tuottovaatimuksen pohjalta. Otettiin käyttöön riskiin ja sopimuksen pituuteen sidottu tuottovaatimuksen määrittäytapa, joka mahdollistaa 6-9 %:n tuottovaatimuksen käytön uusissa investoinneissa.</p> <p>Valtuudet ja määrärahat käsiteltiin valtion talousarvion antamissa puitteissa ja säädösten edellyttämässä aikatauluissa. Yliopistojen vuokrasopimusten uusimisella saavutettiin vuokrasopimusten ehdoille asetettu tavoitetilanne.</p>
<p>Talousarvion rakenteen kehittäminen.</p>	<p>Talousarvioesityksen perusteluja kehitettiin opetusministeriön ja valtiovarainministeriön yhteisessä pilottihankkeessa. Vuoden 2006 talousarvioesityksessä uudistettiin hallinnonalan pääluokan perustelut ja kehitettiin lukuperusteluja. Vuoden 2007 talousarvioesitystä varten valmisteltiin ehdotus momenttiperustelujen uudeksi rakenteeksi.</p>
<p>Paperittoman kirjanpidon käyttöönotto.</p>	<p>Rondo -järjestelmän käyttöönotto maksupisteiden ostolaskujen kierrätyksessä ja arkistoinnissa siirtyi vuodelle 2006. Verkkolaskujen vastaanotto aloitettiin 10 toimittajan kanssa ja lisäksi valmisteltiin vastaanoton laajennusta sekä ostolaskujen skannauspalvelun käyttöönottoa. Personec travel -matkahallintajärjestelmän ASP-palvelu otettiin käyttöön. Matkamääräykset, -ennakot ja -laskut tarkastetaan ja hyväksytään Travel-järjestelmässä sähköisesti. Travel-matkahallintajärjestelmän ja Rondo-järjestelmän välinen arkistointiliittymä rakennettiin niin, että matkasuunnitelmat ja matkalaskut sekä vuoden 2005 matkahallintaan liittyvät ohjaustiedot ja raportit voidaan siirtää pysyvästi arkistoitavaksi Rondossa.</p>
<p>Uuden kustannuslaskenta-järjestelmän toteuttaminen.</p>	<p>Tilipuitteissa otettiin käyttöön uusi prosessiluokitus (toiminto), joka perustui VM:n laskentatoimityöryhmän suositusluonnokseen. Ostolaskut ym. tositteet kohdistettiin juoksevassa kirjanpidossa prosessitileille kustannuseurantaa varten. Työaikojen kohdentaminen prosesseille toteutettiin henkilöstölle tehdyllä kyselyllä. Tietojen perusteella jaettiin palkkauskustannukset prosesseille. Kyselyn tuloksia käytetään mm. tulos- ja kehityskeskustelujen yhteydessä.</p>
<p>Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusmallia koskevan selvityksen laadinta.</p>	<p>Ministeriö asetti hallinnonalan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskushankkeen ja sen ohjausryhmän. Tavoitteena on siirtyä palvelukeskusmalliin vaiheittain vuodesta 2008 lukien. Suunnittelun ensimmäisenä vaiheena käynnistettiin hallinnonalan kaikkia virastoja ja laitoksia koskeva esiselvitys.</p>

Peruspalveluohjelman laadinta.	Peruspalveluohjelma (2006 - 2009) julkaistiin hallituksen kehyspäättökseen liitteenä. Ohjelma valmisteltiin kuntien rahoituksesta vastaavien neljän ministeriön sekä Suomen Kuntaliiton yhteistyönä.
EU:n rakennerahasto-ohjelmien 2000 - 2006 toteuttaminen.	<p>Rakennerahasto-ohjelmien toteuttaminen eteni ohjelma-asiakirjojen ja ministeriön kansallisten painotusten mukaisesti. Opetusministeriö huolehti hallinnonalallaan ohjelmakauden 2000 - 2006 EU:n rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanosta ja koordinoinnista yhteistyössä keskushallinnon ja aluetason toimijoiden kanssa. Lähtökohtana oli hallinnonalalle kohdistettujen resurssien täysimääräinen hyödyntäminen. Rakennerahastohankkeiden toteutus eteni hyvin. Vuoden loppuun mennessä oli rahoitettu yhteensä 2 974 hanketta ja hankepäättöksiin sidottu 701 milj. euroa.</p> <p>Osallistuttiin erityisesti jaosto 4:n kautta rakennerahastojen ohjelmakauden 2007 - 2013 (Agenda 2007) valmisteluun. Opetusministeriön lähtökohtana oli saada hallinnonalan näkemykset osaksi Suomen kantoja ja edistää hallinnonalan painotuksia.</p>
Aluekehitystoiminnan koordinointi.	<p>Koulutus- ja tutkimustoiminnassa painotettiin toimia alueellisten toimenpiteiden vaikuttavuuden vahvistamiseksi erityisesti verkostoja ja yhteistyötä kehittämällä. Kulttuurin toimialueella painotettiin alueellista ja paikallista yrittäjyyttä sekä uusia elinkeinoja. Liikuntasektorilla korostettiin paikallisia ja alueellisia työllistämisen- ja rakentamishankkeita. Nuorisopoliittiset toimet keskittyivät nuorten sosiaaliseen vahvistamiseen sekä koulutukseen ja työhön valmentaviin projekteihin, joissa kehitettiin paikallisia ja seutukunnallisia verkostoja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ongelmien ratkaisemiseksi.</p> <p>Aluekehitystoiminnan koordinoititehtävissä painoutuivat ministeriön kantojen muodostaminen etenkin maakuntaohjelmien toteuttamissuunnitelmiin, maaseutupolitiikan kokonaisuohjelmaan, alueellistamiseen, osaamiskeskusohjelmaan, seutuhankkeeseen sekä rakennerahastojen ohjelmakauden 2007 - 2013 valmisteluun.</p>
Kansainvälisissä asioissa seurataan horisontaalisia asiakokonaisuuksia ja vaikutetaan varhaisessa vaiheessa kansalliseen kannanmuodostukseen.	Osallistuttiin neuvotteluihin ns. kulttuuridiversiteettisopimuksesta, joka hyväksyttiin UNESCO:n yleiskokouksessa. Valmisteltiin tietoyhteiskunnan huippukokouksen toista vaihetta. Prosessissa myötävaikutettiin siihen, että opetusministeriön hallinnonalan teemat tulivat loppuasiakirjoissa huomioiduiksi. Ministeriö osallistui Suomen kestävä kehityksen toimikunnan työhön. Agenda 2007 -prosessiin liittyvissä EU:n rahoituskehyksiä 2007 - 2013 koskevissa neuvotteluissa saavutettiin tyydyttävä tulos. Ministeriö osallistui Lissabonin strategian kansallisen toimintaohjelman valmisteluun.
Kansainvälisen vaikuttavuuden lisääminen kansainvälisissä järjestöissä ja prosesseissa.	Euroopan neuvostoa koskeva strategia laadittiin yhteistyössä ulkoasiainministeriön kanssa. Osallistuttiin mm. YK:n Vuosituhattulistusta ja siihen liittyviä kehitystavoitteita koskevan YK:n huippukokouksen kansalliseen valmisteluun. Ministeriö jatkoi laajemman kehityspolitiikan ja kehitysyhteistyön koulutus-, tiede- ja kulttuurialan institutionaalisen yhteistyön vahvistamista eri aloitteiden kautta sekä osallistumalla eri alan linjauksia valmistelevaan työhön.

UNESCO:n 33. yleiskokouksen valmistelu.	Vastattiin pohjoismaisesta yleiskokousta valmistelevasta koordinaatiosta ja kokouksesta sekä myötävaikutettiin läntisen Euroopan puheenjohtajuuskoordinaatioon ja -agendaan. Kokouksessa hyväksyttiin yleissopimus anti-dopingista ja ns. kulttuuridiversiteettisopimus, bioetiikan normeja koskeva julistus, OECD:n ja UNESCO:n linjauksia rajoja ylittävistä korkeakoulutuksesta sekä laajaa tukea saanut ministeriön koordinoima aloite tiedeohjelmien katsastuksesta.
Suomen EU-puheenjohtajuuskauteen 2006 valmistautuminen.	Suomen EU-puheenjohtajuuskauden valmistelut etenivät aikataulussaan. Ministeriö osallistui EU:n ministerineuvoston vuoden 2006 työohjelman valmisteluun. Osallistuttiin puheenjohtajuuskauden kansalliseen valmisteluun ja ministeriön sisäiset puheenjohtajuusryhmät toimivat säännöllisesti. Asialistan ja kokoukalenterin valmistelu oli vuoden lopussa viimeistelyvaiheessa. Yhteyksiä parlamenttiin ja komissioon on tehostettu. Puheenjohtajuuskauden keskeiset virkamiehet osallistuivat valtioneuvoston kanslian järjestämään ministeriöiden keskitettyyn valmennukseen sekä ministeriön järjestämään kielikoulutukseen. Ministeriö kartoitti Suomen EU-puheenjohtajuuskauden aiheuttamat mahdolliset lisätarpeet hallinnonalan kansainvälisissä järjestöissä. Kartoituksen tuloksena päädyttiin korostamaan seurantaa ja tarvittaessa aktiivisempaa osallistumista toimintaan.
Opetusministeriön Aasia-toimenpideohjelman valmistelu ja ASEM 6 -huippukokoukseen valmistautuminen.	Opetusministeriö asetti työryhmän valmistelemaan ministeriön kansainvälisen toiminnan periaatelinjaukset Aasian maiden kanssa kartoittavaa Aasia-toimintaohjelmaa. Opetusministeriö on ollut aktiivisesti mukana Suomessa EU-puheenjohtajuuskauden aikana järjestettävän EU- ja ASEM-maiden huippukokouksen ASEM 6:n valmistelussa osallistumalla mm. ministeriöiden välisen ASEM-valmisteluryhmän työhön. Ministeriö osallistui ASEM-kulttuuriministerikokoukseen ja sen loppuasiakirjan valmisteluihin.
Täydentävää opetusta suomen/ruotsin kielessä ulkosuomalaisten lapsille antavien kerhojen, ns. Suomi-koulujen, toimintaedellytysten kartoittaminen.	Ulkomailla asuvien suomalaisten koulutus- ja kulttuuritoiminnan kehittämiseksi tehtiin suomen/ruotsin kielen täydentävää opetusta ulkosuomalaisten lapsille antavien kerhojen, ns. Suomi-koulujen toimintaedellytysten laaja kartoitustyö. Raportti julkaistaan vuoden 2006 puolella.
Sukukansaohjelman arviointi.	Suomensukuisten kansojen kielten ja kulttuurien säilymistä ja elpymisen edistämiseksi selvitettiin Venäjän suomalais-ugrialaisten kansojen kielten ja kulttuurien tukemista edistävän sukukansaohjelman toimintaedellytyksiä. Johtopäätös oli, että sukukansayhteistyön keskeiset tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia. Ministeriö jatkaa ohjelman hallinnointia ja kehittämistyötä selvityksen pohjalta.
EUTORI 2 -järjestelmän käyttöönotto ja sähköisen EU-arkistoinnin kehittäminen.	EU-asiakirjojen sähköistä käsittelyjärjestelmää kehitettiin EU-asioiden valmisteluprosessia paremmiksi EUTORI 2 -järjestelmän avulla. Käyttäjät koulutettiin asianmukaisesti uuteen järjestelmään. Sähköistä EU-arkistointia kehitettiin ottamalla käyttöön EU-arkistonmuodostussuunnitelma.

3.5 Toiminnallinen tehokkuus ja sen kehitys

Opetusministeriössä kehitettiin vuonna 2005 työajanseuranta ja vuonna 2006 kehitetään tuottavuusindikaattoreita. Täten välineet ministeriön toiminnallisen tehokkuuden kuvaamiseen ovat kehitteillä.

Opetusministeriön kustannuslaskennassa ovat laskennan kohteina olleet politiikka-alueet (1.koulutus- ja tiedepolitiikka, 2. kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka). Lisäksi on esikuntatoiminnoista erotettu omaksi laskentakohteekseen "Muu ulospäin suuntautuva toiminta". Loppuosa esikuntatoiminnoista on muodostanut laskentakohteen "Yhteis- ja tukitoiminnot", jonka kustannukset on vyörytetty politiikka-alueille ja muulle ulospäin suuntautuvalla toiminnalla.

Vuonna 2005 otettiin lisäksi käyttöön ministeriön eri toimintoprosesseihin käytettyjen resurssien seuranta. Prosessiluokitus perustui valtiovarainministeriön asettaman hallinnonalojen johdon ja tuloksellisuuden laskentatoimea kehittävän työryhmän (laskentatoimiryhmä) suositukseen ministeriöiden yhteisistä laskentapuitteista. Opetusministeriössä aloitettiin ostolaskujen kirjaaminen toimintoprosesseille vuoden 2005 alusta lukien. Työaikojen kohdentaminen prosesseille tehtiin kertakyselyllä tammikuussa 2006.

Opetusministeriön toiminnan tuotteistamista on selvitetty tilastokeskuksen tuottavuusprojektin yhteydessä. Ainakin osalle ministeriön toiminnasta on määriteltävissä loppusuorite, jonka kustannukset on selvitettävissä prosessikohtaisesta kustannuslaskennasta. Vuodelta 2005 ei tällaisia laskelmia vielä tehty. Toiminnan tehokkuudesta raportoidaan sijaisuuksien, kuten tulosalueiden, yksiköiden, toimintapolitiikkojen kustannusten ja prosessien henkilötöyvuosien avulla.

Vuodelta 2005 esitettävät kustannuslaskelmat on vertailutietojen saamiseksi tehty samoja laskentaperusteita käyttäen kuin vuonna 2004 (Yksityiskohtaiset laskentaperusteet on esitetty vuoden 2004 toimintakertomuksessa). Yhteiskustannusten jakoperusteena on kuitenkin pääosin voitu hyödyntää prosessiseurannasta saatuja henkilötöyvuosien määriä.

OPETUSMINISTERIÖN TULOSALUEIDEN KOKONAISKUSTANNUKSET VUONNA 2005 (maksuton toiminta), euroa

ESIKUNTATOIMINTA														
Yhteis- ja tukitoimintojen kustannukset					Muu ulospäin suuntautuva toiminta									
OPM-tasoa, jakamaton	Osaisten ulkopuoliset	Yleishallinto, osa	Taloushallinto, osa	Tietopalveluyksikkö	Viestintä, osa	Yhteis- ja tukitoimintojen kustannukset yhteensä	Sisäinen tarkastus, EU-tarkastukset	Taloushallinto, osa	Rakennus- ja kiinteistöpalvelut (1)	Hallinto-yksikkö/ toimikunnat ym. ryhmät	Kirkolliset asiat	Ulkoiset viestintä	Kansainvälinen toiminta	Kustannukset yhteensä
0	23 246	179 885	6 636	113 904	8 407	332 078	0	3 691	29 449	0	0	0	20 203	53 343
-65 076	335 314	1 860 788	779 297	344 159	175 736	3 430 217	34 323	882 795	580 666	0	143 603	139 820	1 097 759	2 878 966
0	375	2 736 377	3 040	3 334	0	2 743 126	0	2 831	18 240	0	0	0	11 512	32 583
0	91 975	907 383	117 884	540 880	90 726	1 748 849	0	710 875	39 521	591	129	0	192 965	944 082
-35 184	85 362	20 666	5 354	-1 149	5 175	80 225	0	32 548	27 097	486	0	0	444 573	504 705
496 979						496 979								0
396 719	536 272	5 705 099	912 212	1 001 127	280 043	8 831 472	34 323	1 632 741	694 973	1 077	143 732	139 820	1 767 013	4 413 679
						-8 784 989	31 486	587 409	388 332	0	111 952	136 441	769 667	2 025 287
						-46 483								
						0	65 809	2 220 150	1 083 305	1 077	255 684	276 261	2 536 680	6 438 966

- 1) Rakennus- ja kiinteistöpalvelujen kustannukset ovat oleellisesti pienentyneet kun vuonna 2005 tehtiin opetusministeriön kiinteistövarallisuuden hallinnansiirto. valtiovarainministeriölle edelleen Senaatti-kiinteistöille siirrettäväksi. Rakennusten poistot olivat vielä v. 2004 n. 1,2 milj. euroa
- 2) Tiedepoliittikan ja ammattikorkeakoulutuksen tulosalueiden kustannuksista on eriytetty yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen keskitetyksi hoidettu atk-toiminta ja tietoliikenneyhteydet. Opetusministeriö on maksanut v. 2005 CSC-Tieteellinen laskenta Oy:lle 9,6 milj. euroa yhteisistä palveluista. Lisäksi kustannuksiin sisältyy opetusministeriön maksaman käyttöomaisuuden poistoja 2,6 milj. euroa.
- 3) Yhteis- ja tukitoimintojen kustannukset on kohdistettu tulosalueille ja muulle ulospäin suuntautuvalle toiminnalle työajanseurannasta saatujen henkilötyövuosien suhteessa. Tulosalueiden yhteiskustannuksiin sisältyy myös osaston yhteiskustannuksia.
- 4) Maksullisen toiminnan erilliskustannukset ovat 128 191 euroa. Maksullisen toiminnan kustannukset eivät sisälly taulukon lukuihin.

TOIMINTAPOLITIIKKA**Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto (KTPO)**

KTPO:n yhteiset	Opintotuki	Yleis-sivistävä koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammatti-korkea koulutus	Ammatti-korkea koulutus/ CSC (2)	Yliopisto-koulutus	Aikuis-koulutus	Tiede-politiikka	Yliopisto/ CSC (2)	Korkea-koulujen arviointi-neuvosto	KTPO yhteensä
10 929	79	7 737	3 910	6 621	0	32 848	55 367	57 153	0	3 452	178 096
542 364	125 229	715 242	700 927	824 970	0	1 202 292	806 579	967 231	0	305 007	6 189 840
1 690	0	16 755	7 640	4 115	0	35 044	12 884	6 095	0	22 654	106 878
143 707	6 155	303 017	468 059	1 105 237	1 396 006	616 434	515 011	158 738	8 187 149	81 485	12 980 999
79 050	4 627	120 618	46 582	115 232	0	250 479	98 766	156 545	0	86 032	957 931
					168 015				2 474 011		2 642 026
777 739	136 091	1 163 368	1 227 118	2 056 175	1 564 021	2 137 098	1 488 608	1 345 762	10 661 160	498 630	23 055 769
230 547	71 989	529 119	493 125	493 125	0	820 675	518 321	601 109	0	226 765	3 984 776
1 008 286	208 080	1 692 488	1 720 243	2 549 300	1 564 021	2 957 773	2 006 929	1 946 871	10 661 160	725 395	27 040 545

Ks. viitteiden 1-4 selvitykset taulukon ed. sivulta.

TOIMINTAPOLITIikka													Muutos 2004/2005
Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osasto (KUPO)													
KUPO:n yjiiohtaja ja sihteeri	KUPO:n yhteiset	Viestimä- kulttuuri	Taide- ja kulttuuri- perintö	Liikunta	Nuorisotyö	Kehittämäs- ja palvelu- yksikkö	Kulttuuri- vienti- yksikkö	KUPO yhteensä					OPM- maksu- pistein kustannukset yhteensä
2 551	14 067	7 177	2 203	6 269	46 902	3 384	2 898	85 450	316 889	10 013	24 431	351 334	
7	410 092	759 233	673 018	758 887	615 076	475 512	163 477	3 855 300	12 924 105	469 096	1 516 072	14 909 273	+3,5%
0	1 643	979	1 497	27 082	18 849	80	0	50 129	189 590	39 249	175 699	404 538	+6,7%
9 269	169 014	852 854	43 676	151 770	124 382	108 516	3 747	1 463 229	15 388 309	36 626	548 419	15 973 355	+2,0%
12 633	40 406	67 766	110 432	164 226	148 484	17 937	10 095	571 978	2 034 614	3 020	161 022	2 198 656	-9,4%
							0	0	2 642 026	472	10 952	2 653 450	-31,2%
24 460	635 221	1 688 009	830 825	1 108 233	953 692	605 429	180 217	6 026 086	33 495 533	558 477	2 436 595	36 490 605	-1,3%
0	98 694	520 677	451 009	539 011	436 342	348 340	128 336	2 522 409	8 532 472	32 782	219 735	8 784 989	+10,7%
24 460	733 916	2 208 686	1 281 834	1 647 244	1 390 034	953 769	308 553	8 548 495	42 028 006	591 259	2 656 330	45 275 594	+0,79

Ks. viitteiden 1-4 selvitykset taulukon ed. sivulta.

OPETUSMINISTERIÖN TYÖAJAN KÄYTTÖ PROSESSEITTAIN VUONNA 2005

Tili	PROSESSIT	Työajan käyttö	
		%	HTV
S1	Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	10,7	35,2
101	Toimialan kehittäminen, tutkimus ja arviointi	3,4	11,1
102	Toimialan strategioiden valmistelu ja seuranta	5,2	17,1
109	Muut yhteiskuntapoliittiset tehtävät	2,1	6,9
S 2	Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	4,1	13,6
201	Säädösvalmisteluhankkeet	2,4	8,0
202	Säädösten toimeenpanon ohjaus, koulutus, seuranta ja arviointi	0,8	2,7
209	Muut lainsäädännön asiantuntijatehtävät	0,9	3,0
S 3	Toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta	4,2	13,7
301	Toiminta- ja taloussuunnitelma	1,4	4,7
302	Talousarvioesitykset	1,5	4,9
303	Hallinnonalan tilinpäätösraportointi	0,5	1,6
309	Muu toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta	0,7	2,4
S 4	Hallinnonalan / toimialan ohjaus	15,4	50,6
401	Tulosohjaus, tavoiteohjaus ja omistajaohjaus	3,1	10,3
402	Informaatio-ohjaus	2,7	9,0
403	Valtionosuuspolitiikka	0,5	1,7
404	Valtionosuusprosessi	1,1	3,7
405	Valtionavustuspolitiikka	0,6	2,0
406	Harkinnanvaraiset avustukset	5,3	17,5
407	Hallinnolliset strategiat	0,7	2,4
408	Palkitseminen	0,2	0,7
419	Hallinnonalan muut hallinnolliset tehtävät	1,1	3,5
S 5	Asiantuntijatehtävät	4,5	14,8
501	Asiantuntijaosallistuminen muiden toimialojen strategia-asioihin	1,8	6,0
509	Muut asiantuntija- ja palvelutehtävät	2,7	8,8
S6	EU-asiat	6,7	22,1
601	EU-asiat	6,7	22,1
S 7	Kansainväliset asiat	6,2	20,4
701	Monenkeskinen yhteistyö, ml. KV-järjestöt	3,9	12,9
702	Kahdenvälinen yhteistyö, ml. lähialueyhteistyö	2,3	7,5
S 8	Sisäinen hallinto (keskitetty ja hajautettu)	28,4	93,4
801	Sisäinen johtaminen, tulosjohtaminen, yhteistyö	2,8	9,4
802	Henkilöstöhallinto	2,3	7,5
803	Henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi	1,2	3,9
804	Osto- ja matkalaskuprosessit	2,7	8,9
805	Muu taloushallinto	1,6	5,3
806	Tietohallinto (it)	0,8	2,5
807	Tietopalvelu	1,7	5,7
808	Viestintä	1,3	4,3
809	Julkaisut	0,9	2,8
810	Sihteeritehtävät	6,8	22,4
811	Virastopalvelut	3,5	11,6
812	Toimitilat	1,1	3,7
829	Muu sisäinen hallinto	1,6	5,3
S 9	Maksullisen palvelutoiminnan seurantatilit yhteensä	0,4	1,4
1002	Palkallinen poissaolo (mm. vuosilomat, sairauspoissaolot)	19,4	63,9
YHTEENSÄ		100,0	329,1

Opetusministeriön toiminnan kokonaiskustannukset pysyivät lähes samana kuin vuonna 2004. Kustannusten nousu oli 0,8 %. Muutos kohdistui pääosin yhteis- ja tukitoimintojen kustannuksiin, jotka nousivat 10,7 %. Tulosalueiden erilliskustannukset sitä vastoin laskivat 1,3 %. Menolajeittain tarkasteltuna prosentuaalisesti eniten nousivat aineiden ja tarvikkeiden kustannukset (41 %) ja vuokratkustannukset (6,7 %). Henkilöstökustannukset nousivat maltillisesti (3,5 %). Omaisuuden poistojen muutos oli -31,2 % ja muiden erilliskustannusten muutos -9,4 %.

Tulosalueittain tarkasteltuna koulutus- ja tiedepolitiikan kustannukset nousivat 8 % edelliseen vuoteen verrattuna ja samoin kulttuuri-, liikunta ja nuorisopolitiikan kustannukset. Muun ulospäin suuntautuvan toiminnan kustannukset sitä vastoin laskivat 26,5 %. Kustannusten laskun aiheutti pääosin opetusministeriön kiinteistövarallisuuden hallinnan-siirto 1.1.2005 lukien valtionvarainministeriölle ja edelleen Senaatti-kiinteistöille, jolloin vuoden 2005 kustannuksista jäivät pois n. 1 miljoonan euron rakennusten poistot.

Seuraavassa taulukossa on vertailu päätulosalueiden kustannuksista vuosilta 2004 - 2005. Koulutus- ja tiedepolitiikan kokonaiskustannuksia tarkasteltaessa on huomioitava, että kustannuksiin sisältyy CSC-Tieteellinen laskenta Oy:n kustannuksia 12,2 milj. euroa. CSC-Tieteellinen laskenta Oy on opetusministeriön omistama yhtiö, jonka tehtävänä on yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen atk-toiminnan ja tietoliikenneyhteyksien hoito. CSC:n kustannuksista 1,5 milj euroa sisältyy ammattikorkeakouluyksikön kustannuksiin ja 10,7 milj. euroa yliopistoyksikön kustannuksiin. Kustannuslajeittain tarkasteltuna CSC:n kustannuksista n. 80 % on palvelujen ostoja ja n. 20 % koneiden ja laitteiden poistoja.

OPETUSMINISTERION TULOSALUEIDEN KOKONAISKUSTANNUKSET VV. 2004-2005 (maksuton toiminta),

euroa

Tulosalueet	VUOSI 2005		VUOSI 2004		Kokonais- kustannus- ten muutos %
	Erillis- kustannukset	Kokonais- kustannukset	Erillis- kustannukset	Kokonais- kustannukset	
ESIKUNTATOIMINTA/ YHTEIS- JA TUKITOIMINNOT					
OPM-taso, jakamaton	396 719		379 330		4,6 %
Hallinto, osa (OSU ja HAY)	6 241 371		5 521 295		13,0 %
Taloushallinto, osa	912 212		896 215		1,8 %
Tietohallinto	1 001 127		986 245		1,5 %
Viestintä, osa	280 043		242 963		15,3 %
Yhteis- ja tukitoimintojen kustannukset yhteensä (1)	8 831 472		8 026 048		10,0 %
TOIMINTAPOLITIIKKA					
Koulutus- ja tiedepolitiikka (KTPO)					
KTPO:n yhteiset	777 739	1 008 286	744 958	1 062 021	-5,1 %
Opintotuki	136 091	208 080	118 848	200 097	4,0 %
Yleissivistävä koulutus	1 163 368	1 692 488	817 551	1 236 717	36,9 %
Ammatillinen koulutus	1 227 118	1 720 243	1 019 900	1 486 853	15,7 %
Ammattikorkeakoulutus (2)	3 620 196	4 113 321	3 198 516	3 685 314	11,6 %
Yliopistokoulutus	2 137 098	2 957 773	1 732 331	2 431 118	21,7 %
Aikuiskoulutus	1 488 608	2 006 929	1 483 564	1 996 538	0,5 %
Tiedepolitiikka (2)	12 006 922	12 608 031	11 665 759	12 326 571	2,3 %
Korkeakoulujen arviointineuvosto	498 630	725 395	450 968	613 092	18,3 %
KTPO:n kustannukset yhteensä	23 055 769	27 040 545	21 232 395	25 038 321	8,0 %
Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikka (KUPO)					
KUPO:n yhteiset	659 681	758 375	804 895	1 049 199	-27,7 %
Taide ja kulttuuri (VKY ja TKY)	2 518 834	3 490 520	2 438 514	3 371 391	3,5 %
Liikunta	1 108 233	1 647 244	1 012 827	1 387 559	18,7 %
Nuorisotyö	953 692	1 390 034	909 354	1 242 024	11,9 %
Kehittämisen- ja palveluysikkö	605 429	953 769	584 287	866 651	10,1 %
Kulttuurivientiyksikkö	180 217	308 553	0	0	
KUPO:n kustannukset yhteensä	6 026 086	8 548 495	5 749 877	7 916 824	8,0 %
MUU ULOSPÄIN SUUNTAUTUVA TOIMINTA					
Sisäinen tarkastus, EU-tarkastukset	34 323	65 809	62 788	116 211	-43,4 %
Rakennus- ja kiinteistöpalvelut (3)	694 973	1 083 305	3 110 806	3 429 215	-68,4 %
Yleishallinnon toimikunnat ym. ryhmät	1 077	1 077	417	417	158,3 %
Kirkollisasiat	143 732	255 684	136 604	242 728	5,3 %
Taloushallinto, osa	1 632 741	2 220 150	1 821 172	2 199 802	0,9 %
Kansainvälinen toiminta	1 767 013	2 536 680	1 739 995	2 477 444	2,4 %
Ulkoinen viestintä	139 820	276 261	161 460	298 836	-7,6 %
Muun ulospäin suuntautuvan toiminnan kustannukset yhteensä	4 413 679	6 438 966	7 033 242	8 764 653	-26,5 %
OPM:N OMAN TOIMINNAN KUSTANNUKSET	33 495 533	42 028 006	34 015 514	41 719 798	0,7 %
Opintotuen muutoksenhakulautakunta	558 477	591 259	531 215	557 079	6,1 %
Taiteen keskustoimikunta	2 436 595	2 656 330	2 437 438	2 641 825	0,5 %
OPM-MAKSUPISTEEN KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	36 490 605	45 275 594	36 984 167	44 918 702	0,8 %

Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista (4)

46 483

91 516

1) Yhteis- ja tukitoimintojen kustannukset on kohdistettu tulosalueille ja muulle ulospäin suuntautuvalla toiminnalla työajanseurannasta saatujen henkilötyövuosien suhteessa. Tulosalueiden yhteiskustannuksiin sisältyy myös osaston sisäisiä yhteiskustannuksia.

2) Tiedepolitiikan ja ammattikorkeakoulutuksen tulosalueiden kustannuksiin sisältyvät yliopistojen yhteinen atk-toiminta ja tietoliikenneyhteydet, mistä valtaosan muodostaa CSC-Tieteellinen laskenta Oy:n palvelut. Kustannukset ovat tarkemmin eriteltynä edellisessä taulukossa.

3) Rakennus- ja kiinteistöpalvelujen kustannuksiin sisältyivät vuonna 2004 OPM:n hallinnassa olleiden kiinteistöjen poistot sekä kiinteistöjen käyttö ja kunnossapitokustannukset. Kiinteistöomaisuus siirtyi 1.1.2005 Senaattikiinteistöille.

4) Maksullisen toiminnan erilliskustannukset olivat v. 2005 128 191 euroa ja vuonna 2004 157 600 euroa. Luvut eivät sisälly kustannuksiin.

3.6 Tuotokset ja laadunhallinta

Opetusministeriö on yhdessä Tilastokeskuksen kanssa käynnistänyt kehittämishankkeen koskien opetusministeriön hallinnonalan tuottavuusmittausta. Osana hanketta määritellään myös opetusministeriön suoritteet ja tuottavuusmittarit. Tavoitteena on, että toiminnallisen tuloksellisuuden mittareiden käyttöönotto valmistellaan siten, että mittarit voidaan sisällyttää vuoden 2007 talousarvioon. Kehittämishankeella edistetään myös ministeriön tuotosten määrittelyä ja niiden kuvaamista.

Opetusministeriö on asettanut toiminnalleen tavoitteita, joilla toteutetaan valtion talousarviossa ja opetusministeriön tulossuunnitelmassa ministeriölle asettuja tulostavoitteita.

Opetusministeriön tulostavoite.

Opetusministeriön strategista ohjausta vahvistetaan. Hallinnonalan tulossuunnittelussa ja -seurannassa käytetään vaikuttavuuden, laadun ja kustannusten tunnuslukuja ja laadullista arviointia. Delegointi- ja alueellistamisselvitysten perusteella valmistellaan tehtävien mahdollista siirtämistä.

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Opetusministeriön strategia 2015 päivitetään. Päivityksessä otetaan huomioon mm. globalisaatioselvitys, tulevaisuusselonteko, delegointi- ja alueellistamishankkeet sekä tuottavuusohjelma. Edistetään opetusministeriön arvojen toteutumista ministeriön toimintakulttuurissa.	Opetusministeriö asetti työryhmän (Kehittämisryhmä 2006) arvioimaan valtioneuvoston asettamien tuottavuuden, yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, strategisen henkilösuunnittelun sekä kokonaistuloksellisuuden tavoitteiden vaikutuksia opetusministeriön tulevaan toimintaan sekä tekemään ehdotukset ministeriön suunnittelu- ja seurantajärjestelmien kehittämiseksi, ministeriön kokonaisstrategian sekä erilaisten toimintastrategioiden yhteensovittamiseksi ja kehittämiseksi sekä määrittelemään ministeriön ydintehtävät ja niiden tarkoituksenmukainen hoitaminen käytettävissä olevat resurssit ja henkilöstöpolitiikan linjaukset huomioonottaen. Ryhmä luovuttaa raporttinsa 31.5.2006 mennessä. Ministeriön arvot näkyivät mm. uuden palkkausjärjestelmän henkilökohtaisen suoritusarvioinnin osioissa, joita olivat ammatinhallinta, aikaansaavuus, työskentelytapa, kehittyminen ammatissa ja vastuullisuus.
Strategisen suunnittelun ja seurannan sekä tulosohjauksen kehittäminen.	Opetusministeriön hallinnonalalla oli toimeenpanovaiheessa useita strategioita. Näitä olivat mm. hallituksen strategia-asiakirjan ja politiikkaohjelmien edellyttämät strategiset toimenpiteet, Audiovisuaalisen politiikan linjat 2010 -strategia ja Kulttuuri tietoyhteiskunnassa 2010 -strategia. Vuonna 2005 käynnistyi luovuustrategiatyö sekä toteutettiin korkeakoulujen aluestrategioiden päivitys. Opetusministeriön strategiset linjaukset kulttuuri- ja tiedeinstituuttien tukemiselle valmistuivat. Tulosohjauksen ja rahoitusjärjestelmän kehittämisen osalta ammatillisessa koulutuksessa myönnettiin 17 milj. euroa kannustusrahaa 65 koulutuksen järjestäjälle toimenpiteisiin, joilla lisätään ammatillisen koulutuksen vetovoimaa ja vaikuttavuutta, ajanmukaistetaan koulutusta ja nostetaan koulutuksen imagoa sekä tehostetaan opiskelijarekrytointia. Ammatillisen koulutuksen tuloksellisuusrahoituksen kokeilu- ja kehittämisvaihe päättyi ja tulosrahoitus liitettiin osaksi laskennallista rahoitusjärjestelmää. Ammatillisen koulutuksen laatupalkinto säilyi erillisenä teemaperusteisena avustuksena painopisteen ollessa erilaisten oppijoiden huomioon ottaminen ammattikoulutuksessa. Laatupalkinto jaettiin kahdelle koulutuksen järjestäjälle.

	<p>Opetusministeriön työryhmän selvitys ammattikorkeakoulujen tietohallinnon ja tuloksellisuusrahoituksen kehittämisestä valmistui. Työryhmä teki tietotuotannon ja tiedonkeruun selkeyttämiseksi ja kehittämiseksi useita ehdotuksia sekä valmisteli sopimuskaudella 2007-2009 käyttöön otettavat ammattikorkeakoulujen tuloksellisuusrahoituksen mittarit. Opetusministeriön, ammattikorkeakoulun ja ammattikorkeakoulun ylläpitäjän välistä tavoitesopimusprosessia kehitettiin ympärivuotiseen keskusteluun ja yhteydenpitoon perustuvaksi.</p> <p>Yliopistojen tulohajautusjärjestelmää ja toimintamenorahoituksen muodostumisperusteita sopimuskaudelle 2007 - 2009 kehittäneen työryhmän ehdotuksessa yliopistojen rahoitusmallin painopistettä siirretään vahvistamaan tutkimuksen, tutkijakoulutuksen sekä kansainvälistymisen edellytyksiä. Laatu ja vaikuttavuusnäkökulma ovat aiempaa keskeisemmin esillä. Osana tulohajautusprosessin kehittämistä yliopistot saivat tilinpäätöskannanoton toiminnastaan, tavoitteiden saavuttamisesta ja kehittämistarpeistaan.</p> <p>Tiedepolitiikan toimialan tulohajautuksen kehittämishankkeen loppuraportti valmistui. Tulohajautukseen liittyvien indikaattorien kehittämistyötä jatkettiin. Tiedepoliittista päätöksentekoa tukevaa tutkimustoimintaa ja tilastointia edistettiin osallistamalla sektoritutkimukseen, tilastointiin ja tietopalveluun liittyviin hallinnonalojen yhteistyöhankkeisiin sekä tukemalla hankkeita kehittämismäärärahoilla.</p> <p>Lääninhallitusten tulossopimukset uudistettiin asiaa valmistelleen työryhmän esitysten mukaisesti. Uudet tulossopimukset koskevat vuosia 2006-2007.</p> <p>Kulttuuritoimen virastojen ja laitosten tulohajautuksessa painotettiin virastojen talousarvioiden sekä virastojen tunnuslukujen kehittämistä osana talousarvio uudistusta. Lisäksi Tilastokeskuskesken ja virastojen yhteistyössä kehitettiin tuottavuustilastoinnin mittareita.</p>
<p>Kulttuuri- liikunta- ja nuorisopolitiikan tiedontuotannon ja indikaattoreiden kehittäminen.</p>	<p>Yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa kehitettiin Kulttuuritilastojärjestelmä, johon kuuluu joka toinen vuosi julkaistavat Kulttuuritilasto- ja Joukkoviestintäjulkaisut sekä erillisteemoja käsittelevät tutkimusraportit ja määräajoin toteutettavat ajankäyttö- ja vapaa-aikatutkimukset. Arviointien tarpeisiin tilastollista tietoa muokataan tuottavuus- ja vaikuttavuusindikaattoreiksi mm. hallinnonalan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen koostamisen yhteydessä.</p>
<p>Hallinnonalan kiinteistö- ja rakennusstrategioiden kehittäminen. Oppilaitosrakentamisen valtionosuus- ja avustustehtävien delegoinnin valmistelu.</p>	<p>Ministeriö osallistui valtioneuvoston kansalliseen rakennuspoliittiseen ohjelmaan ja liikunnan olosuhdestrategiatyöhön. Hallinnonalan kaikkien laitosten toimitilastrategioiden toimeenpano on otettu osaksi ministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelmaa. Yliopistojen ja opetusministeriön yhteistyönä laadittiin yliopistolaitoksen toimitilastrategiat.</p> <p>Tehtävien delegointiin liittyen on rakennusstrategiahankkeiden perusteella laadittu ja käynnistetty toimintaympäristöjen laatua parantavia ohjauvälineitä ja tiivistetty alan toimijoiden verkostoitumista. Näillä toimenpiteillä edistetään tilasuunnitelmien laatutasoa, hankkeiden käsittelyä tavoiteaikataulussa sekä parantaa hanke-esitysten tasoa.</p>

	<p>Opetushallituksen ja lääninhallitusten tehtävänjaon kehittämiseksi tehdyn esityksen mukaan oppilaitosten, kirjastojen ja liikuntatoimen perustamishankkeiden valtionosuustehtäviä siirretään lääninhallituksille. OPM:lle jäävät keskeiset strategiset tehtävät. Valmistelua jatketaan siten, että siirtoihin liittyvät toimenpiteet ja YT-neuvottelut saadaan toteutettua asianmukaisesti. Varsinainen siirto on tässä vaiheessa suunniteltu tapahtuvaksi vuoden 2007 alusta. Valmistelu on edennyt tavoiteaikataulun mukaisesti.</p>
--	---

Opetusministeriön tulostavoite.

Valmistellaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusjärjestelmän uudistus osana kuntien rahoitusjärjestelmän kokonaisuudistamista. Tavoitteena on turvata koko maassa tasapuoliset lakisääteiset opetus- ja kulttuurihallinnon palvelut.

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän uudistaminen.</p> <p>Valtionosuusjärjestelmän uudistus koskee perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulutuksen, aikuiskoulutuksen, teattereiden, orkestereiden, museoiden ja kirjastojen valtionosuusjärjestelmää.</p>	<p>Eduskunnalle annettiin hallituksen esitys laeiksi kuntien valtionosuuslain, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä eräiden muiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta ja hallituksen esitys vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta. Eduskunta hyväksyi lakiehdotukset pienin muutoksin ja lait tulivat voimaan 1.1.2006.</p> <p>Yksikköhinnat tarkistetaan todellisten kustannusten pohjalta joka neljäs vuosi, kustannusten laskentavuosi siirtyy vuotta nykyistä aiemmaksi. Valtionosuusprosentit säädetään laissa (neljän vuoden ajaksi) ja indeksien puolituksesta luovutaan.</p> <p>Perusopetuksen yksikköhintojen laskentatapaa yksinkertaistetaan ja eri määräytymisperusteiden painoarvoa muutetaan. Toiminnan tuloksellisuus otetaan huomioon ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksessa. Ammatilliseen opettajankoulutukseen tullaan myöntämään valtionavustuksen sijasta valtionosuutta. Ammattikorkeakoulujen yksikköhinta muodostuu opiskelijoiden lukumäärän ja suoritettujen tutkintojen mukaan määräytyvästä osasta. Ammattikorkeakoulujen yksikköhintoja ei lasketa enää tutkinnoittain, vaan koulutusaloittain.</p> <p>Ammatillisen peruskoulutuksen ja ammattikorkeakoulujen rahoituksessa luovutaan perustamiskustannuksiin myönnettävistä erillisistä valtionosuuksista, opetusministeriön hyväksymiin erillisiin vuokriin myönnettävästä valtionosuudesta sekä investointilisistä.</p> <p>Kirjastojen yksikköhinnan laskennassa käytettävästä asutusrakenneryhmyksestä luovutaan ja siirrytään yhteen yksikköhintaan. Yksikköhintaa korotetaan harvinkin asutuissa kunnissa. Yksikköhintaa voitaisiin lisäksi korottaa kirjastolle määrätyn erityisen tehtävän takia. Yksikköhintojen yhtenäistäminen helpottaa kuntien välistä yhteistyötä ja kuntien yhteisten kirjastojen perustamista. Se myös turvaa entistä paremmin vaikeissa maantieteellisissä olosuhteissa toimivien kirjastojen yksikköhinnan vakauden.</p>

	<p>Museoiden, teattereiden ja orkestereiden valtionosuuden perusteena olevat yksikköhinnat lasketaan erikseen kunkin kulttuurilaitosmuodon osalta joka neljäs vuosi vuodesta 2008 alkaen. Lisäksi teattereiden yksikköhintaan tehdään vuosittainen indeksitarkistus vuodesta 2006 lukien. Muutos toisi kulttuurisektorille vuoteen 2010 mennessä noin 30 milj. euron lisäyksen.</p> <p>Kertomusvuonna tehtiin muutoksia myös vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin muuttamalla kansanopistojen, kansalaisopistojen, opintokeskusten ja kesäyliopistojen rahoituksen määräytymisperusteita. Hallinnonalan määrärahoista noin 3 027,1 milj. euroa myönnettiin lakisääteisinä valtionosuuksina kunnille, kuntayhtymille ja yksityisille yhteisöille.</p> <p>Käyttökustannuksien valtionosuudet lisääntyivät 116,6 miljoonaa euroa (4,0 %). Valtionosuuksien indeksikorotukset toteutettiin kertomusvuonna 75 %:sena.</p>
--	--

Opetusministeriön tulostavoite.

Vakiinnutetaan arviointitoiminta osaksi opetus- ja kulttuurihallinnon toiminnan kehittämistä.

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Toiminnan, laadun ja vaikuttavuuden arvioinnin kehittämisen opetus- ja kulttuurihallinnossa.</p>	<p>Perusopetuksen laatusuosituksen valmistelu käynnistettiin. Laatuksiteereiden tunnistamiseksi laadittiin katsaus kansainvälistä käytännöistä sekä esiselvitys aiheeseen liittyvistä sisältöalueista. Erityisopetuksen tila ja tarpeet arviointiin.</p> <p>Yliopistot ja ammattikorkeakoulut kehittivät laadunvarmistusmenetelmiään Korkeakoulujen arviointineuvoston kehittämän audit-menettelyn pohjalta. Korkeakoulujen arviointineuvoston toimesta toteutettiin koulutusalaakohtaisia ja teema-arvioiteja, joiden tuloksia on hyödynnetty yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen toiminnan kehittämisessä. Opetusministeriö toteutti yhteistyössä useiden eri tahojen kanssa opettajien perus- ja täydennyskoulutusta koskevan arvioinnin.</p> <p>Koulutuksen arviointineuvosto käynnisti vapaan sivistystyön oppilaitosrakenteen, palvelukyvyyn ja yhteiskunnallinen vaikuttavuuden arvioinnin sekä aikuisten opiskelumahdollisuuksien ja järjestäjäverkon arvioinnin toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Lääninhallitusten ja opetushallituksen tuottaman määrällisen ja laadullisen arviointitiedon yhdenmukaisuutta täsmennettiin tulossopimuksia kehittämällä.</p> <p>Opetusministeriö jakoi ammatillisen lisäkoulutuksen laatu- ja tuotekehitystyöhön kehittämisavustuksina noin 5 milj. euroa. Opetustoimen henkilöstökoulutusta laajennettiin lisäämällä määrärahaa 0,5 milj. eurolla. Koulutukseen osallistui noin 23 000 opettajaa. Työ- ja koulutusasiainneuvosto käynnisti toimintansa.</p> <p>Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan toimialalla valmisteltiin kulttuurihallinnon arviointiohjelmaa. Tuloksellisuuden määräaikaisarvioinnit toteutetaan toistuvan raportoinnin yhteydessä hallinnon sisäisenä itsearviointina. Olennaista arvioinnissa on saavutettujen tulosten ja vaikutusten suhde asetettuihin tavoitteisiin. Erillisarvioinnit kohdistuvat toimialan johonkin erityisalueeseen. Parhaillaan hallinnoalalla on meneillään kaksi erillisarviointia, jotka koskevat Museoviraston ja Valtion taidemuseon alaista toimintaa.</p>

	<p>Työryhmämuistio ehdotuksista sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi ja sukupuolivaikutusten arvioimiseksi liikunta-alalla valmistui. Vuoden 2006 talousarvioesityksessä on varattu määräraha kunnille myönnettävästä tuloksellisuuspalkkiosta sukupuolten tasa-arvon ja suvaitsevaisuuden edistämiseksi. Työryhmän ehdottamien muiden hankkeiden toimeenpanosuunnittelu käynnistettiin loppuvuodesta.</p>
--	--

Opetusministeriön tulostavoite.

Opetus- ja kulttuurihallinnon tuottavuushankkeella tuetaan ja vauhditetaan hallinnonalalla toteutettavia tuottavuuden lisäämiseen johtavia toiminnallisia ja rakenteellisia uudistuksia ja tietotekniikan käyttöä.

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
<p>Ministeriön hankintatoimen organisoinnin toteutuminen ja hankintastrategian kytkeminen virastojen ja laitosten tulossopimuksiin.</p> <p>Sähköisten toimintatapojen ja sähköisten tiedonlähteiden käytön edistäminen ministeriössä.</p>	<p>Hallinnonalan tuottavuusohjelma 2006 - 2010 valmistui syksyllä 2005.</p> <p>Opetusministeriö vahvisti opetus- ja kulttuurihallinnon hankintastrategian sekä hankintaohjeen ministeriölle ja sen maksupisteille. Ministeriö asetti opetus- ja kulttuurihallinnon hankintatoimen yhteistyöryhmän. Tavoitteena on tehostaa hankintatoimen prosesseja, aikaansaada kustannussäästöjä kohdentamalla resursseja ydintoimintoihin liittyviin hankintoihin sekä vähentää päällekkäistä työtä ja hyödyntää volyymietuja.</p> <p>Opetusministeriön intranet-verkkoon tuotettiin itseopiskeluaineisto toimisto-ohjelmistojen käyttöön ja aloitettiin sähköisten tiedonlähteiden ja sähköisten menettelyjen esittelytilaisuudet yksiköiden kokouksissa. Yksiköiden tilaisuudet on koettu hyödyllisiksi, jonka vuoksi toiminta on tarkoitus vakiinnuttaa</p>
<p>Yliopistolaitoksen toimitilastrategian toimeenpano yliopistojen tulosoikeuksien välityksellä sekä hallinnonalan toimitilastrategian valmistelun käynnistäminen.</p>	<p>Opetusministeriön ja yliopistojen yhteistyönä laadittiin toimitilastrategia, joka toimeenpannaan osana opetusministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelmaa. Yliopistot ja virastot kehittävät toimitilastrategiansa pohjalta toimitilahallintoaan ja rakentamisprosessejaan edistämällä tilojen tehokasta käyttöä ja kiinteistökustannussäästöjen syntymistä. Opetusministeriö ohjasi hallinnonalan strategialähtöistä työympäristökehittämistä. Oppilaitosrakentamisen alueella käynnistettiin useita kehittämishankkeita informaatio-ohjauksen välineiden aikaansaamiseksi. Opetusministeriön omien tilojen toimitilastrategian kehittämistyö aloitettiin.</p> <p>Eräissä yliopistoissa ja ministeriön hallinnonalan laitoksissa on toimitilastrategioiden avulla säästetty toimitilamenoissa ja tehostettu tilankäyttöä. Samoin suunnitelmassa olevien hankkeiden laajuuksia on voitu pienentää.</p>

Opetusministeriön tulostavoite.

Verkkopalvelu- ja verkkotoimintastrategian toteuttamista jatketaan tavoitteena siirtyä pääsääntöisesti sähköisiin prosesseihin vuonna 2010. Verkkopalveluja parannetaan uudistamalla www-sivusto, kehittämällä tulohajauksen tueksi vuorovaikutteista sähköistä asiointia tukeva yliopistojen tulohajausportaali ja lisäämällä valtionavustusprosessissa sähköisiä osuuksia.

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Valtionavustushakemusten sähköisten osuuksien lisäämisen ja testaamisen toteuttaminen.	Ministeriö käynnisti sähköisen valtionavustusprosessin toteuttamiseksi hankkeen valtionavustustyöryhmän ehdotusten pohjalta. Hankkeessa siirretään Lomake.fi -palvelussa sähköisesti vastaanotetut hakemustiedot opetusministeriössä tapahtuvaa käsittelyä varten automaattisesti diaariin, harkinnanvaraisten valtionavustusten järjestelmään ja elektroniseen arkistoon. Hakijat saavat automaattisesti opetusministeriön järjestelmistä hakijayhteisön tietoja hakemuslomakkeiden esitäyttöön. Lisäksi verkkolomakkeita on uusittu ja täsmennetty. Muutostyöt em. asioiden toteuttamiseksi on teetetty ja testaussuunnitelma laadittu. Hakijoiden tunnistamisessa ja sähköisissä allekirjoituksissa käytetään sirullista henkilökorttia. Valtionavustusprosessi on esimerkki vuorovaikutteisesta sähköisestä prosessista, joka alkaa asian vireillepanosta ja ulottuu sähköiseen päätökseen ja sen tiedoksiantoon saakka. Sähköisesti tuetulla prosessilla on suuret hyötyvaikutukset ministeriölle. Sähköisestä valtionavustusprosessista saatuja kokemuksia voidaan käyttää myös muussa sähköisessä asiointissa.
Yliopistojen KOTA-tulohajausportaalin kehittäminen tulohajauksen tueksi.	Yliopistojen KOTA-tietojärjestelmää kehitettiin siten, että järjestelmä voidaan ottaa käyttöön vuoden 2006 alussa. Järjestelmää hyödynnetään tulohajauksen valmisteluprosessin eri vaiheissa.
Ministeriön uudet suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset verkkosivut otetaan käyttöön vuonna 2005.	Verkkosivuston toteutus ja palvelun ylläpito kilpailutettiin ja yhteistyökumppaniksi valittiin WMdata, jonka kanssa käynnistyi yhteinen projekti. Tavoitteena on käyttäjien ja päivittäjien kannalta käytettävyydeltään ja sisällöltään laadukas sivusto, jossa erityistä huomiota on kiinnitetty tiedon ajankohtaisuuteen ja löydettävyyteen. Uudistettu sivusto suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä otetaan käyttöön toukokuussa 2006.

Opetusministeriön tulostavoite.

Pääosa opetusministeriön hallinnonalan virastoista ja laitoksista on uuden palkkausjärjestelmän piirissä vuoden 2005 loppuun mennessä. Strategisella henkilöstösuunnittelulla varaudutaan opetus- ja kulttuurihallinnon henkilöstön ikärakenteen muutokseen.

TAVOITE	TOTEUMA JA SEN ANALYYSI
Kulttuurihallinnon virastojen käytössä uudet palkkausjärjestelmät. Koulutus- ja tiedepolitiikan hallinnonalan virastojen ja laitosten käytössä uudet palkkausjärjestelmät.	Kaikissa kulttuurihallinnon virastoissa on otettu käyttöön UPJ-sopimukset. Opetushallituksessa, Suomen Akatemiassa, Arkistolaitoksessa, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksessa sekä Varastokirjastossa otettiin käyttöön UPJ-sopimukset. Yliopistojen henkilöstön 1.1.2006 voimaantulusta uudesta palkkausjärjestelmästä saavutettiin neuvottelutulos.

<p>Opetusministeriön palkkausjärjestelmän toimivuuden arviointi ja kehittäminen.</p> <p>Opetusministeriön henkilöstöohjelman, ikäohjelman ja tasa-arvosuunnitelman toteutuminen.</p>	<p>Opetusministeriö osallistui Teknillisen korkeakoulun tutkimushankkeeseen, joka liittyy valtion palkkausjärjestelmämuutosten vaikutusten ja toimivuuden selvittämiseen ja arviointiin. Opetusministeriön palkkausjärjestelmän kehittämisryhmän työskentely painottui tehtävien vaatavuuden arvioinnin toimivuuden arviointiin ja kehittämiseen, rahoitukseen tarvittavaan liikkumavaraan liittyviin kysymyksiin sekä palkkatasa-arvon selvittämiseen.</p> <p>Opetusministeriön tasa-arvosuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutumista selvitettiin ja osallistuttiin hallituksen tasa-arvo-ohjelman toteutumisen seurantaan. Lisäksi tehtiin lakisäätöistä tasa-arvosuunnitelmaa varten naisten ja miesten palkkoja koskeva palkkakartoitus.</p>
--	---

Opetusministeriön toimintaa kuvaavia määrällisiä tietoja. Esitettävät määrälliset tiedot eivät kuvaa asioiden laajuutta, laatua tai vaikeusastetta.

OPM:ssä käsitellyt 2001-2005 avatut asiat. Tilanne 1.3.2006

	Avattu	Saapunut	Laadittu	Välitoimet	Vireillä	Päätetty	Kesk. käs. aika vrk
Vuosi 2003	9 005	7 333	1 672	1 935	298	8 707	74
Vuosi 2004	8 176	6 811	1 365	2 047	313	7 863	66
Vuosi 2005	8 374	6 912	1 462	1 642	1 858	6 516	51

Lähde: OPM:n hallintodiaari

OPM:ssä käsitellyt asiat 2005 osastoittain. Tilanne 1.3.2006

	Avattu	Saapunut	Laadittu	Välitoimet	Vireillä	Päätetty	Keskim. käsit. aika vrk
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto	2 072	1 615	457	487	362	1 710	49
Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osasto	4 509	4 175	334	542	1 365	3 144	68
Hallintoyksikkö	934	532	402	246	68	866	21
Talousyksikkö	198	112	86	303	22	176	35
Kansainvälisten asian sihteeristö	439	337	102	28	20	419	33
Tietopalveluyksikkö	35	16	19	9	7	28	12
Viestintäyksikkö	5	3	2	2	1	4	79
Osastojen ulkopuoliset	182	122	60	21	13	169	21

Lähde: OPM:n hallintodiaari

Hallituksen esitykset, VN:n ja OPM:n asetukset

	2003	2004	2005
Hallituksen esitykset*	12	19	14
Valtioneuvoston asetukset*	26	23	21
Opetusministeriön asetukset**	14	8	8

*) PTJ:n mukaan

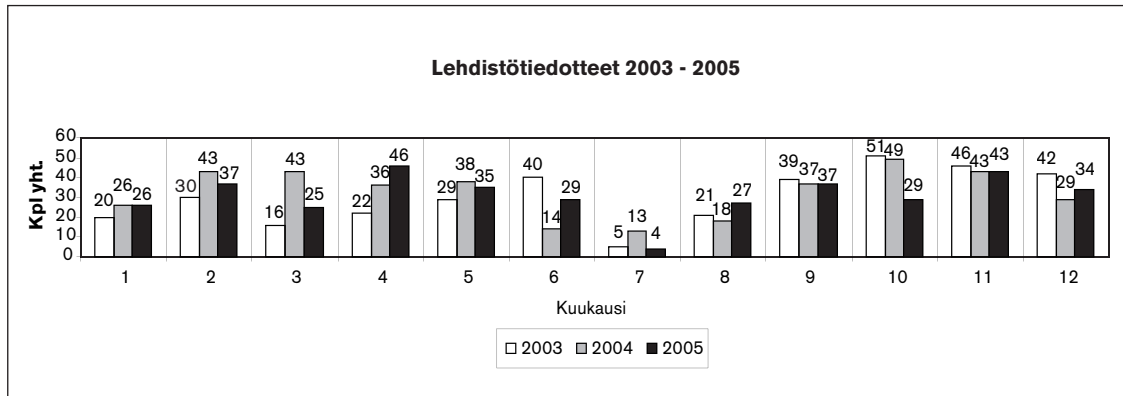
***) Ministeriön hallintodiaarin mukaan

Viestinnän tunnuslukuja

	2003	2004	2005
Mediaviestintä/ uutistoiminta			
- tiedotteet suomi/ruotsi kpl	361 / 61	389 / 79	372 / 72
- kooste eng	11	11	11
- mediakatsaus	päivittäin	päivittäin	päivittäin
Www-palvelu			
- laajuus, html-sivuja	8 500	12 000	12 000
- sivuhaut	6,9 milj.	8 milj.	n/a*
- Etusivu-verkkolehti	23	22	22
- palaute virtuaalivirkamiehelle	735	834	839
Julkaisusarjojen julkaisuja	73	72	86

*) Uudistustyön vuoksi hakuja ei voitu tilastoida

Lehdistötiedotteet kuukausittain vuosina 2003 - 2005

Opetusministeriön asettamat toimielimet 2003-2005

	2003	2004	2005
Säädösvalmisteluhanke	61	49	42
Johtokunta	4	3	2
Johtoryhmä	3	1	1
Koordinaatioryhmä	0	2	0
Lautakunta	6	2	3
Neuvottelukunta	10	4	3
Ohjausryhmä	5	2	4
Yhteistyöryhmä	0	1	0
Toimikunta	6	37*	3
Selvityshenkilö	4	7	2
Työryhmä	32	51	52
Muut	0	0	6
Toimielimet yhteensä	138	159	118

*) sisältää joka kolmas vuosi asetettavat koulutustoimikunnat, joita vuonna 2004 asetettiin 33 kpl.

Lähde: OPM:n hankerekisteri

3.7 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön määrä ja rakenne

Opetusministeriön henkilötötyvuosimäärä oli 330 ja henkilömäärä vuoden lopussa 362 henkeä. Ministeriössä työskentelevistä 67,6 % on naisia ja 32,3 % miehiä. Vakinaisten työntekijöiden osuus henkilöstöstä oli 80,4 %. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on kasvanut kahteen edelliseen vuoteen verrattuna. Suurin osa määräaikaisuuksista johtuu sijaisuuksien hoitamisesta. Lisäksi EU-puheenjohtajuuskauteen liittyviä tehtäviä hoidetaan osittain määräaikaisissa virkasuhteissa.

Henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 47,1 vuotta. Miesten keski-ikä laski noin vuodelle ollen 47,9 vuotta ja naisten keski-ikä oli 46,7 vuotta. Alle 40-vuotiaita oli henkilöstöstä 25,5 %, 40-60 -vuotiaita 62,7 % ja yli 60-vuotiaita 11,9 %.

Opetusministeriön palveluksesta poistui vuoden 2005 aikana 37 henkilöä (10,2 % henkilöstöstä), joista kuusi henkilöä jäi eläkkeelle. Lähtövaihtuvuus kasvoi 10 henkilöllä. Lähtövaihtuvuuteen ei lasketa eläkkeelle siirtyviä.

Henkilöstömäärä ja rakenne	2003	2004	2005
Henkilötötyvuodet (sis. työllisyysvaroin palkatut ja harjoittelijat)	330	329	330
Henkilöstömäärä	348	348	362
naiset	229	237	245
miehet	119	111	117
henkilöstömäärän muutos-% / vuosi	-3,6	0,0	4,0
Vakinaiset	288	293	291
naiset	195	200	202
miehet	93	93	89
Määräaikaiset	60	55	71
naiset	34	37	43
miehet	26	18	28
Vakinaiset, % henkilöstöstä	82,8	84,2	80,4
naiset, % vakinaisista	67,7	68,3	69,4
miehet, % vakinaisista	32,3	31,7	30,6
Määräaikaiset, % henkilöstöstä	17,2	15,8	19,6
naiset, % määräaikaisista	56,7	67,3	60,6
miehet, % määräaikaisista	43,3	32,7	39,4
Kokoaikaiset	342	342	354
Osa-aikaiset	6	6	8
Keski-ikä, vuotta	47,1	47,4	47,1
naiset	46,5	46,6	46,7
miehet	48,2	49,1	47,9
Ikäjakauma %			
alle 30-vuotiaiden osuus %	4,3	5,2	7,2
30-39-vuotiaiden osuus %	20,1	19,0	18,3
40-49 vuotiaiden osuus %	31,6	29,3	30,1
50-59-vuotiaiden osuus %	35,7	36,2	32,6
yli 59-vuotiaiden osuus %	8,3	10,3	11,9
Lähtövaihtuvuus			
lähtövaihtuvuus, % henkilöstöstä	6,3	6,0	8,6
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,9	0,0	0,3
vanhuuseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	2,0	1,4	1,4

Työhyvinvointi

Työtyytyväisyyskyselyn mukaan kokonaistyötyytyväisyys opetusministeriössä on kohonnut. Vuoden 2005 kokonaistyötyytyväisyysindeksi oli 3,4 (vuonna 2004 indeksi oli 3,3). Tyytyväisimpiä oltiin työn sisältöön ja haasteellisuuteen (3,8), työilmapiiriin ja yhteistyöhön (3,8) sekä työoloihin (3,6) ja johtamiseen (3,5). Ministeriössä on vuoden 2004 työtyytyväisyysbarometrin tulosten perusteella kiinnitetty erityistä huomiota mm. palkkaukseen ja tiedon kulkuun liittyviin seikkoihin. Palkkaukseen (2,8), työnantajakuvaan (3,1), tiedon kulkuun (3,3) ja kehittymisen tukeen (3,3) liittyvät asiat nähtiin edelleen kehittämistä vaativina, mutta niitä koskevat indeksipisteet olivat vuonna 2005 pääasiassa nousseet tyytyväisempään suuntaan. Työtyytyväisyyskyselyn vastausprosentti oli 66.

Opetusministeriön henkilöstön sairastavuus mitattuna sairauspoissaolopäivien lukumäärällä henkilötyövuotta kohti nousi hieman edellisvuoden 11,1:sta 11,2:een poissaolopäivään. Työterveyshuollon kustannukset vuonna 2005 olivat 99 379 euroa. Työhyvinvoinnin edistämiseen käytettiin 11 281 euroa.

Työhyvinvointi	2003	2004	2005
Työtyytyväisyysindeksi (asteikko 1-5)	3,3	3,3	3,4
johtaminen	3,0	3,3	3,5
työn sisältö ja haasteellisuus	3,6	3,7	3,8
palkkaus		2,6	2,8
kehittymisen tuki	3,1	3,2	3,3
työilmapiiri ja yhteistyö	3,3	3,6	3,8
työolot		3,6	3,6
tiedon kulku		3,1	3,3
työnantajakuva		3,1	3,1
Sairauspoissaolot, työpäivää/htv	9,6	11,1	11,2
Työterveyshuolto, euroa/htv	262	263	301
Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen, euroa/htv	21	30	34

Osaaminen

Opetusministeriön henkilöstön koulutustaso on korkea. Henkilöstöstä 50,3 %:lla on ylempi akateeminen loppututkinto ja 9,1 %:lla akateeminen jatkotutkinto. Opetusministeriön koulutustasoindeksi on vuosina 2003-2005 ollut 5,9, joka on hyvin lähellä asiantuntijaorganisaatiolle asetettua tavoiteindeksilukua 6. Koulutusmenot olivat yhteensä 238 485 euroa.

Osaaminen	2003	2004	2005
Koulutusjakauma, % henkilöstöstä			
perusaste	8,3	8,0	9,7
keskiaste	11,2	10,9	9,4
alin korkea-aste	12,1	11,8	10,5
alempi korkeakouluaste	10,1	10,3	11,0
ylempi korkeakouluaste	50,0	50,6	50,3
tutkijakoulutusaste	8,3	8,3	9,1
Koulutustasoindeksi	5,9	5,9	5,9
naiset	5,6	5,7	5,8
miehet	6,4	6,3	6,2
Koulutuspanostus, euroa/htv	469	424	723
Koulutuspäiviä/htv	2,8	3,8	3,4

Henkilöstökulut

Kokonaistyövoimakustannukset koostuvat tehdyn työajan palkoista ja välillisistä työvoimakustannuksista. Välilliset työvoimakustannukset sisältävät välilliset palkat, sosiaaliturvan kustannukset ja muut välilliset työvoimakustannukset. Opetusministeriön tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli 73,5 %. Kokonaistyövoimakustannukset olivat 19 558 151 euroa. Tehdyn työajan palkkojen osuus palkkasummasta oli 85,4 %. Välillisten työvoimakustannusten osuus tehdyn työajan palkoista oli 40,2 %.

Henkilöstökulut	2004	2005
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	75,4	73,5
Työvoimakustannukset, euroa		
a. Kokonaispalkkasumma	15 845 551	16 333 175
b. Välilliset palkat	2 083 650	2 383 314
c. Tehdyn työajan palkat (a.-b.)	13 761 901	13 949 861
d. Sosiaaliturvan kustannukset	3 143 502	3 224 976
e. Välilliset työvoimakustannukset yht. (b.+d.)	5 227 152	5 608 290
f. Kokonaistyövoimakustannukset yht. (c.+e.)	18 989 053	19 558 151
Tehdyn työajan palkat, %-osuus kohdasta a.	86,9	85,4
Välillisten työvoimakust. %-osuus kohdasta c.	38,0	40,2

4 Tulostulosanalyysi ja johtopäätökset

Tutkimus- ja innovaatioympäristöjen kehittäminen oli opetusministeriön toiminnassa yhtenä keskeisenä painopisteenä. Valtioneuvoston periaatepäätöksellä julkisen tutkimusjärjestelmän rakenteellisesta kehittämisestä vahvistettiin yhteiskunnan sivistyksellistä ja taloudellista kilpailukykyä. Tutkimusrahoituksella tuettiin tutkijakoulujen kansainvälistämistä ja tutkijauran kehittämistä. Vuoden 2005 loppuun mennessä saatiin valmiiksi myös useita merkittäviä strategisia suunnitelmia: biotekniikan tutkimuksen ja koulutuksen kehittämisohjelma, tutkijankoulutuksen kehittämissuositukset sekä tutkijanuran edistämistä koskevat ehdotukset. Tieteen tavoitteet saavutettiin kaikkiaan hyvin; tutkimushenkilöstön osuus työllisestä työvoimasta oli OECD-maiden korkein, noin 2 %. Myös tutkimus- ja kehitystoiminnan osuus BKT:stä oli OECD-maiden korkeimpia. Tieteen kansainvälistyminen ja tutkimuksen laadun kohottaminen etenivät suunnitellulla tavalla. Ilmeisiä kehittämistarpeita on edelleen tutkijoiden uramahdollisuuksissa, tutkimusinfrastruktuurien ajantasaisuudessa ja rahoitusmahdollisuuksissa, julkisen ja yksityisen sektorin tutkimusyhteistyössä sekä kansainvälisesti merkittävien osaamiskeskittymien luomisessa. Tutkimuksen tietohuoltoon ja tieteen muihin tukipalveluihin liittyvät asiat nousivat vuoden aikana yhä enemmän esille.

Myös koulutuksen tulostavoitteet toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Yleissivistävän koulutuksen kehittämisessä painotettiin koulutuksen perusturvan vahvistamista. Kehittämistoimilla varmistettiin lasten ja nuorten oikeuksien toteutuminen ammattitaitoiseen opetukseen ja ohjaukseen sekä turvalliseen opiskelu ympäristöön ja oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointiin. Ylioppilastutkintoa kehitettiin paremmin mittaamaan lukion tuottamaa yleissivistystä ja jatko-opintokelpoisuutta. Erityistä huomiota kiinnitettiin varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisevien toimenpiteiden sekä kouluhyvinvoinnin kehittämiseen. Perusasteen ja toisen asteen nivelvaiheen toiminnan yhteyden parantamiseksi käynnistettiin kansallisia toimenpiteitä.

Ammatillisessa koulutuksessa keskeistä oli ammattiosaamisen näyttöjärjestelmän käyttöönoton valmistelu. Koulutuksen ja työelämän yhteistyötä vahvistettiin mm. valtion, kuntien ja työelämän keskusjärjestöjen suosituksella työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta, ja aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamista koskevat säännökset lisättiin lainsäädäntöön. Rahoitusjärjestelmää uudistettiin lisäämällä rahoitusjärjestelmän kannustavuutta. Koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta palkittiin laatupalkinnoilla ja kannustusrahoituksella. Yhteistyö Eurooppaan tiivistyi EU:n Kööpenhaminan prosessin myötä. Vuosi 2005 oli ammattiosaajan teemavuosi, joka huipentui kesällä pidettyihin WorldSkills -ammattitaidon MM-kilpailuihin.

Aikuiskoulutuksessa toimintaedellytysten vakaus varmistettiin antamalla ammatillisen aikuiskoulutuksen ohjausta ja järjestäjätverkkoa sekä vapaan sivistystyön rahoitusperusteita koskevat hallituksen esitykset. Noste-ohjelman toimeenpanolla ja vapaan sivistystyön suuntaviivaohjauksen käyttöönotolla edistettiin tasa-arvotavoitetta. Työkäisen aikuisväestön osaamisen sekä aikuiskoulutus- ja työvoimapolitiikan yhteistyön kannalta merkittävä toimenpide oli Työ- ja koulutusasianneuvoston perustaminen. Avoimen ammattikorkeakoulun toimenpideohjelma sekä työryhmän linjaukset yliopistojen elinikäisen oppimisen politiikasta etenivät, aikuiskoulutuksen tilasto- ja seurantatoiminta monipuolistui ja alueelliset toimenpideohjelmat valmistuivat.

Myös korkeakouluissa vuosi oli uudistusten vuosi. Ammattikorkeakoulujen tutkintojärjestelmä muutettiin kaksiportaiseksi. Ammattikorkeakoulujen rahoitus uudistettiin osana valtionosuusuudistusta: vuodesta 2006 alkaen suoritettavat tutkinnot vaikuttavat rahoituksen määrään. Ammattikorkeakoulujärjestelmän rakenteellinen uudistaminen käynnistettiin; ylläpitäjät ovat esittäneet opetusministeriölle noin kymmenen toimipisteen lakkauttamista sekä merkittäviä muutoksia koulutusohjelmarakenteeseen. Läpäisyn parantamiseksi ja tutkintojen suorittamisiään alentamiseksi ammattikorkeakouluopintoja kehitettiin opetusministeriön rahoittamien ammattikorkeakoulujen yhteisten verkostohankkeiden avulla tavoitteena muun muassa osaamis- ja kehittämisresurssien yhdistäminen, opiskeluprosessien sujuvuuden kehittäminen sekä riittävän monipuolisten opintojen ja opiskelutapojen järjestäminen.

Myös yliopistosektorilla toteutettiin toimenpiteitä opintoaikojen lyhentämiseksi ja opiskelun tehostamiseksi. Yliopistojen tutkintouudistus tuli voimaan 1.8.2005 lukien. Uudistuksen myötä yliopistot siirtyivät lukuvuonna 2005 - 2006 kaksiportaiseen tutkintorakenteeseen, yliopistojen alemmille ja ylemmille korkeakoulututkinnoille määriteltiin tavoitteelliset suorittamisajat ja henkilökohtaiset opetussuunnitelmat otettiin käyttöön. Korkeakouluopiskelijoiden opintolainan enimmäismäärää korotettiin. Asumislisässä huomioonotettava asumismenojen raja nousi kaikilla koulutusasteilla. Kansainvälisyys lisääntyi koulutuksessa sekä tutkimuksessa. Vuorovaikutus muun yhteiskunnan kanssa vahvistui muun muassa mahdollistamalla yliopistojen hallitusten ulkopuolisten jäsenten nimeäminen. Myös tutkimustulosten hyödyntämisen edellytyksiä vahvistettiin Korkeakoululaitoksen rakenteellisen kehittämisen toimenpiteitä käynnistettiin.

Koulutuksen ja tieteen yhteisiä tulostavoitteita edistettiin panostamalla korkeakoulujen alueelliseen kehittämiseen: korkeakoulujen yhteishankkeita edistettiin, tulossopimusten tavoitteita kehitettiin ja yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteiset aluestrategiat päivitettiin. Koulutuksen- ja tutkimuksen tietoyhteiskuntaohjelmaa vuosille 2004 - 2006 toteutettiin. Kestävää kehitystä koulutuksessa edistettiin Itämeren maiden opetusministerien hyväksymän Baltic21-ohjelman pohjalta arvioimalla vuosien 2002 - 2005 kansallista kokeiluvaihetta sekä valmistelemalla koko koulutusjärjestelmän kattavaa kestävän kehityksen koulutuksen visio ja strategiset linjaukset. Työryhmän laatima visio ja linjaukset valmistuivat helmikuussa 2006. Myös yrittäjyyskasvatusta, yrittäjien ammattiosaamista, yrittäjien sukupolvenvaihdosten tukemista, tutkimus ja kehitystyön vahvistamista sekä yritystoiminnan ja liiketoimintaosaamisen kehittämistä edistettiin lukuisin toimin.

Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan yhteisinä tulosalueina valmisteltiin luovuusstrategiaa ja osallistuttiin valtionavustushakemusten sähköisen asioinnin järjestelmän kehittämiseen. Arviointitoimintaa ja sitä tukevaa tiedontuotantoa, vaikuttavuusindikaattoreita ja sektoritutkimusta kehitettiin hallinnon kehittämistavoitteiden mukaisesti. Jatkotyöstäminen edellyttää kuitenkin voimakasta rahoitusosuuden lisäämistä noin 1 milj. euroon. Sektoritutkimusta rahoitetaan veikkausvoittorahoista

Kulttuuripolitiikan tulostavoitteet saavutettiin varsin hyvin. Alueellisten kulttuuri- ja taidepalveluiden saatavuutta edistettiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain uudistuksella. Lastenkulttuuripoliittista toimintaohjelmaa toteutettiin kattavasti koko taiteen ja kulttuuriperinnön toimialalla. Taiteen ja kulttuurin saavutettavuus on ollut esillä ja erityisenä painopisteenä valtionavustuspäätöksiä tehtäessä. Museolain muutoksilla turvattiin edellytykset huolehtia toimialan edistämisestä valtionosuuksien. Ministeriö jatkoi kulttuuriperinnön digitoinnin tukemista hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman mukaisesti. Tarkoitukseen varatut määrärahat ovat edelleen varsin pienet ja rahoitusosuutta tulisi kasvattaa.

Kirjastostrategian mukaisilla toimenpiteillä ja informaatio-ohjauksella parannettiin kirjastopalvelujen sisältöä ja laatua. Tarve henkilöstön täydennyskoulutukseen sekä laajakaistayhteyksien ja asiakaspäätteiden lisäämiseen on suuri. Elokuvan tukijärjestelmää kehitettiin ministeriön ja toimialan yhteisesti hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Määrärahojen lisäämistarpeet ovat edelleen ilmeiset muun muassa alueellisen audiovisuaalisen toiminnan kehittämiseksi. Tietoyhteiskuntapolitiikan painopiste oli edelleen sisältöjen tuotannon kehittäminen. Kulttuurin tietoverkkohankkeiden määrärahoilla toteutettu kehitystoiminta kohdistui digitaalisen kulttuurituotannon strategisimpiin tasoihin ja kohteisiin. Määrärahoja on lisättävä vaikuttavuuden vahvistamiseksi edelleen. Lapsille ja nuorille turvallisen mediaympäristön ja mediäväkivallan haittojen vähentämiseen tähtäävässä toiminnassa käynnistettiin Lapset ja media -ohjelma, jossa painopisteenä on lapsille ja varhaisnuorille suunnattujen mediakasvatuksen palvelujen ja sisältöjen tuottaminen ja levittäminen. Toimintaa on syytä vahvistaa ja laajentaa valtakunnalliseksi.

Tekijänoikeuslainsäädännön ja -järjestelmän kehittämisessä pääpaino oli lainsäädännön ajantasaistamisessa ja tiedottamisessa sekä tietämyksen ja osaamisen lisäämisessä mm. koulutuksella. Määrärahakehitykselle muodostui voimakkaita paineita.

Kulttuurivientiyksikkö perustettiin 1.9.2005. Syyskauden aikana organisoitiin yksikön toiminta ja henkilöstön vastuunjaot sekä käynnistettiin kaikkien tehtävien hoito. Vuoden vaihteessa yksikön henkilöstön tehtäväkuvat selkiytyivät ja yksikön ensimmäiset tulostavoitteet vahvistettiin osana opetusministeriön tulossuunnitelmaa vuodelle 2006.

Liikunnan toimialan tulostavoitteet saavutettiin. Kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseksi tuettiin paikallistason seuratoiminnan kehittämistä ja käynnistettiin kansalaisjärjestöpohjaisen valmentaja- ja ohjaajakoulutuksen uudistaminen. Liikuntajärjestöjen tulosperusteisessa valtion-avustuspolitiikassa painotettiin lasten ja nuorten liikuntaa sekä aikuisten liikuntaa sekä kilpa- ja huippu-urheilua. Yleisurheilun MM-kisojen ja vammaisten yleisurheilun EM-kisojen järjestelyt onnistuivat hyvin. Liikuntapolitiikan johtamisjärjestelmää kehitettiin tuottamalla päätöksentekoa tukevaa tietoa meta-analyysien ja tilastotiedoin sekä tukemalla soveltavaa liikuntatieteellistä tutkimusta ja sektoritutkimusta. Sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi vaikutettiin sukupuolen huomioonottavan tilasto- ja muun tietoaineksen tuottamiseen.

Nuorisotoimen tulostavoitteet saavutettiin varsin hyvin. Indikaattorijärjestelmän kehittämiseen jouduttiin varaamaan lisää aikaa ja sen suunniteltua käyttöönottoa siirtämään vuoteen 2006. Tehtäväkenttä laajeni työn edistyessä ja päädyttiin kokonaisvaltaisen tiedoston rakentamiseen, jossa ovat mukana nuorten elinoloindikaattorit, nuorisobarometrit sekä tiedot nuorisotyön peruspalveluista kunnissa. Perusavustusjärjestelmien täsmällisen hoidon ohella valmisteltiin uusi nuorisolaki, työpajatoiminta vakinaistettiin hallitusohjelman linjauksen mukaisesti. Lisäksi osallistuttiin nuorisotyöttömyyden alentamiseen sekä vaikutettiin EU:n nuorisopolitiikkaan. Toiminnan kehittämistä on linjattu uuden nuorisolain mukaisesti nuorten aktiivisen kansalaisuuden lisäämiseksi, nuorten sosiaalisesti vahvistamiseksi ja nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseksi.

5 Tilinpäätöslaskelmien analyysi

5.1 Opetusministeriö tilivirastona

Tilivirastoon kuuluvat opetusministeriön päämaksupisteen lisäksi seuraavat maksupisteet: Kansainvälisen henkilövaihdon keskus, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Näkövammaisten kirjasto, Suomen elokuva-arkisto, Suomen ortodoksinen kirkollishallitus, Valtion elokuvatarkastamo, Varastokirjasto, Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti ja Ylioppilastutkintolautakunta.

Kirjanpidon vientirivien lukumäärä oli kertomusvuonna päämaksupisteessä 201 300 kpl (- 0,2 %) ja muissa maksupisteissä yhteensä 119 200 kpl (+ 1 %). Velkareskontraan kirjattuja ostolaskuja ja muita maksettavia eriä oli päämaksupisteessä 39 900 kpl (- 2 %) ja muissa maksupisteissä yhteensä 17 200 kpl (- 1 %).

5.2 Talousarvion toteutumisen analyysi

Tiliviraston talousarvion toteumalaskelma on esitetty toimintakertomuksen liitteenä 1.

Talousarviossa tapahtuneet rakenteelliset muutokset

Momentilta 29.01.50 on eräiden siirtoväen sankarihautojen hoidon sekä kaatuneiden muiston vaalimisen ja luovutetun alueen hautausmaiden kunnostamisen avustaminen, yhteensä 118 000 euroa, siirretty momentille 29.05.50.

Momentilta 29.08.25 on Suomen ulkomailla toimivien kulttuuri-instituuttien projekti-toiminnan avustukset, yhteensä 965 000 euroa, siirretty momentille 29.90.50. Momentilta 29.08.50 on kulttuuri-instituuttien toiminta-avustukset ja kansainväliseen levitykseen tarkoitettujen julkaisujen tuki, yhteensä 3 502 000 euroa, siirretty momentille 29.90.50.

Momentti 29.01.10 on poistettu ja määrärahat siirretty momentille 29.90.53 Senaatti-kiinteistöjen hallintaan siirtyneiden kulttuuri-instituuttien vuokrien avustuksiin.

Momentille 29.40.25 on siirretty 750 000 euroa tietoyhteiskuntaohjelman rahoittamiseen momentilta 20.40.30. Momentille 29.60.25 on siirretty 200 000 euroa tietoyhteiskun-

taohjelman rahoittamiseen momentilta 20.60.30. Kirjastojen valtionosuuksia on siirretty 10,5 milj. euroa taiteen veikkausvoittovaramomentilta 29.90.52 rahoitettavaksi kirjastojen valtionosuusmomentilta 29.90.30.

Opetusministeriölle osoitetuissa määrärahoissa tapahtuneet muutokset

Momentille 29.40.30 otettiin esiopetuksen kuljetusedun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kokovuotistumisen johdosta lisäystä yhteensä 30 milj. euroa. Momentille 29.01.22 otettiin lisäystä tietoyhteiskuntaohjelman ja kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelman rahoitukseen.

Momentille 29.01.26 otettiin lisäystä tekijänoikeuslakiin perustuvien kopionti- ja käyttöoikeuskorvausten valokopioinnin määrien kasvun ja korvattavan aineistonkäytön yksikköhintojen nousun johdosta sekä digitaalisen aineistonkäytön kehittämiseen. Momentille 29.90.26 otettiin lisäystä Näkövammaisten kirjaston DAISY-äänikirjajärjestelmän käyttöönoton kustannuksiin.

Talousarvion toteutumiseen liittyviä näkökohtia

Veikkausvoittovarojen kertymä on arvioitua suurempi. Se sisältää ylimääräisen tuloutuksen. EU-hankkeiden menot maksetaan laskutuksen mukaan, joten määrärahan käyttöön vaikuttaa projektien toteutuma-aste.

Valtionosuuksien toteutumiseen vaikuttivat ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden ennakoitua suurempi poissaolojen määrä, perusopetuksen ennakoitua pienempi oppilasmäärä, esikoulutukseen osallistuvien ennakoitua pienempi osuus ikäluokasta, lukioiden ennakoitua pienempi opiskelijamäärä ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ennakoitua suuremman määrän sijoittuminen yksityisten ylläpitäjien oppilaitoksiin. Opintotukietuuksien osalta opintorahan saajien määrä on vähentynyt erityisesti toisen asteen oppilaitoksissa. Väheneminen aiheutuu vanhempien tulojen perusteella tapahtuvan tarveharkinnan kiristymisestä.

Momentilla 29.88.53 on uutena määräraha Tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen edistämiseen. Määrärahan tarve tutkimusinstituuttien ja -laitosten, Tiedekeskus Heurekan sekä eräiden tieteellisten seurojen ja yhdistysten toiminta-avustuksiin sekä määrärahan tarve muihin tieteen tukemisesta aiheutuviin menoihin oli ennakoitua suurempi. Eräiden kansainvälisten tieteellisen yhteistyön menot ja jäsenmaksut olivat ennakoitua pienemmät.

Arviomäärärahojen ylitystarpeiden syyt

Lakisääteisiin valtionosuuksiin saatiin arviomäärärahan ylityslupa oppisopimuskoulutukseen, koska peruskoulutus painottui ennakoitua enemmän yksityisten koulutuksen järjestäjien koulutukseen, joka on arvonlisäverollista ja lisäkoulutus painottui tutkintotavoitteiseen koulutukseen, joka on kalliimpaa kuin ei-tutkintotavoitteinen lisäkoulutus.

Opintotukietuuksissa korkeakouluopiskelijoiden tuettujen aterioiden määrä oli ennakoitua suurempi. Lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden koulumatkatuen määrärahan lisätarve aiheutui pääasiallisesti koulumatkatuen mitoitusperusteena olevan linja-autoliikenteen sarjalipputaksojen noususta sekä maaliskuun että joulukuun alusta. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroihin taiteen edistämiseen saatiin ylityslupa.

Määrärahojen siirtoihin liittyviä näkökohtia

Momentin 29.08.25 siirtyneillä määrärahoilla on varauduttu rahoittamaan Suomen EU-puheenjohtajuuskauden menoja koko ministeriön osalta.

Momentin 29.10.22 siirtyvät määrärahat selittyvät pääosin yliopistojen yhteisestä atk-toiminnasta ja tietoliikenneyhteyksistä aiheutuvien menojen ajoituksesta. Merkittävimmät yksittäiset kohteet ovat hakijarekisteriin, KOTA-tietojärjestelmään ja uuden supertietokoneen hankintaan liittyvät varaukset.

Momentin 29.20.22 tärkeimpiä käyttökohteita ovat ammattikorkeakoulujen tietoyhteydet ja tietoverkko (FUNET), korkeakoulukirjastojärjestelmät, ammattikorkeakoulujen seurannan ja arvioinnin tietokanta (AMKOTA) sekä ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintajärjestelmä. Vuonna 2005 käytettiin näihin kuluihin edellisiltä vuosina siirtyneitä määrärahoja yhteensä enemmän kuin talousarvion vuoden 2005 määrärahoja. Nyt siirtyvillä määrärahoilla on varauduttu verkkotietopalvelun kehittämiseen, sähköisen asioinnin kehittämishankkeeseen, Kansalliskirjaston ammattikorkeakouluille tarjoamien kirjastopalveluiden laajentamiseen sekä CSC:n (tieteellinen laskenta) lisääntyvien palveluiden rahoittamiseen.

Momentin 29.40.25 eduskunnan päätöksen mukainen lisäys on tarkoitettu käytettäväksi erityisopetuksen tukitoimenpiteisiin ja ensisijaisesti integraatoratkaisujen helpottamiseen. Määrärahan käytön suunnittelu tapahtui keväällä 2005 ja kaksivuotinen määräraha käytetään suunnitelman mukaisesti vuosina 2005-2006. Lisäksi momentilta maksetaan muiden jo hyväksytyjen hankkeiden rahoitusta sitä mukaa kun hankkeet etenevät.

Momentin 29.88.23 osalta varauduttiin Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen toimiloiden muuttoon ja siihen liittyvään varustamiseen sekä varautumisesta palkkausdistukseen ja 30-vuotisjuhluvuoden toimintaan. Momentin 29.90.25 osalta varauduttiin Näkövammaisten kirjaston kirjastokokoelman digitoimiseen ja DAISY-äänikirjan käyttöön. Momentin 29.90.26 siirtyvään määrärahaan vaikutti elokuvatuotannon tv-oi-keuksien myynnistä saadut tulot sekä eräiden projektien rahoitukseen varautuminen.

5.3 Tuotto- ja kululaskelman analyysi

Tiliviraston tuotto- ja kululaskelma on esitetty toimintakertomuksen liitteenä 2.

Toiminnan tuotot muodostuvat päämaksupisteessä maksullisen toiminnan osalta pääosin koulutuksen järjestämislupiin ja oppilaitosten ylläpitämislupiin sekä edellisten muutoksiin liittyvistä maksuista. Yleissivistävän koulutuksen osalta lainsäädännön muutoksesta aiheutui edellisenä vuonna normaalia enemmän koulutuksen järjestämislupien uusimisia. Ammattillisen koulutuksen osalta koulutuksen järjestämislupien ja koulutustehtävän muutoksia aiheutui edellisenä vuonna normaalia enemmän mm. koulutusluokituksen muuttumisen ja peruskoulutuksen kokonaisopiskelijamäärien lisäyksen sekä koulutuksen järjestäjien yhdistymisten vuoksi. Kansalaisopistojen ylläpitämislupia on uusittu alueopistojen syntymisen eli useiden opistojen yhdistymisten johdosta. Erikoistumisopintolautakunnan päätösten lukumäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna, mutta lukumäärä vaihtelee vuosittain, koska toiminta perustuu korkeakoulujen vapaaehtoiisiin akkreditointihakemuksiin. Maksullisen toiminnan tuotoista 79 % muodostuu Ylioppilastutkintolautakunnan toiminnan tuotoista, joita ovat pääasiassa ylioppilastutkintomaksut. Muita suurempia eräitä ovat Kotimaisten

kielten tutkimuskeskuksen kielikoulutustulot, Suomen elokuva-arkiston elokuvateatterin pääsylipputulot ja Valtion elokuvatarkastamon perimät kuvaohjelmien tarkastusmaksut. Muista toiminnan tuotoista yli puolet on toisilta valtion virastoilta saatua yhteistoiminnan rahoitusta, joista tuottojen kasvu pääosin johtuu. Noin neljäsosa muista toiminnan tuotoista on Kansainvälisen henkilöväihdon keskuksen EU:lta saamaa yhteistoiminnan rahoitusta EU-ohjelmiin.

Toiminnan kuluihin sisältyvistä palvelujen ostoista noin 50 % muodostuu atk:n käyttöpalveluista, noin 16 % asiantuntija- ja tutkimuspalveluista ja noin 11 % tietoliikennepalveluista. Lisäksi painatuspalvelut ja muut ulkopuoliset palvelut muodostavat kumpikin noin 5 % palvelujen ostoista.

Atk:n käyttöpalveluista sekä asiantuntija- ja tutkimuspalveluista suurimman menoerän muodostaa opetusministeriön osuus, johon sisältyy mm. yliopistoja ja ammattikorkeakouluja ja palvelevan Funet-verkon ylläpito ja muut tietotekniset palvelut, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteisen kirjastojärjestelmän rakentaminen, ministeriön ja ammattikorkeakoulujen yhteisen päätös- ja tilastotietojärjestelmän (AMKOTA) ylläpito ja kehittäminen, yliopistojen KOTA-tietojärjestelmän uusiminen, yleisten kirjastojen valtakunnallisten tietoverkkopalvelujen ylläpito, valtionosuusjärjestelmän ylläpito, ministeriön koulutustiedon verkkopalveluiden suunnittelu ja ylläpito, sähköisen valtionavustusprosessin suunnittelu ja toteuttaminen, ministeriön taloushallintojärjestelmien kehittäminen sekä Tilastokeskukselta ostetut palvelut. Ylioppilastutkintolautakunnan osalta menot muodostuvat ylioppilastutkintorekisterin käytöstä ja ylläpidosta.

Asiantuntija- ja tutkimuspalveluihin sisältyy lisäksi mm. Suomen elokuva-arkiston vanhojen filmien pelastamisesta aiheutuvat filmilaboratorion kulut sekä kokoelmien tietokantojen kehittämistyö, Ylioppilastutkintolautakunnan yo-tutkintojärjestelmän suunnittelu- ja asiantuntijatyö ja Näkövammaisten kirjaston digitaalisen kirjaston kehittämistyö. Tietoliikennepalvelujen suurin erä muodostuu Näkövammaisten kirjaston postimaksuista, koska kirjastopalvelut ovat kirjaston käyttäjille maksuttomia sekä Ylioppilastutkintolautakunnan postitusmenoista.

Painatuspalveluihin sisältyy mm. ylioppilastutkintotehtävien painatus ja ministeriön osalta Ammattiosajaan vuosi 2005 -tapahtuman materiaali. Muihin ulkopuolisiin palveluihin sisältyy mm. Näkövammaisten kirjaston teettämät äänikirjat ulkopuolisessa äänitysstudioissa.

Toiminnan kuluihin sisältyvistä muista kuluista noin 70 % muodostuu käyttöoikeusmaksuista, joista muiden kulujen lisääntyminen aiheutuu. Maksut ovat korvauksia tekijänoikeudella suojatun aineiston valokopioinnista oppilaitoksissa ja valtionhallinnossa sekä opetusta varten tapahtuvan radio- ja televisiolähetysten nauhoittamisesta. Uutena käyttötarjoituksena on tullut opetustoiminnan ja yleisten kirjastojen digitaalisten käyttöoikeuksien hankinta.

Toiminnan kuluissa valmistus omaan käyttöön sisältää Valtion taideteostoimikunnan hankkimien taideteosten hankintakulujen aktivoinnin. Sisäisiin kuluihin kuuluvat määrärahojen käyttönasettamisiin liittyvät toisten valtion virastojen ja laitosten laskutukset. Näitä ovat pääasiassa rakennerahastorahoituksella tuetut hankkeet. Rahoitustuottoihin sisältyy lähinnä opintolainojen takausvastuusuurituksista sekä veikkausvoittovaroista rakentamiseen myönnettyistä lainoista kertyneet korot. Rahoituskuluihin sisältyy kunnallistetun oppilaitoksen kiinteistön hankintaan liittyvät korkomenot.

Satunnaiset tuotot sisältää mm. taseesta puuttuneet osakkeet ja oikeudenkäyntikuluista saadut palautukset. Siirtotalouden kulut sisältää lakisääteiset valtionosuudet ja -avustukset (noin 75 % siirtotalouden kuluista), harkinnanvaraiset valtionavut sekä kansainvälisten

järjestöjen rahoitus- ja maksuosuudet (noin 7 % siirtotalouden kuluista) ja opintotukitoiminnan rahoituksen (noin 18 % siirtotalouden kuluista). Verot ja veronluonteiset maksut sisältää veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen tuloutuksen.

5.4 Taseen analyysi

Tiliviraston tase on esitetty toimintakertomuksen liitteenä 3.

Taseen vastaavien kansallis- ja käyttöomaisuuden vähennykset johtuvat omaisuuden siirrosta Senaatti-kiinteistöjen hallintaan. Siirrettyyn varallisuuteen kuuluu mm. Aleksanterin teatterin ja Rooman instituutin kansallisomaisuuteen sisältyneet maa-alueet ja kulttuurirakennukset, käyttöomaisuuteen sisältyneet Hanasaaren kulttuurikeskuksen ja Ateenan instituutin asuinrakennukset sekä niiden ja Lontoon instituutin rakennusmaa-alueet, Hanasaaren kulttuurikeskuksen ja ulkomaan instituuttien rakennukset sekä Pariisin ja Rooman instituuttien osakearvopaperit. Muut aineelliset hyödykkeet sisältää SKOP-taidekokoelman hallinnan siirron Museovirastolle ja Valtion taidemuseolle. Muu kansallisomaisuus sisältää Valtion taideteostoimikunnan taideteokset. Koneet ja laitteet sisältää mm. yliopistojen yhteiseen atk-toimintaan liittyvät hankinnat. Kalusteet sisältää mm. opetusministeriön tiloihin tehdyt kalustohankinnat, jotka olivat keskeneräisissä hankinnoissa. Muut aineelliset hyödykkeet sisältää Valtion taideteostoimikunnan hankkimat taide-esineet. Käyttöomaisuusarvopaperit sisältää mm. Suomen Ilmailuopisto Oy:n osakkeet. Annetut euromääräiset velkakirjalainat muodostuu veikkausvoittovaroista rakentamiseen myönnettyistä lainoista. Myyntisaamisten suurin erä on toisilta valtion virastoilta laskutetut Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen toteuttamiin kansainvälisiin ohjelmiin ja niiden hallintoon sekä apurahoihin liittyvät saamiset. Siirtosaamiset sisältää opintotukietuuksiin liittyvät saamiset, veikkausvoittovarojen loppuvuoden ennakon ja loppuerän tuloutuksen sekä EU-ohjelmiin liittyvät saamiset. Edellisenä vuonna erä sisälsi myös opintotukietuuksien seuraavan tammi-kuun maksuerän. Ennakkomaksuihin sisältyy mm. Kansaneläkelaitokselle maksettu suoritus opintotukietuuksien maksuja varten. Muut lyhytaikaiset saamiset sisältää mm. lakisääteisten valtionosuuksien palautukset. Muut pankkitilit sisältää Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen kansainvälisiin apurahaohjelmiin liittyvät Erasmus- ja Nordplus-ohjelmien tilit.

Taseen vastattaviin sisältyvä muut pitkäaikaiset velat muodostuu kunnallistetun oppilaitoksen kiinteistön hankintaan liittyvästä velasta. Saadut ennakot sisältää Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen EU-ohjelmiin liittyvät saamiset sekä ylioppilastutkintolautakunnan saamat tutkintomaksut. Tilivirastojen väliset tilitykset ja edelleen tilitettävät erät ovat palkanmaksuun liittyviä tilityksiä. Siirtovelat sisältää harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamattomat erät sekä lomapalkkavelan. Muut lyhytaikaiset velat sisältää mm. lakisääteisten valtionosuuksien maksamattomat erät sekä talousarvion ulkopuoliseen rahoitukseen liittyvien projektien ja Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksen hoitamiin toimintoihin liittyvien apurahojen erät.

5.5 Kustannusvastaavuuslaskelmat

OPETUSMINISTERIÖN MAKSULLISEN PALVELUTOIMINNAN LASKELMA

	Euro 2003	Euro 2004	Euro 2005
Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet			
Tulot	64 938	204 538	78 441
Maksullisen toiminnan kustannukset			
- välittömät kustannukset	63 034	153 279	81 708
- välilliset kustannukset	33 082	89 682	46 483
Kustannukset yhteensä	96 116	242 961	128 191
Ylijäämä+/alijäämä-	-31 178	-38 423	-49 750
Liiketaloudelliset suoritteet			
Tulot	10 852	28 619	16 338
v. 2004 tulot sisältävät maksullisen julk.toim. tuloja 17 507 euroa. Maksullisen toiminnan kustannukset (julkaisutoiminta)			
- välittömät kustannukset		4 282	
- välilliset kustannukset		1 834	
Kustannukset yhteensä		6 116	
Ylijäämä+/alijäämä-		22 503	16 338

TILIVIRASTON YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA 2005

TUOTOT	2005
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	236 376
- EU:lta saatu rahoitus	1 182 680
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	301 827
Tuotot yhteensä	1 720 883
KUSTANNUKSET	
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset	
- aineet, tarvikkeet, tavarat	20 244
- henkilökustannukset	1 671 092
- vuokrat	67 466
- palvelujen ostot	380 889
- muut erilliskustannukset	548 674
Erilliskustannukset yhteensä	2 688 365
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista	
- tukitoimintojen kustannukset	487 715
- poistot	29 712
- muut yhteiskustannukset	310 547
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	827 974
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 516 339
KUSTANNUSVASTAAVUUS	
= tuotot - kustannukset	-1 795 456
Kustannusvastaavuus -%	-51

**TILIVIRASTON MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA 2003 - 2005
MAKSUPERUSTELAIN MUKAISET JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET**

TUOTOT	2003	2004	2005
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	6 153 594	6 538 397	6 335 565
Tuotot yhteensä	6 153 594	6 538 397	6 335 565
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet, tavarat	102 337	78 525	63 414
- henkilökustannukset	4 335 885	4 500 560	4 783 676
- vuokrat	302 407	322 973	326 795
- palvelujen ostot	1 378 076	1 569 279	1 609 373
- muut erilliskustannukset	77 074	76 367	81 393
Erilliskustannukset yhteensä	6 195 779	6 547 704	6 864 651
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-42 185	-9 307	-529 086
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	116 524	140 336	69 445
- poistot	36 845	47 899	69 585
- korot	4 335	6 007	5 119
- muut yhteiskustannukset	7 262	8 095	51 085
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	164 966	202 337	195 234
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 360 745	6 750 041	7 059 885
ALIJÄÄMÄ	-207 151	-211 644	-724 320
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	216 000	216 000	434 000
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ HINTATUEN JÄLKEEN	8 849	4 356	-290 320
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			434 000

**TILIVIRASTON MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA 2003 - 2005
MAKSUPERUSTELAIN MUKAISET MUUT SUORITTEET**

TUOTOT	2003	2004	2005
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	874 660	988 920	1 197 165
Maksullisen toiminnan muut tuotot	510 002	522 589	512 081
Tuotot yhteensä	1 384 662	1 511 509	1 709 246
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- kiinteät tilojen hoitokustannukset	378 075	379 706	0
- aineet, tarvikkeet, tavarat	54 042	94 272	55 759
- henkilökustannukset	633 681	675 906	753 201
- vuokrat	54 017	62 211	437 851
- palvelujen ostot	282 040	335 669	331 196
- muut erilliskustannukset	46 430	35 924	36 217
Erilliskustannukset yhteensä	1 448 285	1 583 688	1 614 224
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-63 623	-72 179	95 022
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	57 737	93 491	113 978
- poistot	806	0	1 087
- korot	0	0	2 032
- muut yhteiskustannukset	68 535	60 713	99 329
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	127 078	154 204	216 426
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 575 363	1 737 892	1 830 650
ALIJÄÄMÄ	-190 701	-226 383	-121 404
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
Suomen elokuva-arkisto	60 489	94 152	168 532
CIMO, asuntolatoiminta	99 585	168 920	103 429
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ HINTATUEN JÄLKEEN	-30 627	36 689	150 557
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			
Suomen elokuva-arkisto			202 000
CIMO, asuntolatoiminta			217 218

**TILIVIRASTON MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA 2003 - 2005
ERILLISLAIN PERUSTEELLA HINNOITELLUT SUORITTEET**

TUOTOT	2003	2004	2005
Maksullisen toiminnan tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	212 088	229 881	311 832
Tuotot yhteensä	212 088	229 881	311 832
KUSTANNUKSET			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet, tavarat	24 787	14 366	10 987
- henkilökustannukset	253 195	261 571	279 752
- vuokrat	34 571	41 135	39 721
- palvelujen ostot	61 501	106 234	78 347
- muut erilliskustannukset	20 131	7 489	3 186
Erilliskustannukset yhteensä	394 185	430 795	411 993
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-182 097	-200 914	-100 161
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	7 016	2 668	47 067
- poistot			1 567
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	7 016	2 668	48 634
Kokonaiskustannukset yhteensä	401 201	433 463	460 627
ALIJÄÄMÄ	-189 113	-203 582	-148 795
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	185 853	188 251	94 800
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ HINTATUEN JÄLKEEN	-3 260	-15 331	-53 995
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki			180 388

6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Talousarvioasetuksen 69 §:n mukaan viraston ja laitoksen johdon on huolehdittava siitä, että virastossa ja laitoksessa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt (sisäinen valvonta), jotka varmistavat:

- 1 viraston ja laitoksen toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden,
- 2 viraston ja laitoksen hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamisen ja
- 3 viraston ja laitoksen johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston ja laitoksen taloudesta ja toiminnasta.

Menettelyiden on myös käsitettävä viraston tai laitoksen vastattavana tai välitettävänä olevien varojen hoito sekä ne viraston tehtävät, jotka se on antanut toisten virastojen tai laitosten, yhteisöjen tai yksityisten tehtäväksi tai joista se muuten vastaa.

Opetusministeriön sisäisen valvonnan tilaa on arvioitu asiakirjojen sekä soveltuvin osin kansainvälisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan COSO-ERM viitekehikon perusteella. Arvioinnissa on otettu huomioon ministeriön johdon tekemät päätökset ja tavoitteet, strategiat ja ohjeistus, ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen tarkastuskertomukset sekä niihin annetut vastineet, henkilöstötilinpäätös, työtyytyväisyystulokset sekä muita jatkuvassa seurannassa olevia asiakirjoja.

Vuonna 2005 on päivitetty sekä työjärjestystä että taloussääntöä. Opetusministeriö on asettanut työryhmän (Kehittämisyhmä 2006), jonka tehtävänä on arvioida mitä vaikutuksia valtioneuvoston asettamilla tuottavuuden, yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, strategisen henkilösuunnittelun sekä kokonaistuloksellisuuden tavoitteilla on opetusministeriön tulevaan toimintaan sekä tehdä ehdotukset ministeriön suunnittelu- ja seurantajärjestelmien kehittämiseksi; tehdä ehdotus ministeriön kokonaisstrategian sekä erilaisten toimintastrategioiden yhteensovittamiseksi ja kehittämiseksi, sekä määrittellä opetusministeriön ydintehtävät ja niiden tarkoituksenmukainen hoitaminen käytettävissä olevat resurssit ja henkilöstöpolitiikan linjaukset huomioon ottaen. Työryhmän toimikausi päättyy 31.5.2006. Lisäksi ministeriössä on vireillä useita valtion talousarvion valmisteluun ja tulosohtaukseen liittyviä kehittämishankkeita.

Arvioinnin perusteella ja ottaen huomioon, että kehittämistyöryhmä 2006:den työ on kesken, keskeisiä kehittämiskohteita ovat:

- 1 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan integroiminen osaksi toimintaa ydintehtävien prosessikuvausten määrittelemisen ja niihin liittyvien riskikartoitusten laatimisen pohjalta,
- 2 kustannustehokkuuden mitattavuuden kehittäminen ja
- 3 siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuusarviointien kehittäminen.

7 Määräajoin tehtävien kokonaisarviointien tulokset

Geotieteiden kansainvälisen arvioinnin seurantatyöryhmän raportti valmistui kesäkuussa 2005. Työryhmä totesi, että arvioinnin suositukset ovat monelta osin toteutuneet tai ovat työn alla. Työryhmä kirjasi suosituksia yliopistoille, tutkimuslaitoksille, Suomen Akatemialle, kauppa- ja teollisuusministeriölle ja opetusministeriölle. Opetusministeriön ja yliopistojen välisessä tulosohjausprosessissa seurataan yliopistojen jatkotoimenpiteitä raportin pohjalta.

Varastokirjaston arviointi valmistui maaliskuussa 2005. Arvioinnin jatkotoimenpiteet käynnistettiin. Varastokirjastolla on tärkeä merkitys Suomen tietohuoltojärjestelmässä. Sen palveluja käyttävät kaikki yliopistokirjastot ja suurin osa ammattikorkeakoulukirjastoista, tieteelliset erikoiskirjastot sekä yleiset kirjastot ja Suomen elinkeinoelämä. Varastokirjaston rooli painetun kirjallisuuden varastona on selkeä ja toimintaprosessit kustannustehokkaita. Arkistolaitoksen kansainvälinen arviointi aloitettiin ja se valmistuu vuoden 2006 alkupuolella.

Korkeakoulujen arviointineuvostosta valmistui mm. korkeakoulujen vieraskieliseen opetukseen, opintojen ohjaukseen korkeakouluissa ja konetekniikan koulutukseen liittyvät arvioinnit. Lisäksi ilmestyivät sekä Pirkanmaan että Kymenlaakson ammattikorkeakoulujen laadunvarmistusjärjestelmän arvioinnit ja ammattikorkeakoulujen koulutuksen laatuysiköihin liittyvä arviointi.

Liikuntalääketieteen keskusten kokonaisarviointi toteutettiin vuonna 2005. Arviointiryhmän ehdotuksiksi kirjattiin mm., että keskusten tulisi profiloitua liikunta- ja terveysalan siltana, toiminnan suunnittelun ja raportoinnin tulisi perustua pidemmille aikajaksoille ja keskusten tulisi muodostaa yhteinen strategia koulutuksen, tiedottamisen ja palvelutoiminnan osalta.

Lääninhallitukset selvittivät osana peruspalvelujen arviointia perusopetuksen saavutettavuutta. Saavutettavuus on lääninhallitusten arvioiden mukaan edelleen 7-12-vuotiaiden kohdalla hyvä ja 13-15-vuotiaiden kohdalla suhteellisen hyvä. Lääninhallitusten selvitysten mukaan 40 prosentissa kuntien talous- ja toimintasuunnitelmia on mainintoja kunnan kouluverkkoon liittyvistä suunnitelmista. Kunnista neljäsosalla on laadittuna suunnitelma kouluverkon rakenteellisesta kehittämisestä. Haja-asutusalueilla asuvien oppilaiden lukumäärän vähentyminen ja kuntien tiukentuneet menettelytavat harkinnanvaraisten kuljetusetuuk-

sien myöntämisessä ovat vähentäneet kuljetusoppilaiden lukumäärää eri läänien alueella. Koulumatkaan kuluvat ajat ovat lääninhallitusten selvitysten mukaan hieman pidentyneet, mutta ovat kuitenkin pysyneet säännösten puitteissa. Majoitusoppilaiden lukumäärä on perusopetuksessa vähäinen, eikä siinä ole lähivuosina tapahtunut suuria muutoksia.

Lääninhallitukset tekevät vuosittain kirjastoimen arvioinnin osana peruspalvelujen arviointia. Vuonna 2005 julkaistiin arvio yleisten kirjastojen digitaalisten aineistojen hankinnasta ja käytöstä vuonna 2004. Arvioinnissa todettiin, että yleisille kirjastoille asetettuja tietoyhteiskuntatavoitteita ei ole voitu toteutettu tasapuolisesti eri kunnissa, ja että digitaalisen aineiston määrä kirjastoissa on vähäinen. Ongelmina ovat aineiston hinta, kieli ja asiakaskunnan tarpeita huonosti vastaavat sisällöt. Hankintayhteistyö kuntien kesken on mahdollistanut digitaalisen aineiston hankinnan myös pieniin kirjastoihin. Henkilöstöressurssien puute haittaa digitaalisen aineiston hankintaa ja käytön opastusta. Henkilöstöllä on myös suuri tarve saada täydennyskoulutusta uuden aineistotyypin hankinnassa ja arvioinnissa sekä käyttäjäkoulutuksessa. Tietoliikenneyhteyksissä on puutteita, myös asiakaspäätteitä on toistaiseksi liian vähän.

8 Yhteenvedot väärinkäytöksistä

Kansallisia varoja koskevat takaisinperinnät

Opetusministeriö teki vuonna 2005 yhteensä 18 takaisinperintäpäätöstä, joista 16 koski harkinnanvaraisten valtionavustusten takaisinperintää.

EU-rahoitukseen liittyvät epäsäännönmukaisuusilmoitukset ja takaisinperinnät

EY:n säännösten mukaisesti opetusministeriö teki epäsäännönmukaisuusilmoitukset Euroopan sosiaalirahaston osalta työministeriölle ja Euroopan aluekehitysrahaston osalta sisäasiainministeriölle edelleen Euroopan komissiolle ja Euroopan petoksantorjuntavirastolle toimitettavaksi. Opetusministeriö pyysi vastaavasti kirjalliset tiedot kaikilta lääninhallituksilta ja Opetushallitukselta.

Opetusministeriön hallinnonalan osalta tehtiin yhteensä 16 epäsäännönmukaisuusilmoitusta Euroopan sosiaalirahaston osalta sekä 2 epäsäännönmukaisuusilmoitusta Euroopan aluekehitys-rahaston osalta.

Takaisinperintäpäätöksiä tehtiin EU- varojen ja vastaavien kansallisten varojen osalta yhteensä 6, joista 4 Euroopan sosiaalirahaston osalta ja 2 Euroopan aluekehitysrahaston osalta.

Oikeudenkäyntiasiat ja esitutkinnot

Opetusministeriössä oli vuonna 2005 vireillä yksi riita-asia sekä yksi esitutkinta-asia.

9 Allekirjoitukset

Drno
2/211/2005

Opetusministeriö vahvistaa tämän toimintakertomuksen vuodelta 2005 sen mukaisesti, kuin ministeriön tehtävät valtioneuvoston 23. päivänä syyskuuta 2005 tekemän päätöksen nojalla kuuluvat opetusministeri Antti Kalliomäen ja kulttuuriministeri Tanja Karpelan toimialaan.

Helsingissä 9. päivänä maaliskuuta 2006.

Opetusministeri Antti Kalliomäki

Kulttuuriministeri Tanja Karpela

Kansliapäällikkö Markku Linna

Liitteet

Liite 1: Tiliviraston talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaoittelun numero ja nimi	Tilinpäätös edellinen vuosi	Talousarvio kuluva vuosi (TA+LTA:t)	Tilinpäätös kuluva vuosi	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma prosentti
11. Verot ja maksut	181 971,26	149 782	149 782,38	0,00	100,00
110401 ALV-Tulot	181 971,26	149 782	149 782,38	0,00	100,00
12. Sekalaiset tulot	404 897 682,56	407 751 084	413 165 924,81	5 414 840,80	101,00
122943 YLIOPIILASTUTKINTOLITK:IN TULOT	8 016,29	8 000	9 372,33	1 372,33	117,00
1229701 V. 2005 MAKS. TAKAUSVAST. LYH	0,00	800 000	0,00	-800 000,00	0,00
12297011 V.2004 TAKAUSVAST. SAATAV. LYH	692 590,81	0	721 582,75	721 582,75	0,00
12297012 ENNEN V. 1977 TAKAUSVAST. LYH.	5 925,56	0	5 305,09	5 305,09	0,00
1229702 TAKAUSVASTUUSAAATAVIEN LISÄYS	18 416 851,71	17 100 000	16 461 059,59	-638 940,41	96,00
1229703 KORKOTULOT	6 350 664,24	5 000 000	6 926 973,51	1 926 973,51	139,00
122970 yhteensä	25 466 032,32	22 900 000	24 114 920,94	1 214 920,94	105,00
122988 VALTION OSUUS VEIKKAUKSEN JA RAHA-A VOITOKERTYMÄSTÄ	0,00	381 900 000	0,00	-381 900 000,00	0,00
1229881 VEIKK. RAHA-ARV. VOITT. KERTYM	375 835 263,77	0	385 480 074,70	385 480 074,70	0,00
1229882 LAINAKUOLETUKSET	834 552,57	0	423 508,26	423 508,26	0,00
1229883 LAINAKOROT	101 330,81	0	21 698,39	21 698,39	0,00
12298841 TIEDE	61 486,26	0	41 517,83	41 517,83	0,00
12298842 TAIDE	93 798,69	0	89 023,31	89 023,31	0,00
12298843 URHEILU	48 500,86	0	24 362,11	24 362,11	0,00
12298844 NUORISO	20 618,51	0	18 362,93	18 362,93	0,00
122988 yhteensä	376 995 551,47	381 900 000	386 098 547,53	4 198 547,53	101,00
122999 OPM:IN HALLINNONALAN MUUT TULOT	1 814 389,37	2 357 484	2 357 483,69	0,00	100,00
122999 yhteensä	1 814 389,37	2 357 484	2 357 483,69	0,00	100,00
123904 MENOR JA SIIRTOMR PERUUT	552 646,90	535 533	535 533,01	0,00	100,00
123904 yhteensä	552 646,90	535 533	535 533,01	0,00	100,00
123910 MUUT SEKALAISET TULOT	61 046,21	46 187	46 187,31	0,00	100,00
123910 yhteensä	61 046,21	46 187	46 187,31	0,00	100,00
123950 NETTOTULOT OSAKEMYNNISTÄ	0,00	3 880	3 880,00	0,00	100,00
123950 yhteensä	0,00	3 880	3 880,00	0,00	100,00
13.OSINKOTULOT	556,00	655	655,00	0,00	100,00
130301 Osinkotulot	556,00	655	655,00	0,00	100,00
Tuloarvioliitt yhteensä	405 080 209,82	407 901 521	413 316 362,19	5 414 840,80	101,00

Pääluokan, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös edellinen vuosi	Talousarvio kuluva vuosi (TA+LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö		Tilinpäätös kuluva vuosi	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			kuluvana vuonna	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä kuluvana vuonna	Käyttö kuluvana vuonna pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	75 062,95	51 055	51 055,30	0,00	51 055,30	0,00	0,00	50 000,00	50 000,00	0,00
2401193 LÄHIALUEYHT.TYÖN ALV-MENOT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	62,95	1 055	1 055,30	0,00	1 055,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
240119 yhteensä	62,95	1 055	1 055,30	0,00	1 055,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
245066 Lähialueyhteistyö (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	75 000,00	50 000	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	50 000,00	50 000,00	0,00
245066 yhteensä	75 000,00	50 000	50 000,00	0,00	50 000,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	21 075,88	14 180 000	23 179,23	0,00	23 179,23	-	0,00	0,00	0,00	0,00
26986114 EAKR 2000-2006 I-S TAVOITE 1 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	3 630 000	5 000,00	0,00	5 000,00	3 625 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26986124 EAKR 2000-2006 P-S TAVOITE 1 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	2 550 000	2 300,00	0,00	2 300,00	2 547 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26986134 EAKR 2000-2006 E-S TAVOITE 2 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	3 550 000	6 284,50	0,00	6 284,50	3 543 715,50	0,00	0,00	0,00	0,00
26986144 EAKR 2000-2006 L-S TAVOITE 2 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	3 900 000	9 594,73	0,00	9 594,73	3 890 405,27	0,00	0,00	0,00	0,00
26986154 EAKR KAINUU, TAV.I ITÄ-SUOMI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	290 000	0,00	0,00	0,00	290 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
269861 yhteensä	21 075,88	13 920 000	23 179,23	0,00	23 179,23	13 896 820,77	0,00	0,00	0,00	0,00
26986254 EAKR KAINUU, TAV.I ITÄ-SUOMI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	260 000	0,00	0,00	0,00	260 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
269862 yhteensä	0,00	260 000	0,00	0,00	0,00	260 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	194 112,16	299 120	206 586,12	85 508,57	292 094,69	7 024,91	8 500,00	260 989,00	171 210,43	85 508,57
280119 VM:N HALLINNONALAN ALVMENOT (ARVOMÄÄRÄRAHA)	0,00	931	930,60	0,00	930,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
280119 yhteensä	0,00	931	930,60	0,00	930,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
288024 TYÖHYVINVOINNIN TUKI (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	8 500,00	8 500,00	4 230,00	0,00
288024 yhteensä	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	8 500,00	8 500,00	4 230,00	0,00
288026 EU-PUHEENJOHTAJUUS (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	0,00	155 489	94 856,29	60 632,71	155 489,00	-	0,00	155 489,00	94 856,29	60 632,71
288026 yhteensä	0,00	155 489	94 856,29	60 632,71	155 489,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00
288101 EU:N KANSALLAS.TUNTIJ.PALKK (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	97 112,16	15 700	15 670,48	0,00	15 670,48	29,52	0,00	0,00	0,00	0,00
288101 yhteensä	97 112,16	15 700	15 670,48	0,00	15 670,48	29,52	0,00	0,00	0,00	0,00
288102 ERÄÄT MUUT PALKAT JA VIRKASU (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	30 000	23 004,61	0,00	23 004,61	6 995,39	0,00	0,00	0,00	0,00
288102 yhteensä	0,00	30 000	23 004,61	0,00	23 004,61	6 995,39	0,00	0,00	0,00	0,00
28812509 EU:N OSALL. MATKAKUST.KORV O (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	97 000,00	97 000	72 124,14	24 875,86	97 000,00	-	0,00	97 000,00	72 124,14	24 875,86
288125 yhteensä	97 000,00	97 000	72 124,14	24 875,86	97 000,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00
29. Opetusministeriön hallinnonala	4 061 135 177,43	4 354 041 019	4 141 422 433,38	34 050 254,11	4 175 472 687,49	178 568 331,41	25 203 793,60	4 285 553 812,50	4 066 843 564,77	48 978 900,94
290119 ALV-MENOT, OPM:N HALLINNONALA (ARVOMÄÄRÄRAHA)	7 037 235,47	6 896 219	6 896 218,90	0,00	6 896 218,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290119 yhteensä	7 037 235,47	6 896 219	6 896 218,90	0,00	6 896 218,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290121 OPETUSMINISTERIÖN TOIMINTAMENOT (NETTOB. SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	21 799 000,00	21 974 000	17 330 752,88	4 643 247,12	21 974 000,00	-	4 012 917,22	25 986 917,22	21 343 670,10	4 643 247,12
290121 yhteensä	21 799 000,00	21 974 000	17 330 752,88	4 643 247,12	21 974 000,00	-	4 012 917,22	25 986 917,22	21 343 670,10	4 643 247,12
29012211 KEHITTÄMIS- JA TIETOYHT.KUNT (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	405 761,00	378 000	53 259,05	223 740,95	277 000,00	101 000,00	418 443,14	796 443,14	249 537,68	445 624,58
29012212 KIRJASTOTOIMEN KEHITTÄMINEN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	20 000,00	60 000	0,00	20 000,00	20 000,00	40 000,00	172 514,47	232 514,47	172 412,57	20 000,00
29012213 EU:N KULTTUURIOHJ. TOT. HANK (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	88 000,00	100 000	67 843,18	10 156,82	78 000,00	22 000,00	2 006,14	102 006,14	67 843,18	12 162,82
29012214 HENKILÖTYÖVUODET (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	144 739,00	60 000	0,00	60 000,00	60 000,00	-	135 669,01	195 669,01	102 606,16	93 062,85
29012215 HENKILÖTYÖVUODET (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	-	0,12	0,12	0,00	0,00
2901222 NUORTEN OSALL. HANKE(KANS.VAIKUTTAM.)(SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	1 000 000	0,00	0,00	0,00	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0,00	0,00
29012221 TIETOYHT.KUNTAOHJ. TOIMEENPA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	23 694,51	23 694,51	19 141,16	0,00
29012224 TIETEEL. KIRJAST. ARKIST. JA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	618,65	618,65	0,00	0,00
29012225 SISÄLTÖTUOTANNON KOORD.(SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	197,41	197,41	0,00	0,00
29012226 KOULUTUS, KOORD. (HENKILÖTYÖ)(SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	69 578,48	69 578,48	0,00	0,00
29012227 NUORTEN OSALLISUUSHANKE (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00	300,00	0,00	0,00

29012242	OPETTAJIEN KOULUTUS (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	33 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	33 000,00	33 000,00	0,00	33 000,00
29012244	TIETEEL. KIRJ., ARKISTOJEN J (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	170 000	0,00	0,00	0,00	170 000,00	0,00	170 000,00	0,00	0,00
29012245	TUOTTAVUUS/KEHITTÄMINEN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	87 000	50 000,00	37 000,00	87 000,00	-	0,00	87 000,00	50 000,00	37 000,00
29012246	TUOTTAVUUS/HANKINTASTRATEGIA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	30 000	439,95	29 560,05	30 000,00	-	0,00	30 000,00	439,95	29 560,05
29012251	OPETTAJIEN TIETOTEKN. JA VER (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	300 000	0,00	198 000,00	198 000,00	102 000,00	0,00	300 000,00	0,00	198 000,00
29012252	YLEISTEN KIRJASTOJEN ASIAKAS (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	460 000	0,00	0,00	0,00	460 000,00	0,00	460 000,00	0,00	0,00
29012261	KANSALAISYHTEISKUNTA 2006 ME (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	90 000	83 687,52	6 312,48	90 000,00	-	0,00	90 000,00	83 687,52	6 312,48
29012262	KANSALAISYHTEISKUNTA FOORUMI (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	150 000	61 546,40	88 453,60	150 000,00	-	0,00	150 000,00	61 546,40	88 453,60
29012263	OSALLISTUVA KANSALAINEN -HAN SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	300 000	231 058,52	58 941,48	290 000,00	10 000,00	0,00	300 000,00	231 058,52	58 941,48
290122	yhteensä	691 500,00	3 185 000	547 834,62	732 165,38	1 280 000,00	1 905 000,00	856 021,93	4 041 021,93	1 038 273,14	1 022 117,86
290126	ERÄÄT KOPIOINTI- JA KÄYTTÖOIKEUSKORVAUKSET (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	7 063 000,00	10 063 000	9 235 000,00	828 000,00	10 063 000,00	-	0,00	10 063 000,00	9 235 000,00	828 000,00
290126	yhteensä	7 063 000,00	10 063 000	9 235 000,00	828 000,00	10 063 000,00	-	0,00	0,00	0,00	0,00
2901501	SVENSKA FINLANDS FOLKTING (EK) (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	388 677,69	475 000	475 000,00	0,00	475 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2901502	PAASIKIVI-SEURA (EK) (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	13 000,00	10 000	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290150	yhteensä	519 677,69	485 000	485 000,00	0,00	485 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2901621	ESR 2000-2006 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	41 022 000	0,00	0,00	0,00	41 022 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290162111	ESR 2000-2006 I-S TAVOITE 1 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	35 991,25	0	8 474,95	0,00	8 474,95	-8 474,95	0,00	0,00	0,00	0,00
290162112	ESR 2000-2006 P-S TAVOITE 1 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	8 855,19	0	3 420,83	0,00	3 420,83	-3 420,83	0,00	0,00	0,00	0,00
29016212	ESR 2000-2006 TAVOITE 2 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	0	18 088,53	0,00	18 088,53	-18 088,53	0,00	0,00	0,00	0,00
290162121	ESR 2000-2006 E-S TAVOITE 2 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	4 553,30	0	8 491,40	0,00	8 491,40	-8 491,40	0,00	0,00	0,00	0,00
290162122	ESR 2000-2006 L-S TAVOITE 2 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	27 517,42	0	7 147,82	0,00	7 147,82	-7 147,82	0,00	0,00	0,00	0,00
29016213	ESR 2000-2006 TAVOITE 3 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 932 082,80	0	2 745 657,30	0,00	2 745 657,30	-2 745 657,30	0,00	0,00	0,00	0,00
29016214	ESR 2000-2006 YHT.ALOIT. JA (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 680 308,86	0	2 766 012,08	0,00	2 766 012,08	-2 766 012,08	0,00	0,00	0,00	0,00
2901622	EAKR 2000-2006 **	0,00	19 107 000	0,00	0,00	0,00	19 107 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290162211	EAKR 2000-2006 I-S TAVOITE 1 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	0	2 500,00	0,00	2 500,00	-2 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290162221	EAKR 2000-2006 E-S TAVOITE 2 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	10 047,95	0	5 527,70	0,00	5 527,70	-5 527,70	0,00	0,00	0,00	0,00
290162222	EAKR 2000-2006 L-S TAVOITE 2 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	824,00	0	18 554,23	0,00	18 554,23	-18 554,23	0,00	0,00	0,00	0,00
29016224	EAKR 2000-2006 YHT.AL. JA PI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	326 052,93	0	290 296,50	0,00	290 296,50	-290 296,50	0,00	0,00	0,00	0,00
290162	yhteensä	4 026 735,19	60 129 000	5 874 171,34	0,00	5 874 171,34	54 254 828,66	0,00	0,00	0,00	0,00
290170	KALUSTON HANKINTA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA)	1 500 000,00	1 500 000	186 143,08	1 313 856,92	1 500 000,00	-	461 518,33	1 961 518,33	211 848,63	1 749 669,70
290170	yhteensä	1 500 000,00	1 500 000	186 143,08	1 313 856,92	1 500 000,00	-	461 518,33	1 961 518,33	211 848,63	1 749 669,70
290521	ORTODOKSISEN. KIRK.HALL. TOIM.MENOT (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	1 780 000,00	1 817 000	1 816 912,63	87,37	1 817 000,00	-	488,42	1 817 488,42	1 817 401,05	87,37
290521	yhteensä	1 780 000,00	1 817 000	1 816 912,63	87,37	1 817 000,00	-	488,42	1 817 488,42	1 817 401,05	87,37
2905501	ERÄÄT AVUSTUKSET ORTOD KIRKK (EK) (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	152 000,00	152 000	152 000,00	0,00	152 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29055021	YLEISAVUSTUS SUOMEN MERIMIES (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	83 000,00	83 000	83 000,00	0,00	83 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29055022	HAMPURIN MERIMIESKIRKON RAKE (EK) (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	152 000,00	152 000	152 000,00	0,00	152 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29055023	LONTOON MERIMIESKIRKON RAKEN (EK) (KIINTEÄMÄÄRÄRAHA)	250 000,00	250 000	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2905503	ERÄIDEN SIIRTOVÄEN SANKARIHA (EK) (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	0,00	15 000	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2905504	KAATUNEIDEN MUISTON VAALIMIN (EK) (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	0,00	103 000	103 000,00	0,00	103 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290550	yhteensä	637 000,00	755 000	755 000,00	0,00	755 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290822	VENÄJÄN JA ITÄ-EUROOP. TOIMI (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	885 000,00	805 000	718 448,75	86 551,25	805 000,00	-	180 289,65	985 289,65	898 738,40	86 551,25
290822	yhteensä	885 000,00	805 000	718 448,75	86 551,25	805 000,00	-	180 289,65	985 289,65	898 738,40	86 551,25
2908251	MONENKESKINEN YHTEISTYÖ (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	771 000,00	771 000	477 841,44	293 158,56	771 000,00	-	225 035,35	996 035,35	691 732,63	293 158,56
2908252	KAHDENKESKINEN YHTEISTYÖ (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	2 926 000,00	2 161 000	2 071 103,63	89 896,37	2 161 000,00	-	170 203,91	2 331 203,91	2 241 307,54	89 896,37
2908253	EUROOPAN INTEG AIH MENOT (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	559 000,00	559 000	342 160,09	216 839,91	559 000,00	-	156 503,91	715 503,91	498 664,00	216 839,91
29082541	ULKOSUOM. KOUL.-KULTT.- JA J (SIIRTOMÄÄRÄRAH 2 V)	1 118 600,00	1 118 600	1 077 108,79	41 491,21	1 118 600,00	-	9 268,46	1 127 868,46	1 086 377,25	41 491,21
2908255	POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	920 000,00	720 000	653 101,52	66 898,48	720 000,00	-	40 071,44	760 071,44	693 172,96	66 898,48

2908256	SUKUKANSAOHJELMA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	353 000,00	353 000	323 086,53	29 913,47	353 000,00	-	77 059,99	430 059,99	396 396,92	29 913,47
290825	yhteensä	6 647 600,00	5 682 600	4 944 402,00	738 198,00	5 682 600,00	-	678 143,06	6 360 743,06	5 607 651,30	738 198,00
290850	ERÄÄT AVUSTUKSET (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	0,00	1 860 000	1 860 000,00	0,00	1 860 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290850	yhteensä	5 361 499,00	1 860 000	1 860 000,00	0,00	1 860 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
290866	RAHOITUSOSUUEDET KANSAINVÄL. JÄRJESTÖILLE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 907 502,75	2 152 000	1 899 745,09	0,00	1 899 745,09	252 254,91	0,00	0,00	0,00	0,00
290866	yhteensä	1 907 502,75	2 152 000	1 899 745,09	0,00	1 899 745,09	252 254,91	0,00	0,00	0,00	0,00
2910221	TUTKIMUS- KEHITTÄMIS- JA JUL (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAH 3 V)	3 778 433,00	9 011 000	2 049 786,25	3 119 011,75	5 168 798,00	3 842 202,00	1 841 894,47	10 852 894,47	2 380 365,95	4 629 941,89
2910222	YLIOPISTOJEN YHTEINEN ATK-TO (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	9 000 000,00	9 040 000	7 578 112,72	1 461 887,28	9 040 000,00	-	1 905 814,99	10 945 814,99	9 483 927,71	1 461 887,28
2910225	YLIOPISTOJEN ALUEELL. KEHITT (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	428,00	428,00	0,00	0,00
2910226	YLIOPISTOJEN AIKUISKOUL.KEHITTÄMINEN (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	3 000 000	0,00	0,00	0,00	3 000 000,00	0,00	3 000 000,00	0,00	0,00
2910227	YLIOPISTOKESKUSTEN KEHITTÄMINEN (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	3 000 000	0,00	0,00	0,00	3 000 000,00	0,00	3 000 000,00	0,00	0,00
291022	yhteensä	12 778 433,00	24 051 000	9 627 898,97	4 580 899,03	14 208 798,00	9 842 202,00	3 748 137,46	27 799 137,46	11 864 293,66	6 091 829,17
2910231	CIMON TOIMINTAMENOT (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	3 208 000,00	3 302 000	2 677 074,89	624 925,11	3 302 000,00	-	467 538,47	3 769 538,47	3 144 613,36	624 925,11
2910232	APURAHAT JA AVUSTUKSET (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	2 802 000,00	2 802 000	2 659 568,50	142 431,50	2 802 000,00	-	0,00	2 802 000,00	2 659 568,50	142 431,50
2910233	SUOMEN KIELEN JA KULT. OPETUS ULKOMAILLA (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	1 681 000,00	1 684 000	1 625 553,56	58 446,44	1 684 000,00	-	51 966,00	1 735 966,00	1 677 519,56	58 446,44
2910234	MAKSULL. PALV.TOIM. TUKEMINEN (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	144 000,00	144 000	30 211,43	113 788,57	144 000,00	-	73 218,04	217 218,04	103 429,47	113 788,57
291023	yhteensä	7 835 000,00	7 932 000	6 992 408,38	939 591,62	7 932 000,00	-	592 722,51	8 524 722,51	7 585 130,89	939 591,62
291024	HARJOITTELUKOULUJEN TOIMINTAMENOT (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	66 774,00	90 000	2 198,00	0,00	2 198,00	87 802,00	66 774,00	156 774,00	2 198,00	66 774,00
291024	yhteensä	66 774,00	90 000	2 198,00	0,00	2 198,00	87 802,00	66 774,00	156 774,00	2 198,00	66 774,00
292022	AMM.KORK.KOULULAITOKSEN . YHT.MENOT (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	2 094 924,00	4 886 000	1 613 494,72	2 312 156,28	3 925 651,00	960 349,00	2 273 430,77	7 159 430,77	2 859 425,49	3 339 656,28
292022	yhteensä	2 094 924,00	4 886 000	1 613 494,72	2 312 156,28	3 925 651,00	960 349,00	2 273 430,77	7 159 430,77	2 859 425,49	3 339 656,28
292025	AMMATTIKORKEAKOULUJEN KEHITTÄMINEN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	1 519 061,00	2 068 000	1 304 965,02	212 867,98	1 517 833,00	550 167,00	401 615,88	2 469 615,88	1 706 205,11	212 867,98
292025	yhteensä	1 519 061,00	2 068 000	1 304 965,02	212 867,98	1 517 833,00	550 167,00	401 615,88	2 469 615,88	1 706 205,11	212 867,98
292030011	KUNNALLISET AMMATTIKORKEAKOULUT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	445 405 210,00	461 455 000	458 375 214,00	0,00	458 375 214,00	3 079 786,00	0,00	0,00	0,00	0,00
292030012	YKSITYISET AMMATTIKORKEAKOULUT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	212 095 428,00	224 923 000	221 061 068,00	0,00	221 061 068,00	3 861 932,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29203002	KUNTIEN RAHOITUSOSUUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-364 490 000,00	-375 622 000	-375 622 000,00	0,00	-375 622 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29203003	OPETTAJANKOULUT. VALTIONAVUSTUKSIIN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	11 155 340,00	11 500 000	11 497 700,00	0,00	11 497 700,00	2 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00
292030041	VALTIONAVUSTUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	21 151 800	21 150 800,00	0,00	21 150 800,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
292030042	AVOIMEN AMM.KORK.KOULUOPETUK (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	3 197 200	3 166 000,00	0,00	3 166 000,00	31 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00
292030	yhteensä	328 453 378,00	346 605 000	339 628 782,00	0,00	339 628 782,00	6 976 218,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294025	YLEISSIVISTÄVÄN KOUL. KEHITTÄMINEN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	1 668 230,00	3 649 000	766 342,38	686 003,57	1 452 345,95	2 196 654,05	1 091 297,54	4 740 297,54	1 358 122,38	1 185 521,11
294025	yhteensä	1 668 230,00	3 649 000	766 342,38	686 003,57	1 452 345,95	2 196 654,05	1 091 297,54	4 740 297,54	1 358 122,38	1 185 521,11
294030011	KUNNALLINEN PERUSOPETUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 742 054 179,00	2 867 392 000	2 818 603 365,00	0,00	2 818 603 365,00	48 788 635,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030012	YKSITYINEN PERUSOPETUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	68 786 020,00	60 542 000	71 884 834,00	0,00	71 884 834,00	-11 342 834,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030013	KUNNALLINEN LUKIO-OPETUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	439 838 035,00	480 269 000	451 431 053,00	0,00	451 431 053,00	28 837 947,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030014	YKSITYINEN LUKIO-OPETUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	41 850 649,00	43 103 000	43 391 133,00	0,00	43 391 133,00	-288 133,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030015	TAITEEN PERUSOPETUS (AS.KOHTAINEN)(ARVIOMÄÄRÄRAHA)	7 091 011,00	7 271 000	7 137 846,00	0,00	7 137 846,00	133 154,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030016	ESIOPETUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	238 378 276,00	270 851 000	249 793 627,00	0,00	249 793 627,00	21 057 373,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29403002	KUNTIEN RAHOITUSOSUUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-1 891 470 474,00	-2 002 589 000	-1 953 143 812,00	0,00	-1 953 143 812,00	-49 445 188,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29403003	TASAUSERÄT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-35 987 150,00	-53 159 000	-53 100 800,00	0,00	-53 100 800,00	-58 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030041	MUSIIKIN PERUSOPETUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	46 435 249,00	47 672 000	47 657 683,00	0,00	47 657 683,00	14 317,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030042	MUIDEN TAITEENALOJEN OPETUSTUNTIK.(ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 137 809,00	2 195 000	2 193 953,00	0,00	2 193 953,00	1 047,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29403005	VALTIONOSUUS AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTAAN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	11 125 288,00	26 800 000	24 715 626,00	0,00	24 715 626,00	2 084 374,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29403006	VALT.OS. ULKOMAILLA TOIM. KO (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 527 602,00	1 507 000	1 739 933,00	0,00	1 739 933,00	-232 933,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030071	RAHLAIN MUKAINEN AVUST. LUK (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	504 000	50 000,00	0,00	50 000,00	454 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030072	RAHOITUSLAIN MUK AV.OPETUSTUNTIKOHT. (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	514 000,00	1 514 000	814 000,00	0,00	814 000,00	700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030073	RAHLAIN MUK. AVUSTUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	2 000 000	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

294030081	TIETOYHTEISKUNTAHANKE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	3 365 000	0,00	0,00	0,00	3 365 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
294030082	VALTIONOSUUS LAAJAKAISTAYHTEYKSIEN HANK. (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	1 740 000	0,00	0,00	0,00	1 740 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29403010	TAITEEN PERUSOPETUSTA ANTAVIEN OPPI (EK) (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	136 000,00	136 000	136 000,00	0,00	136 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29403011	AAMU- JA ILTÄPÄIVÄTOIMINNAN KEHIT. (EK) (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	200 000	193 751,54	0,00	193 751,54	6 248,46	0,00	0,00	0,00	0,00
294030	yhteensä	1 672 416 494,00	1 761 313 000	1 713 498 192,54	0,00	1 713 498 192,54	47 814 807,46	0,00	0,00	0,00	0,00
29403401	V. 2005 MYÖNN. VALTOS. YLEIS (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	18 000 000,00	17 500 000	12 826 195,00	4 673 805,00	17 500 000,00	-	1 900 161,00	19 400 161,00	10 052 551,00	9 347 610,00
29403402	V. 2005 MYÖNN. VALTOS KUNN.A (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	3 030 000,00	1 375 000	1 351 350,00	23 650,00	1 375 000,00	-	104 805,00	1 479 805,00	1 432 505,00	47 300,00
29403403	V. 2005 MYÖNN. VALTOS YKS.AM (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	1 700 000,00	3 350 000	2 894 950,00	455 050,00	3 350 000,00	-	0,00	3 350 000,00	2 439 900,00	910 100,00
29403404	V. 93-2003 MYÖNN. VALTOS YLE (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	35 200 000,00	33 400 000	29 862 710,00	3 537 290,00	33 400 000,00	-	1 681 440,00	35 081 440,00	28 006 860,00	7 074 580,00
29403405	V. 93-2003 MYÖNN. VALTOS KUN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	12 100 000,00	13 500 000	11 430 504,00	2 069 496,00	13 500 000,00	-	1 865 858,00	15 365 858,00	11 226 866,00	4 138 992,00
29403406	V. 93-2003 MYÖNN. VALTOS YKS (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	1 000 000,00	1 000 000	909 032,00	90 968,00	1 000 000,00	-	165 292,00	1 165 292,00	983 356,00	181 936,00
294034	yhteensä	71 030 000,00	70 125 000	59 274 741,00	10 850 259,00	70 125 000,00	-	5 717 556,00	75 842 556,00	54 142 038,00	21 700 518,00
296024	TYÖSSÄOPPIMINEN JA HARJOITTE (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	436 000,00	3 026 000	220 284,79	515 715,21	736 000,00	2 290 000,00	216 586,43	3 242 586,43	436 735,24	515 715,21
296024	yhteensä	436 000,00	3 026 000	220 284,79	515 715,21	736 000,00	2 290 000,00	216 586,43	3 242 586,43	436 735,24	515 715,21
296025	AMMATILL. KOUL. KEHITTÄMINEN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	1 169 225,00	1 499 000	799 809,43	312 523,57	1 112 333,00	386 667,00	258 927,41	1 757 927,41	1 058 736,84	312 523,57
296025	yhteensä	1 169 225,00	1 499 000	799 809,43	312 523,57	1 112 333,00	386 667,00	258 927,41	1 757 927,41	1 058 736,84	312 523,57
296030011	KUNNALLINEN AMM. KOULUTUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	830 481 530,00	909 623 000	863 772 960,00	0,00	863 772 960,00	45 850 040,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296030012	YKSITYINEN AMM.TILL. KOULUTUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	180 387 142,00	145 872 000	188 197 629,00	0,00	188 197 629,00	-42 325 629,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29603002	KUNTIEN RAHOITUSOSUUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-616 915 000,00	-632 927 000	-632 927 000,00	0,00	-632 927 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29603003	RAH.LAIN MUK. AV. AMM. KOUL.(EK) (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	5 976 000	0,00	0,00	0,00	5 976 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296030	yhteensä	393 953 672,00	428 544 000	419 043 589,00	0,00	419 043 589,00	9 500 411,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2960311	LASKENNALLISET KUSTANNUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	138 954 376,00	143 173 000	143 171 991,00	0,00	143 171 991,00	1 009,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2960312	KUNTIEN RAHOITUSOSUUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-31 887 000,00	-33 056 000	-33 056 000,00	0,00	-33 056 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296031	yhteensä	107 067 376,00	110 117 000	110 115 991,00	0,00	110 115 991,00	1 009,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296076	KIINTEISTÖJEN HANKINTA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	1 605 000,00	1 380 000	1 060 179,82	319 820,18	1 380 000,00	-	416 490,35	1 796 490,35	1 476 670,17	319 820,18
296076	yhteensä	1 605 000,00	1 380 000	1 060 179,82	319 820,18	1 380 000,00	-	416 490,35	1 796 490,35	1 476 670,17	319 820,18
29692207	AMMATILL AIKUISKOUL JA VAPAA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	2 200 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	467 162,65	467 162,65	433 841,19	0,00
29692208	AMM.AI.KUISKOUL. JA VAPAAN SI (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	56 000,00	2 150 000	1 690 276,20	459 723,80	2 150 000,00	-	46 000,00	2 196 000,00	1 729 276,20	459 723,80
29692209	OPETUSMINISTERIÖN KÄYTETTÄVÄ (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	0,00	500 000	0,00	0,00	0,00	500 000,00	0,00	500 000,00	0,00	0,00
296922	yhteensä	2 256 000,00	2 650 000	1 690 276,20	459 723,80	2 150 000,00	500 000,00	513 162,65	3 163 162,65	2 163 117,39	459 723,80
296925	AIKUISKOULUTUKSEN KEHITTÄM. (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	1 796 480,00	2 927 000	1 967 920,79	198 597,21	2 166 518,00	760 482,00	105 758,54	3 032 758,54	2 029 950,48	198 597,21
296925	yhteensä	1 796 480,00	2 927 000	1 967 920,79	198 597,21	2 166 518,00	760 482,00	105 758,54	3 032 758,54	2 029 950,48	198 597,21
2969301	VALTIONOSUUS KÄYTTÖKUSTAN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	73 338 319,00	75 011 000	74 612 356,00	0,00	74 612 356,00	398 644,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29693021	YLIMÄÄRÄISET AVUSTUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	135 000,00	135 000	135 000,00	0,00	135 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296930	yhteensä	73 473 319,00	75 146 000	74 747 356,00	0,00	74 747 356,00	398 644,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2969311	VALTIONOSUUS KÄYTTÖKUSTANN. (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	85 309 125,00	95 919 000	95 916 970,00	0,00	95 916 970,00	2 030,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296931	yhteensä	85 309 125,00	95 919 000	95 916 970,00	0,00	95 916 970,00	2 030,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2969501	VALTIONOSUUS KÄYTTÖKUSTAN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	43 272 801,00	43 683 000	43 647 803,00	0,00	43 647 803,00	35 197,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29695021	YLIMÄÄRÄISET AVUSTUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	696 000,00	800 000	800 000,00	0,00	800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296950	yhteensä	43 968 801,00	44 483 000	44 447 803,00	0,00	44 447 803,00	35 197,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296951	VALT.OS. AMM. ERIKOISOPPIL. (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	15 272 369,00	17 425 000	15 775 558,00	0,00	15 775 558,00	1 649 442,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296951	yhteensä	15 272 369,00	17 425 000	15 775 558,00	0,00	15 775 558,00	1 649 442,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2969521	V. 2005 MYÖNN. VALTIONAVUSTU (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	1 718 000,00	1 616 200	923 475,00	692 725,00	1 616 200,00	-	90 010,00	1 706 210,00	1 013 485,00	692 725,00
2969522	ENNEN V. 2005 MYÖNN. VALTION (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	282 000,00	383 800	359 800,00	24 000,00	383 800,00	-	0,00	383 800,00	359 800,00	24 000,00
296952	yhteensä	2 000 000,00	2 000 000	1 283 275,00	716 725,00	2 000 000,00	-	90 010,00	2 090 010,00	1 373 285,00	716 725,00
29695301	AVUSTUS KOTITALOUSNEUVONTAJÄ (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	2 212 000,00	2 212 000	2 212 000,00	0,00	2 212 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29695302	AVUSTUS KÄSI- JA TAIDETEOLLI (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	2 527 000,00	2 527 000	2 527 000,00	0,00	2 527 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

29695303	AVUST OPINTOKESKUSTA YLLÄPIT (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	1 253 000,00	1 253 000	1 253 000,00	0,00	1 253 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29695304	AVUST LAITOSMUOTOISEN SIVIST (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	791 000,00	791 000	791 000,00	0,00	791 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29695305	AVUST SUOMEN KIELTÄ JA KULTT (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	100 000,00	100 000	98 000,00	0,00	98 000,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29695306	AV.NAISJÄRJ.-ORG. JA- PROJEK (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	109 000,00	109 000	109 000,00	0,00	109 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29695307	AVUSTUS KRIITTISELLE KORK.KO (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	105 000,00	105 000	105 000,00	0,00	105 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29695308	AVUST.NAISJÄRJ. YHT.TYÖSSÄ (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	84 000,00	84 000	84 000,00	0,00	84 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296953	yhteensä	7 181 000,00	7 181 000	7 179 000,00	0,00	7 179 000,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2969551	VALTIONOSUUS OPINTOKERHOTOIM (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 424 000,00	1 424 000	1 424 000,00	0,00	1 424 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2969552	VALTIONOSUUS MUUHUN OPINTOTO (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	10 680 034,00	10 967 000	10 966 993,00	0,00	10 966 993,00	700	0,00	0,00	0,00	0,00
296955	yhteensä	12 177 034,00	12 391 000	12 390 993,00	0,00	12 390 993,00	700	0,00	0,00	0,00	0,00
2969561	VALTIONOSUUS KÄYTTÖKUSTANN. (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	3 775 631,00	4 028 000	3 874 321,00	0,00	3 874 321,00	153 679,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29695621	YLIMÄÄRÄISET AVUSTUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	50 000,00	50 000	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
296956	yhteensä	3 825 631,00	4 078 000	3 924 321,00	0,00	3 924 321,00	153 679,00	0,00	0,00	0,00	0,00
297022	OPINTOTUEN MUUTOKSENHAKULTK (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	584 000,00	600 000	475 612,43	124 387,57	600 000,00	-	124 500,02	724 500,02	558 004,95	124 387,57
297022	yhteensä	584 000,00	600 000	475 612,43	124 387,57	600 000,00	-	124 500,02	724 500,02	558 004,95	124 387,57
2970521	OPINTOLAINOJEN KORKOTUKI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	237 390,49	100 000	110 491,38	0,00	110 491,38	-10 491,38	0,00	0,00	0,00	0,00
2970522	TAKAUSVASTUUSUORITUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	20 150 150,00	16 000 000	18 193 345,52	0,00	18 193 345,52	-2 193 345,52	0,00	0,00	0,00	0,00
2970523	MAKSUVAPAUTUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	4 738 755,80	5 000 000	3 368 630,42	0,00	3 368 630,42	1 631 369,58	0,00	0,00	0,00	0,00
2970524	KORKOAVUSTUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 141 858,44	3 000 000	1 533 093,45	0,00	1 533 093,45	1 466 906,55	0,00	0,00	0,00	0,00
297052	yhteensä	27 268 154,73	24 100 000	23 205 560,77	0,00	23 205 560,77	894 439,23	0,00	0,00	0,00	0,00
2970551	KORK.KOULUOPIISK. OPINTORAHAT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	326 965 119,33	334 200 000	322 447 222,80	0,00	322 447 222,80	11 752 777,20	0,00	0,00	0,00	0,00
2970552	MUIDEN OPIIL.OPIISK. OPINTORA (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	109 999 839,58	110 000 000	106 549 420,70	0,00	106 549 420,70	3 450 579,30	0,00	0,00	0,00	0,00
2970553	ASUMISLISÄ (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	227 764 496,77	232 200 000	231 659 589,98	0,00	231 659 589,98	540 410,02	0,00	0,00	0,00	0,00
297055	yhteensä	664 729 455,68	676 400 000	660 656 233,48	0,00	660 656 233,48	15 743 766,52	0,00	0,00	0,00	0,00
297057	KORK.KOULUOPIISK. ATERIATUKI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	19 556 320,03	20 213 000	20 212 501,63	0,00	20 212 501,63	498,37	0,00	0,00	0,00	0,00
297057	yhteensä	19 556 320,03	20 213 000	20 212 501,63	0,00	20 212 501,63	498,37	0,00	0,00	0,00	0,00
2970581	YLIOPPILAIDEN TERVEYDENHOITO (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	1 512 342,00	2 520 000	2 387 560,00	132 440,00	2 520 000,00	0,00	0,00	2 520 000,00	2 387 560,00	132 440,00
2970582	OPISKELUJA-ASUNTOYHTEISÖT (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	1 199 328,66	1 208 000	1 206 606,16	1 393,84	1 208 000,00	0,00	0,00	1 208 000,00	1 206 606,16	1 393,84
297058	yhteensä	2 711 670,66	3 728 000	3 594 166,16	133 833,84	3 728 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
297059	OPISKELUJOIDEN KOULUMATKATUK (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	25 448 982,29	27 918 000	27 917 768,49	0,00	27 917 768,49	231,51	0,00	0,00	0,00	0,00
297059	yhteensä	25 448 982,29	27 918 000	27 917 768,49	0,00	27 917 768,49	231,51	0,00	0,00	0,00	0,00
298823	KTK:N TOIMINTAMENOT (SIIRTOMÄÄRÄRAH 2 V)	2 662 000,00	2 787 000	1 830 495,67	956 504,33	2 787 000,00	-	832 206,44	3 619 206,44	2 662 702,11	956 504,33
298823	yhteensä	2 662 000,00	2 787 000	1 830 495,67	956 504,33	2 787 000,00	-	832 206,44	3 619 206,44	2 662 702,11	956 504,33
298824	VARASTOKIRJASTON TOIMINTAMEN (SIIRTOMÄÄRÄRAH 2 V)	1 494 000,00	1 513 000	1 494 976,42	18 023,58	1 513 000,00	-	23 091,48	1 536 091,48	1 518 067,90	18 023,58
298824	yhteensä	1 494 000,00	1 513 000	1 494 976,42	18 023,58	1 513 000,00	-	23 091,48	1 536 091,48	1 518 067,90	18 023,58
2988251	VÄINÖ LINNA- ELÄMÄKERTA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	0,00	75 000	70 000,00	5 000,00	75 000,00	-	0,00	75 000,00	70 000,00	5 000,00
2988252	ERÄIDEN MUIDEN TEOSTEN LAADI (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	68 000,00	0	0,00	0,00	0,00	-	5 000,00	5 000,00	5 000,00	0,00
298825	yhteensä	68 000,00	75 000	70 000,00	5 000,00	75 000,00	-	5 000,00	80 000,00	75 000,00	5 000,00
298850	SUOMEN AKATEMIAN TUTKIMUSMÄÄ (SIIRTOMÄÄRÄRAH 3 V)	235 490,00	52 200	28 880,00	23 320,00	52 200,00	-	23 585,84	75 785,84	52 465,84	23 320,00
298850	yhteensä	235 490,00	52 200	28 880,00	23 320,00	52 200,00	-	23 585,84	75 785,84	52 465,84	23 320,00
29885303	KOTIM.KIELTEN TUTKIMUSK. TOI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 175 000,00	2 175 000	2 175 000,00	0,00	2 175 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29885304	TUTK.INS. JA -LAIT.,TIEDEKES (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	7 111 700,00	7 943 500	8 023 000,00	0,00	8 023 000,00	-79 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29885305	ERÄISIIN KANSAINVÄLISEN TIET (ARVIOMÄÄRÄRA)	355 421,99	471 500	288 527,63	0,00	288 527,63	182 972,37	0,00	0,00	0,00	0,00
29885306	TIETEEN JA YHT.KUNNAN VUOROV (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	882 946,20	786 000	785 996,00	0,00	785 996,00	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29885307	MUIHIN TIETEEN TUKEMISESTA A (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	648 000	643 101,00	0,00	643 101,00	4 899,00	0,00	0,00	0,00	0,00
298853	yhteensä	10 525 068,19	12 024 000	11 915 624,63	0,00	11 915 624,63	108 375,37	0,00	0,00	0,00	0,00
2990211	TKT:N TOIMINTAMENOT (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	1 947 000,00	2 004 000	1 906 532,57	97 467,43	2 004 000,00	-	70 398,10	2 074 398,10	1 976 918,39	97 467,43

2990212	MAKS.PALV.TOIM. TUKEMINEN (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	10 000,00	10 000	3 935,77	6 064,23	10 000,00	-	15 771,46	25 771,46	3 935,77	6 064,23
2990213	ALUEELLISTEN TAIDETMK:N TOIM (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	21,00	639 000	0,00	21,00	21,00	638 979,00	21,00	639 021,00	0,00	21,00
2990214	ALUEELLISEN TAITEEN EDISTÄMI SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	0,00	701 000	0,00	0,00	0,00	701 000,00	0,00	701 000,00	0,00	0,00
299021	yhteensä	1 957 021,00	3 354 000	1 910 468,34	103 552,66	2 014 021,00	1 339 979,00	86 190,56	3 440 190,56	1 980 854,16	103 552,66
2990251	CELIAN TOIMINTAMENOT (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	5 534 000,00	5 657 000	4 257 435,72	1 399 564,28	5 657 000,00	-	1 023 538,72	6 680 538,72	5 280 974,44	1 399 564,28
2990252	MAKSULL. PALV.TOIM. HINTATUK (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	216 000,00	434 000	434 000,00	0,00	434 000,00	-	0,00	434 000,00	434 000,00	0,00
299025	yhteensä	5 750 000,00	6 091 000	4 691 435,72	1 399 564,28	6 091 000,00	-	1 023 538,72	7 114 538,72	5 714 974,44	1 399 564,28
2990261	SUOMEN ELOKUVA-ARK. TOIMINTA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	3 298 000,00	3 354 000	2 953 599,90	400 400,10	3 354 000,00	-	384 499,01	3 738 499,01	3 338 098,91	400 400,10
2990262	MAKSULL. PALV.TOIM. TUKEMINEN (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	101 000,00	101 000	67 532,18	33 467,82	101 000,00	-	103 102,28	204 102,28	168 532,18	33 467,82
299026	yhteensä	3 399 000,00	3 455 000	3 021 132,08	433 867,92	3 455 000,00	-	487 601,29	3 942 601,29	3 506 631,09	433 867,92
2990271	VALTION ELOKUVATARK TOIMINTA (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	384 000,00	388 000	313 086,28	74 913,72	388 000,00	-	23 698,97	411 698,97	336 785,25	74 913,72
2990272	MAKSULLISEN PALV.TOIM TUKEMI (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA)	150 000,00	156 000	70 412,28	85 587,72	156 000,00	-	24 388,22	180 388,22	94 800,50	85 587,72
299027	yhteensä	534 000,00	544 000	383 498,56	160 501,44	544 000,00	-	48 087,19	592 087,19	431 585,75	160 501,44
2990301	LASKENN. KUSTANNUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	163 949 466,00	181 213 000	181 209 412,00	0,00	181 209 412,00	3 588,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2990302	KUNTIEN RAHOITUSOSUUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-132 578 000,00	-136 547 000	-136 547 000,00	0,00	-136 547 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2990303	TASAUSERÄT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-3 044 466,00	-3 393 000	-3 389 412,00	0,00	-3 389 412,00	-3 588,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2990304	KIRJASTOJEN. SISÄLTÖTUOTANNON KEH.(TIETÖYHT.) (EK) (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	336 000,00	336 000	336 000,00	0,00	336 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299030	yhteensä	28 663 000,00	41 609 000	41 609 000,00	0,00	41 609 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299031	VALTIONOS. JA -AV. TEATTEREDEN JA ORKEST. (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	15 691 000,00	15 594 000	15 594 000,00	0,00	15 594 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299031	yhteensä	15 691 000,00	15 594 000	15 594 000,00	0,00	15 594 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2990321	VALTIONOSUUDET MUSEOILLE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	3 757 730,00	3 845 730	3 845 730,00	0,00	3 845 730,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2990322	AVUSTUKSET(TIETOYHTEISKUNTAO (EK) (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	252 270,00	252 270	252 270,00	0,00	252 270,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299032	yhteensä	4 010 000,00	4 098 000	4 098 000,00	0,00	4 098 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2990331	LASKENNALLISET KUSTANNUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	21 756 153,00	21 813 000	21 812 217,00	0,00	21 812 217,00	783,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2990332	KUNTIEN RAHOITUSOSUUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-15 230 000,00	-15 269 000	-15 838 007,00	0,00	-15 838 007,00	569 007,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2990333	AVUSTUKSET (EK) (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	106 000,00	106 000	101 000,00	0,00	101 000,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299033	yhteensä	6 632 153,00	6 650 000	6 075 210,00	0,00	6 075 210,00	574 790,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2990342	V. 96-2004 RAH.PÄÄTÖSTEN EDE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	6 000 000,00	6 000 000	5 999 770,00	0,00	5 999 770,00	230,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299034	yhteensä	6 000 000,00	6 000 000	5 999 770,00	0,00	5 999 770,00	230,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905001	KULTTUURIHINSTITUUTTIEN TUKE (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	0,00	4 328 000	4 328 000,00	0,00	4 328 000,00	-	0,00	4 328 000,00	4 328 000,00	0,00
29905003	MAAILMANPERINTÖKOHT. ENTISTÄ (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	435 000,00	300 000	0,00	34 710,00	34 710,00	265 290,00	0,00	300 000,00	0,00	34 710,00
29905004	KULTT.HIST. ARVOKK. ALUSTEN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	99 000,00	252 000	142 000,00	0,00	142 000,00	110 000,00	0,00	252 000,00	140 000,00	2 000,00
29905005	AV. SEURANTALOJEN KORJAUSTÖI (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	34 000,00	335 000	335 000,00	0,00	335 000,00	-	0,00	335 000,00	335 000,00	0,00
29905006	AV. KULTTUURIPERINTEEN TALLE (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	445 000,00	99 000	99 000,00	0,00	99 000,00	-	2 118,99	101 118,99	99 000,00	668,99
29905007	LEHTIMIESPALKINTOIHIN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	180 000,00	34 000	34 000,00	0,00	34 000,00	-	847,56	34 847,56	32 867,78	1 132,22
29905008	RAUHANTYÖN EDISTÄMISEEN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	252 000,00	420 000	420 000,00	0,00	420 000,00	-	3 216,20	423 216,20	420 800,00	2 400,00
29905009	SAAMELAISKÄRJILLE SAAMENKIE (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	116 000,00	205 000	205 000,00	0,00	205 000,00	-	0,00	205 000,00	205 000,00	0,00
29905010	ERÄIDEN KANSALAISJÄRJ. TOIMI (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	112 000,00	146 000	146 000,00	0,00	146 000,00	-	0,00	146 000,00	146 000,00	0,00
29905011	KULTTUURILEHTIEN TUKEMISEEN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	757 000,00	800 000	800 000,00	0,00	800 000,00	-	0,00	800 000,00	799 500,00	0,00
29905012	KANSAINVÄLISEEN LEVITYKSEEN (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	68 000,00	298 000	298 000,00	0,00	298 000,00	-	0,00	298 000,00	298 000,00	0,00
29905013	SIBELIUKSEN KOOTUT TEOKSET (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	300 000,00	68 000	68 000,00	0,00	68 000,00	-	131 246,89	199 246,89	112 890,30	86 356,59
299050	yhteensä	2 983 000,00	7 285 000	6 875 000,00	34 710,00	6 909 710,00	375 290,00	137 429,64	7 422 429,64	6 917 058,08	127 267,80
2990511	TAITEILIJA-APUR JA KOHDEAPUR (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	7 849 675,49	8 141 000	8 055 641,86	0,00	8 055 641,86	85 358,14	0,00	0,00	0,00	0,00
2990512	KIRJ JA KÄÄNTÄJ APURAHAT JA (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 566 469,00	2 700 000	2 573 038,00	0,00	2 573 038,00	126 962,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299051	yhteensä	10 416 144,49	10 841 000	10 628 679,86	0,00	10 628 679,86	212 320,14	0,00	0,00	0,00	0,00
29905201	ELOKUVATAITEEN EDISTÄMIS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	14 663 000,00	15 100 000	15 098 917,74	0,00	15 098 917,74	1 082,26	0,00	0,00	0,00	0,00
29905202	KIRJALLISUUDEN EDISTÄMIS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 737 991,02	1 863 000	1 862 999,99	0,00	1 862 999,99	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00

29905203	KUVATAITEEN EDISTÄMISEEN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 812 356,79	1 914 000	1 914 690,43	0,00	1 914 690,43	-690,43	0,00	0,00	0,00	0,00
29905204	NÄYTTÄMÖTAITEEN EDISTÄMIS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 990 000,00	2 090 000	2 090 000,00	0,00	2 090 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905205	RAKENNUSTAITTEEN EDISTÄMIS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	387 947,18	388 000	387 230,00	0,00	387 230,00	770,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905206	SÄVELTAITEEN EDISTÄMISEEN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 297 000,00	2 473 000	2 466 407,45	0,00	2 466 407,45	6 592,55	0,00	0,00	0,00	0,00
29905207	TAIDETEOLLISUUDEN EDISTÄM (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	390 928,08	491 000	491 000,00	0,00	491 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905208	TANSSITAITEEN EDISTÄMIS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	732 000,00	665 000	665 000,00	0,00	665 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905209	VALOKUVATAITEEN EDISTÄMIS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	437 000,00	437 000	437 000,00	0,00	437 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905210	MONIKULTT. TUKEMISEEN JA RAS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	12 912 637,00	400 000	400 000,00	0,00	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905211	VAMMAISYHT. KULTT.TOIMINTAAN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 567 000,00	225 000	218 586,38	0,00	218 586,38	6 413,62	0,00	0,00	0,00	0,00
29905212	RAHLAIN MUK.VALT.OS JA -AV (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	14 071 140	14 014 774,00	0,00	14 014 774,00	56 366,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905213	ERIKOISMUSEOIDEN ERITYSIAVUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	636 000,00	2 817 000	2 817 000,00	0,00	2 817 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905215	MUSEO- JA PERINNEALAN JÄRJES (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	611 000	611 000,00	0,00	611 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905216	ENTISTÄMIS- JA KORJAUSAVUSTU (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	58 971 639,00	1 075 000	1 075 000,00	0,00	1 075 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299052171	VALTIONOS. TEATT. JA ORKESTE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 414 000,00	25 546 080	25 611 657,00	0,00	25 611 657,00	-65 577,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299052172	VALTIONAVUSTUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	84 000,00	2 834 000	2 834 000,00	0,00	2 834 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905218	RAHLAIN MUK. VALTIONOS. KIR (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	8 418 000,00	48 901 000	48 537 958,00	0,00	48 537 958,00	363 042,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299052191	RAHOITUSLAIN MUKAINEN AVUSTU (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	1 514 000	1 414 000,00	0,00	1 414 000,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299052192	AVUSTUS YHT.POHJ. KIRJASTOAU (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	84 000	84 000,00	0,00	84 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299052193	AVUSTUS KIRJASTOALAN JÄRJEST (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	135 000	135 000,00	0,00	135 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299052194	AV. KIRJAST. TIETOVERKKOPALV (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	1 474 000	1 474 000,00	0,00	1 474 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299052195	MUUT AVUSTUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	175 000	144 000,00	0,00	144 000,00	31 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905220	SUOMEN KANSALL.TEATTERIN OSA (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	8 568 000	8 568 000,00	0,00	8 568 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905221	SUOMEN KANSALLISOOPERAN SÄÄ (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	336 000,00	29 675 000	29 675 000,00	0,00	29 675 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905222	ALUEELLISILLE TAIDETOIMIKUNN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	841 000,00	4 220 000	0,00	0,00	0,00	4 220 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905223	TAITEILJOIDEN VALTIONPALKIN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	250 000,00	395 000	391 800,00	0,00	391 800,00	3 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905224	KUVATAITEENTEKIJÖILLE SUORIT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	400 000,00	841 000	841 000,00	0,00	841 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905225	KULTTUURIPOLITIIKAN SEKTORIT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	520 000,00	250 000	250 000,00	0,00	250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905226	AUDIOVISUAALISEEN SISÄLTÖTUO (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	80 000,00	700 000	700 000,00	0,00	700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905227	TAIDE- JA MUSEOSINEIDEN VAR (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	500 000,00	550 000	537 500,00	0,00	537 500,00	12 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905228	TEKIJÄNOIKEUSJÄRJESTELMIEN K (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	50 000,00	100 000	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905229	TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTOLLE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	120 000,00	20 000	20 040,52	0,00	20 040,52	-40,52	0,00	0,00	0,00	0,00
29905230	ERÄILLE TAIDEKESKUKSILLE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 372 997,00	595 000	581 950,00	0,00	581 950,00	13 050,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905231	KUVITTAJIEN KIRJASTOAPURAOI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	135 000,00	50 000	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905232	SÄVELTAITEEN KIRJASTOAPURAO (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	3 473 000,00	120 000	120 000,00	0,00	120 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905233	AVUST. TILOJEN HANKK., PERUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 481 000,00	2 500 000	2 500 000,00	0,00	2 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905234	ALVAR AALTO- AKATEMIALLE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	806 000,00	160 000	160 000,00	0,00	160 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905235	VALTAKUNNALLISIIN KULTTUURIT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 110 878,99	3 573 000	3 586 000,00	0,00	3 586 000,00	-13 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905236	TAITEEN ALAN TIEDOTUSKESKUKS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 364 956,67	1 439 000	1 439 000,00	0,00	1 439 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905237	LASTENKULTTUURIKESKUKSILLE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	806 000	801 522,88	0,00	801 522,88	4 477,12	0,00	0,00	0,00	0,00
29905238	TANSSIN ALUEKESKUKSILLE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	450 000	450 000,00	0,00	450 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905239	TKT:N KÄYTETT. LASTEN KULTT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	1 216 000	1 200 793,20	0,00	1 200 793,20	15 206,80	0,00	0,00	0,00	0,00
29905240	HALLITUKSEN MEDIAVÄKIVALTAOH (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	300 000	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905241	KULTTUURIVIENTI SEKÄ KULTTUU (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	227 000	227 000,00	0,00	227 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905242	KULTTUURIN TIETOYHTEISKUNTAH (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	300 000	150 000,00	0,00	150 000,00	150 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29905243	OPETUSMINISTERIÖN KÄYTETTÄVÄ (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	2 817 780	2 748 333,96	0,00	2 748 333,96	69 446,04	0,00	0,00	0,00	0,00
299052	yhteensä	182 966 651,73	185 156 000	180 182 161,55	0,00	180 182 161,55	4 973 838,45	0,00	0,00	0,00	0,00
299053	VALTIONAVUSTUS TILAKUSTANN. (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	12 506 410,60	15 135 000	15 134 989,64	0,00	15 134 989,64	10,36	0,00	0,00	0,00	0,00
299053	yhteensä	12 506 410,60	15 135 000	15 134 989,64	0,00	15 134 989,64	10,36	0,00	0,00	0,00	0,00

299054	VALTIONAV. KANS.TEATTERIN PE (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	3 738 840,66	3 561 000	3 560 360,72	0,00	3 560 360,72	639,28	0,00	0,00	0,00	0,00
299054	yhteensä	3 738 840,66	3 561 000	3 560 360,72	0,00	3 560 360,72	639,28	0,00	0,00	0,00	0,00
2990703	SUOMEN ELOKUVA-ARKISTOLLE (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	94 000,00	100 000	0,00	100 000,00	100 000,00	-	94 000,00	194 000,00	87 156,91	106 843,09
2990704	NÄKÖVAMMAISTEN KIRJASTOLLE (EK) (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 3 V)	148 500,00	110 000	0,00	110 000,00	110 000,00	-	634 714,27	744 714,27	216 342,93	258 500,00
299070	yhteensä	242 500,00	210 000	0,00	210 000,00	210 000,00	0,00	728 714,27	938 714,27	303 499,84	365 343,09
299850011	VALTIONOSUUDET KUNTIEN LIIKU (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	20 699 426,00	20 752 760	20 752 760,00	0,00	20 752 760,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850012	KUNTIEN RAHOITUSOSUUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-5 304 000,00	-5 318 000	-5 318 000,00	0,00	-5 318 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850021	SUOMEN LIIKUNTA JA URHEILU R (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 345 000,00	1 400 000	1 400 000,00	0,00	1 400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850022	SUOMEN OLYMPIAYHDISTYS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 758 000,00	2 758 000	2 758 000,00	0,00	2 758 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850023	LIIKUNTAJÄRJESTÖT (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	22 861 000,00	24 261 000	24 261 000,00	0,00	24 261 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850024	ARVOKILP. MATKAT, EURO-CUP-K (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	552 239,69	555 000	554 054,05	0,00	554 054,05	945,95	0,00	0,00	0,00	0,00
299850025	LIIK.JÄRJ. KEHITT.AVUSTUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	500 000,00	850 000	850 000,00	0,00	850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29985003	LASTEN JA NUORTEN LIIK.OHJ J (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	2 132 813,42	3 044 000	2 397 811,49	0,00	2 397 811,49	646 188,51	0,00	0,00	0,00	0,00
29985004	URHEILJOIDEN APURAHAT JA VA (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	622 000,00	757 000	757 000,00	0,00	757 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29985005	URHEILJOIDEN TUNNUSTUSPALK. (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	151 200,00	172 000	171 925,20	0,00	171 925,20	74,80	0,00	0,00	0,00	0,00
299850061	RAKENTAMISEN AVUSTAMINEN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	8 901 000,00	14 278 950	9 278 000,00	0,00	9 278 000,00	5 000 950,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850062	RAKENTAMISEN TUTKIMUS ARVIOMÄÄRÄRAHA)	176 400,00	670 000	273 082,00	0,00	273 082,00	396 918,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29985007	KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	4 200 000,00	681 350	626 686,90	0,00	626 686,90	54 663,10	0,00	0,00	0,00	0,00
299850081	VALT.OS. ALUEEL. LIIK. KOUL. (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	490 620	490 620,00	0,00	490 620,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850082	VALT.OS. VALT.KUNN. LIIK.KOU (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	11 018 670	11 018 670,00	0,00	11 018 670,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850083	KEHITTÄMISAVUSTUKSET (EK) (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	900 000	900 000,00	0,00	900 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29985009	LIIKUNNAN KOULUTUSKESKUTEN R (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	1 910 000	1 910 000,00	0,00	1 910 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850101	AVUSTUKSET LIIKUNTATIEEELLS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	3 199 200,00	4 738 000	3 750 000,00	0,00	3 750 000,00	988 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850102	ANTI-DOPING-TOIMINTA (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 204 000,00	1 350 000	1 350 000,00	0,00	1 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850103	SUOMEN URHEILUMUSEOSÄÄTIÖ (EK) (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	235 000,00	235 000	235 000,00	0,00	235 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850104	SUOMEN URHEILUILMAILUOPISTO (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	156 000,00	156 000	156 000,00	0,00	156 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850105	URHEILJOIDEN AMMATTIENEDIST (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	101 000,00	121 000	121 000,00	0,00	121 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850111	KUNNOSSA KAIKEN IKÄÄ- TOIMIN (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	1 250 000	1 250 000,00	0,00	1 250 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299850112	TERVEYSLIIKUNNAN NEUVOTTELUK (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	350 000	323 000,00	0,00	323 000,00	27 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29985012	VALTION LIIKUNTANEUVOSTO (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	334 029,44	300 000	296 036,44	0,00	296 036,44	3 963,56	0,00	0,00	0,00	0,00
29985013	LÄÄNIEN LIIKUNTATOIMI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	325 000	0,00	0,00	0,00	325 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29985014	OPETUSMINISTERIÖN KÄYTETTÄVÄ (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 241 100,00	2 017 650	1 314 348,00	0,00	1 314 348,00	703 302,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29985015	YLEISURHEILUN MM-KISAT 2005 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	600 000	587 258,29	0,00	587 258,29	12 741,71	0,00	0,00	0,00	0,00
299850	yhteensä	81 058 085,88	90 624 000	82 464 252,37	0,00	82 464 252,37	8 159 747,63	0,00	0,00	0,00	0,00
299852	VALT.OSUUS LIIKUNNAN KOULKE (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	1 925 000,00	1 867 000	1 867 000,00	0,00	1 867 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299852	yhteensä	1 925 000,00	1 867 000	1 867 000,00	0,00	1 867 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299853	AV. YLEISURHEILUN MM2005- KI (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	0,00	1 200 000	0,00	0,00	0,00	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299853	yhteensä	0,00	1 200 000	0,00	0,00	0,00	1 200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299950011	VALT.OS. KUNTIEN NUORISOTYÖH (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	8 331 453,00	8 450 000	8 449 406,00	0,00	8 449 406,00	594,00	0,00	0,00	0,00	0,00
299950012	KUNTIEN RAHOITUSOSUUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	-2 308 000,00	-2 350 000	-2 350 000,00	0,00	-2 350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29995002	NUORISON KANSALAISTOIMINTA (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	9 000 000,00	9 700 000	9 700 712,28	0,00	9 700 712,28	-712,28	0,00	0,00	0,00	0,00
29995003	NUORISOTYÖTÄ TEKEVÄT JÄRJEST (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 501 800,00	1 500 000	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29995004	VALTKUNN. NUORISOKESKUKSET (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	3 845 000,00	4 300 000	4 300 000,00	0,00	4 300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29995005	KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	670 397,16	900 000	777 853,88	0,00	777 853,88	122 146,12	0,00	0,00	0,00	0,00
29995006	NUORISOTUTKIMUS (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	700 000,00	850 000	850 000,00	0,00	850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29995007	NUORISOTYÖN KOUL., KOK., TIE (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 563 100,00	2 000 000	2 012 645,54	0,00	2 012 645,54	-12 645,54	0,00	0,00	0,00	0,00
29995008	NUORISOTYÖN VERKKOMEDIAI, NU (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	455 000,00	700 000	670 000,00	0,00	670 000,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

29995009	KOUL. ILTAPÄIVÄTOIM JA NUORI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	2 000 000	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29995010	NUORISOASIAIN NEUV.KUNTA JA (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	302 202,23	300 000	233 517,01	0,00	233 517,01	66 482,99	0,00	0,00	0,00	0,00
29995011	LÄÄNIEN NUORISOTOIMI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	400 000	0,00	0,00	0,00	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29995012	NUORTEN TYÖPAJAT JA SOSIAALI (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	696 500,00	1 000 000	937 900,00	0,00	937 900,00	62 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29995013	OPETUSMINISTERIÖN KÄYTETTÄVÄ (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 417 700,00	1 970 000	2 173 640,82	0,00	2 173 640,82	-203 640,82	0,00	0,00	0,00	0,00
299950	yhteensä	26 175 152,39	31 720 000	29 255 675,53	0,00	29 255 675,53	2 464 324,47	0,00	0,00	0,00	0,00
2999511	NUORTEN TYÖPAJATOIMINNAN KEH (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	0,00	2 000 000	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	0,00	0,00
2999512	ENNALTAEHKÄISEVÄ HUUMETYÖ (SIIRTOMÄÄRÄRAHA 2 V)	830 000,00	848 000	848 000,00	0,00	848 000,00	-	2 000,00	850 000,00	835 836,01	0,00
299951	yhteensä	830 000,00	2 848 000	848 000,00	0,00	848 000,00	2 000 000,00	2 000,00	2 850 000,00	835 836,01	0,00
34. Työministeriön hallinnonala		3 798 102,11	50 751 015 000	5 692 479,47	0,00	5 692 479,47	45 058 536,02	0,00	0,00	0,00	0,00
34056112	ESR:N OSALL. EU:N RAK.RAH.OP (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	50 000 000	0,00	0,00	0,00	50 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
340561121	ESR 2000-2006 TAVOITE 1 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	34 494,97	0	19 699,92	0,00	19 699,92	-19 699,92	0,00	0,00	0,00	0,00
340561122	ESR 2000-2006 TAVOITE 2 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	23 781,05	0	21 568,44	0,00	21 568,44	-21 568,44	0,00	0,00	0,00	0,00
340561123	ESR 2000-2006 TAVOITE 3 (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 815 396,43	0	2 577 727,69	0,00	2 577 727,69	-2 577 727,69	0,00	0,00	0,00	0,00
340561124	ESR 2000-2006 EQUAL (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	1 759 537,59	0	2 934 574,21	0,00	2 934 574,21	-2 934 574,21	0,00	0,00	0,00	0,00
340561182	KAINUUN HALL.KOK.,OPM:N HALL(EK) (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	341 000	0,00	0,00	0,00	341 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
340561	yhteensä	3 633 210,04	50 341 000	5 553 570,26	0,00	5 553 570,26	44 787 429,74	0,00	0,00	0,00	0,00
34056252	KAINUUN HALL.KOK.,OPM:N HALL (ARVIOMÄÄRÄRAHA)	0,00	247 000	0,00	0,00	0,00	247 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
340562	yhteensä	0,00	247 000	0,00	0,00	0,00	247 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
34065121	PALKKAUKSET (KIINTEÄ MÄÄRÄRAHA)	0,00	163 015	138 909,21	0,00	138 909,21	24 106,28	0,00	0,00	0,00	0,00
340651	yhteensä	0,00	163 015	138 909,21	0,00	138 909,21	24 106,28	0,00	0,00	0,00	0,00
Määrärahatilit yhteensä		4 065 264 630,53	4 419 322 209	4 147 395 733,50	34 135 762,68	4 181 531 496,18	237 790 713,11	25 212 293,60	229 366 582,60	156 580 548,03	49 064 409,51

TULOT MAKSUPISTEITTÄIN

	Tilinpäätös 2004	Talousarvio 2005 (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2005	Vertailu Tilinpäätös- Talousarvio	Toteuma prosentti
Opetusministeriö	404 820 974,17	407 366 530	412 779 998,67	5 413 468,47	101
Kansainvälisen henkilövaihdon keskus	6 258,40	12 960	12 960,46	0	100
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus	75 353,13	101 892	101 892,31	0	100
Näkövammaisten kirjasto	13 044,72	275 037	275 037,35	0	100
Suomen elokuva-arkisto	98 305,03	76 792	76 791,60	0	100
Suomen ortodoksinen kirkollishallitus	18 932,19	17 549	17 548,59	0	100
Valtion elokuvatarkastamo	0,00	0	0,00	0	100
Varastokirjasto	1 717,44	1 810	1 810,48	0	100
Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti	622,98	295	294,66	0	100
Ylioppilastutkintolautakunta	45 001,76	48 656	50 028,07	1 372,33	103
yhteensä	405 080 209,82	407 901 521	413 316 362,19	5 414 840,80	101

MENOT MAKSUPISTEITTÄIN

	Tilinpäätös 2004	Talousarvio 2005 (TA+LTA:t)	Talousarvion määrä- rahojen käyttö 2005	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös kuluva vuosi	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Siirto edellisiltä vuosilta	käytettävissä kuluvana vuonna	Käytetty kuluvana vuonna (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
Opetusministeriö	4 033 123 132,84	4 387 991 283	4 120 844 897,31	29 391 524,79	4 150 236 422,10	237 754 863,95	20 120 087,98	197 909 952,98	130 303 492,61	44 164 828,53
Kansainvälisen henkilövaihdon keskus	9 657 163,17	9 463 906	8 066 607,95	1 385 153,31	9 451 761,26	12 144,65	1 395 106,61	10 314 770,61	8 925 867,70	1 385 153,31
Kotimaisten kielten tutkimuskeskus	5 323 656,95	5 364 265	4 379 047,18	983 100,56	5 362 147,74	2 116,82	864 292,28	3 778 492,28	2 791 121,72	983 100,56
Näkövammaisten kirjasto	6 581 294,68	6 881 587	5 345 446,51	1 517 721,10	6 863 167,61	18 419,01	1 658 411,79	7 869 811,79	5 933 719,35	1 666 221,10
Suomen elokuva-arkisto	4 009 344,83	3 966 337	3 424 468,97	541 867,92	3 966 336,89	0	581 601,29	4 146 601,29	3 595 788,00	548 711,01
Suomen ortodoksinen kirkollishallitus	1 981 275,68	2 022 789	2 020 187,69	87,37	2 020 275,06	2 513,46	488,42	1 817 488,42	1 817 401,05	87,37
Valtion elokuvatarkastamo	608 546,55	595 852	435 350,07	160 501,44	595 851,51	0	48 087,19	600 087,19	439 585,75	160 501,44
Varastokirjasto	1 661 281,78	1 652 999	1 634 797,49	18 023,58	1 652 821,07	177,6	23 091,48	1 536 091,48	1 518 067,90	18 023,58
Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti	938 541,98	890 592	802 331,57	87 782,61	890 114,18	477,62	181 126,56	1 003 286,56	915 503,95	87 782,61
Ylioppilastutkintolautakunta	1 380 392,07	492 599	442 598,76	50 000,00	492 598,76	0	340 000,00	390 000,00	340 000,00	50 000,00
yhteensä	4 065 264 630,53	4 419 322 209	4 147 395 733,50	34 135 762,68	4 181 531 496,18	237 790 713,11	25 212 293,60	229 366 582,60	156 580 548,03	49 064 409,51

Liite 2: Tiliviraston tuotto- ja kululaskelma

Tiliviraston tuotto- ja kululaskelma

	05-01-01-05-12-31		04-01-01-04-12-31	
TOIMINNAN TUOTOT				
MAKSULLISEN TOIMINNAN TUOTOT	7 844 562.26		7 757 197.81	
VUOKRAT JA KÄYTTÖKORVAUKSET	512 081.29		522 589.48	
MUUT TOIMINNAN TUOTOT	5 376 295.47	13 732 939.02	4 212 166.33	12 491 953.62
TOIMINNAN KULUT				
AINEET ,TARVIKKEET JA TAVARAT	1 969 238.38-		1 976 186.35-	
HENKILÖSTÖKULUT	39 519 055.51-		37 750 555.18-	
VUOKRAT	6 750 812.14-		6 206 514.19-	
PALVELUJEN OSTOT	24 756 340.01-		24 513 026.44-	
MUUT KULUT	13 160 771.81-		11 002 328.10-	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	2 500.00		671 007.00	
POISTOT	3 549 541.48-		4 698 898.80-	
SISÄISET KULUT	8 567 643.94-	98 270 903.27-	5 367 736.03-	90 844 238.09-
Jäämä I		84 537 964.25-		78 352 284.47-
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
RAHOITUSTUOTOT	6 950 214.07		6 412 129.13	
RAHOITUSKULUT	108 992.82-	6 841 221.25	422 870.38-	5 989 258.75
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
SATUNNAISET TUOTOT	62 573.42		6 338 505.00	
SATUNNAISET KULUT	0.00	62 573.42	120.00-	6 338 385.00
Jäämä II		77 634 169.58-		66 024 640.72-
Tuotot				
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
SIIRTOTALOUDEN KULUT KUNNILLE	1 259 661 034.31-		1 279 689 979.67-	
SIIRTOTALOUDEN KULUT KUNTAYHTYMILLE	1 091 645 033.04-		1 018 088 088.25-	
SIIRTOTALOUDEN KULUT SOSIAALITURVARAHASTOILLE	710 044 412.40-		711 647 069.13-	
SIIRTOTALOUDEN KULUT ELINKEINOELÄMÄLLE	32 097 103.73-		31 916 459.55-	
SIIRTOTALOUDEN KULUT VOITTOA TAVOITTELEMATTOMILLE YHTEISÖILLE	936 849 727.01-		886 152 948.01-	
SIIRTOTALOUDEN KULUT KOTITALOUKSILLE	35 115 228.65-		36 461 472.99-	
MUUT SIIRTOTALOUDEN KULUT ULKOMAILLE	7 449 253.94-		7 406 885.05-	
SIIRTOTALOUDEN KULUJEN PALAUTUKSET	15 955 640.75	4 056 906 152.33-	16 087 443.63	3 955 275 459.02-
Jäämä III		4 134 540 321.91-		4 021 300 099.74-
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLL.MAKS				
VEROT JA VERONLUONT. MAKSUT	385 479 511.60		375 835 263.77	
PERITYT ARVONLISÄVEROT	160 660.34		195 246.96	
SUORITETUT ARVONLISÄVEROT	7 510 090.95-	378 130 080.99	7 404 815.36-	368 625 695.37
Tilikauden tuotto-/kulujäämä		3 756 410 240.92-		3 652 674 404.37-

Liite 3: Tiliviraston tase

TILIVIRASTON TASE	12/31/2005		12/31/2004	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
RAKENNUSMAA- JA VESIALUEET	0.00		1 260 400.27	
RAKENNUKSET	0.00		5 376 229.72	
MUU KANSALLISOMAISUUS	781 401.77	781 401.77	780 601.77	7 417 231.76
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISUOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
AINEETTOMAT OIKEUDET	619 614.78		595 939.85	
MUUT PITKÄAIKUTTEISET MENOT	35 240.39		59 151.24	
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	0.00	654 855.17	0.00	655 091.09
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
MAA- JA VESIALUEET	167.95		3 531.95	
RAKENNUSMAA- JA VESIALUEET	127 150.52		2 900 569.52	
RAKENNUKSET	0.00		9 319 600.50	
KONEET JA LAITTEET	5 970 788.09		6 548 825.28	
KALUSTEET	997 844.53		415 446.40	
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	3 362 249.15		5 071 846.01	
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	0.00	10 458 200.24	1 035 737.67	25 295 557.33
KÄYTTÖM.ARVO PAPERIT JA MUUT PITKÄAIK.				
SJOITUKSET				
KÄYTTÖMAISUUSARVO PAPERIT	12 352 195.35		13 935 536.18	
ANNETUT EUROMÄÄRÄISET VELKAKIRJAT	299 180.88	12 651 376.23	722 689.14	14 658 225.32
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET				
SJOITUKSET YHT.				
SJOITUKSET YHTEENSÄ		23 764 431.64		40 608 873.74
	38717,00		38352,00	
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
MYYNTISAAMISET	1 845 547.05		1 544 128.68	
SIIRTOSAAMISET	275 391 697.41		351 942 804.91	
MUUT LYHYTAIKAISET SAAMISET	82 750 685.07		89 155 767.96	
ENNAKKOMAKSUT	6 122 176.47	366 110 106.00	3 502 194.61	446 144 896.16
RAHAT,PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
KASSATILIT	3 855.22		2 943.36	
MUUT PANKKITILIT	941 695.34		863 016.37	
MUUT RAHAT JA PANKKISAAMISET	363 421.83	1 308 972.39	363 098.85	1 229 058.58
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		367 419 078.39		447 373 954.74
VASTAAVAA YHTEENSÄ	38717,00	391 964 911.80	38352,00	495 400 060.24
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA 1.1.1998	369 646 426.67		369 646 426.67	
EDELLISTEN TILIKAUDSIEN MUUTOS	39 295 360.69		28 969 869.19	
PÄÄOMAN SIIRROT	3 659 879 970.12		3 662 999 895.87	
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-3 756 410 240.92	312 411 516.56	-3 652 674 404.37	408 941 787.36
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
MUUT RAHASTOT JA LAHJOITETUT VARAT	363 421.83	363 421.83	363 098.85	363 098.85
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	2 201 116.99	2 201 116.99	4 955 040.95	4 955 040.95
LYHYTAIKAINEN				
SEUR TILIK MAKSETTAV LYHENNYKSET	1 384 765.58		0.00	
SAADUT ENNAKOT	168 002.18		84 381.24	
OSTOVELAT	3 781 736.53		4 751 975.20	
TILIVIRASTOJEN VÄLISET TILITYKSET	1 257 007.13		1 086 912.04	
EDELLEEN TILUTETTÄVÄT ERÄT	1 002 924.93		841 930.65	
SIIRTOVELAT	22 013 711.05		19 821 833.99	
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	47 380 709.02	76 988 856.42	54 553 099.96	81 140 133.08
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		79 189 973.41		86 095 174.03
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		391 964 911.80		495 400 060.24

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Julkaisumyynti / Bokförsäljning

Yliopistopaino / Universitetstryckeriet

PL 4 / PB 4 (Vuorikatu 3 / Berggatan 3)

00014 Helsingin Yliopisto / Helsingfors Universitet

puhelin / telefon (09) 7010 2363

faksi / fax (09) 7010 2374

books@yopaino.helsinki.fi

www.yliopistopaino.helsinki.fi

ISBN 952-485-115-6 (nid.)

ISBN 952-485-116-4 (PDF)

ISSN 1458-8110